לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

שנה נ', כ"ב באב תשמ"ז, 17 באוגוסט 1987 / שנה מ"ח מס' 13422 / המחיר — 1. ש"ח כולל מע"מ

הגיעו 29 עולים מבריה"מ

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

29 עולים מבריה"מ הגיעו אמש בטיסה מווינה לשדה־התעופה בן־גוריון. העולים הם מקישינייב, מטאשקנט, מטיבליסי, מלנינגראד וממוסקווה. בין העולים הגיע פעיל העלייה, המדען ובמאי־הקולנוע ליאוניד קלברט, בן 43, מלנינגראד, יחד עם אשתו ושלושת ילדיו. קלברט למד קולנוע במוסקווה, ומאז הגיש בקשה לעלייה, ב־1978, נשללה ממנו האפשרות לעבוד במקצועו. הוא נעצר מספר פעמים באשמת „חוליגניות".

בשדה־התעופה התקבלו העולים על־ידי פעילי־העלייה של התנועה הקיבוצית ונציגי משרד הקליטה והסוכנות.

במערכת הבטחון מקווים שהרוב שהתגבש נגד ה„לביא" יישמר עד להצבעה בעוד שבועיים

חוששים מלחצים שתפעיל התעשייה האווירית על „המתנגדנים" ● מקור צבאי בכיר: צריך לנתץ את האגדה כאילו העם רוצה ב„לביא" — העם צריך ללכת אחרי הממשלה, ולא הממשלה אחרי העם ● השגריר פיקרינג: אני מאוכזב מאי־החלטת ממשלת ישראל ● רבין זועם על ה„חיבור" בין פרס לשמיר ● שבחים בצה"ל לשר פרץ

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

„אני מאוכזב מהחלטת ממשלת ישראל לדחות את ההכרעה על עתיד „הלביא". כל יום שעובר גורם לאובדן כסף רב, בשיעור של מיליון ורבע דולר ליום" כך אמר אתמול גורם אמריקני בכיר בישראל, בתגובה על דחיית ההחלטה בממשלה.

בצה"ל ובמערכת הביטחון מקווים כי הרוב שהסתמן אתמול בממשלה נגד „הלביא" ישמור על רוחו וכי בעוד שבועיים תתקבל החלטה סופית לבטל את הפרוייקט. גורם צבאי רם־דרג התייחס אמש בביטול להצעות התעשיה האווירית. „ישבנו איתם בצוות ובחנו את ההצעות, אין בהן ממש והן לא עונות על הבעיות. לא נשב יותר עם התעשייה האווירית בנושא זה, היות שאין טעם" אמר.

אגדת „העם רוצה בלביא"

המקור הצבאי הבכיר הוסיף עוד:

(המשך בעמוד 2)

חצי „לביא" חצי „חלופת צה"ל"

רה"מ וממלא מקומו – מנעו החלטה בניסיון למצוא פשרה (צילום: ישראלי)

שיחת היום

רבין כועס על פרס

„הסחבת במדיניות" עוברת כחוט השני לאורך כל החודשים הארוכים מאז נדרשה הממשלה לדיון ולהכרעה מחורשת בעניין „הלביא". אשמים בכך גורמים בכירים, ביניהם גם שר־הבטחון רבין, שבמשך זמן רב, שהפך קריטי, לא אמר דברים ברורים נגד „הלביא" למרות שהיו בידיו בכל הנתונים. אתמול תגלתה הקואליציה המוזרה הזו בין שמיר לפרס שהתאחדו לצורך דחייה ו„מציאת פשרה", וכי לאיזו פשרה ניתן להגיע? הצעות התעשיה־האווירית זכו לבחינה מכל זווית אפשרית ונתגלו כלא רלוונטיות. הצעה אחרת, שתעלה הבטחון ותגרום תוספת של 150 מליון דולר (שלמעשה אינם בנמצא) לתקציב הבטחון כדי לאפשר את המשך „הלביא", גם היא אינה מציאותית ולא צודקת. שמעון פרס יודע היטב כי כאשר יצטרכו האזרחים לרדת ברמת היום לטובת מטוס קרבי שצה"ל אינו זקוק לו, או אז תיתנפץ אל מול פניו „האגדה" הזו שעם ישראל רוצה ב„לביא". ישיבת הממשלה אתמול פותחת דף נוסף ביחסים המורכבים מאוד שבין שמעון פרס ליצחק רבין. שר־הבטחון הבהיע אתמול בממשלה את ראש מפלגתו מצדד בעמדתו ובעמדת מערכת הבטחון ובאותה נשימה מציע לדחות את ההכרעה בשבועיים, יתקשה לעבור על כך לסדר היום. את תגובתו נשמע בוודאי בקרוב. מקורביו אמרו אמש כי רבין „כועס מאוד", וזאת בלשון המעטה, על שמעון פרס.

אבי בניהו

פירושו של דבר

ועדה קרואה לממשלה

דוגמ אי היעילות של הממשלה הגיעה לשיא חדש. הפעם ניתן למדוד אותה במדויק: העדר כושר ההחלטה – עולה מיליון דולר ליום. ממשלות מקבלות החלטות בדרך כלל על פי ייעוץ מקצועי של מומחים, אך הממשלה הזאת אינה מוכנה להתחשב בדעת מומחיה בצה"ל, במשרד־הבטחון, במשרד־האוצר, במשרד־הכלכלה ובנגיד בנק ישראל. היא סומכת רק על חוסר הדיעה של חבריה.

שום דבר לא ישתנה תוך שבועיים, אלא אם כן שרי־הממשלה מקווים שתומכי הפרוייקט האמריקנים יצברו רוגז רב ויחליטו סוף־סוף להפסיק בעצמם את מימון הפרוייקט. אולם במקרה זה עדיף היה שבמקום ממשלה, יכנו מייד ועדה קרואה.

צבי טימור

גרנות: שבועיים נוספים לאשליות שווא / תגובות על ההחלטה ● עמוד 2

שמיר בא אל צ'אושסקו

ראש־הממשלה יצחק שמיר, היוצא היום לבוקרשט כאורחו של הנשיא צ'אושסקו, הצליח אתמול לדחות את ההכרעה בעניין „הלביא" תוך שיתוף פעולה נדיב מצד ממלא מקומו שמעון פרס. שמיר הגדיר לאחרונה את ביטול פרוייקט הלביא כ„אסון למדינה", ובאותה הגדרת עצמה הוא מזכח את הוועידה הבינלאומית – כמסגרת לתהליך השלום באזור. ראש־הממשלה יודע היטב, כי צ'אושסקו יפציר בו להסכים לוועידה בינלאומית, אך אינו מתרגש מכך. לאחר שהוא מורגל כבר להביע התנגדות לרעיון זה גם כאשר הוא נתמך על־ידי גורמים בינלאומיים בעלי מעמד חשוב מזה של רומניה. הוא לא התרגש מפנייתה של ראש־ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, וגם לצ'רלס היל, שליחו של שר־החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ, אמר בתום השיחות בשבוע שעבר את ה„נייט" המפורש שלו.

יחסי ישראל־רומניה הם יהודיים במידה רבה מאז שרומניה החליטה שלא ללכת אחרי מוסקווה, ולא ניתקה את יחסיה עם ישראל. ואילו הנשיא צ'אושסקו בנה לעצמו מעמד מיוחד במזרח התיכון על־ידי קיום קשרים הדוקים עם כל הגורמים באזור, תוך נסיונות חוזרים ונשנים של תיווך וגישוש בין העמדות של הצדדים. לפני ימים מספר נפגש צ'אושסקו עם מנהיג אש"ף ערפאת ובסיכומה של הפגישה הביעו שניהם תמיכה בוועידה בינלאומית בהשתתפות המעצמות הגדולות, ישראל מדינות ערב ואש"ף כנציג העם הפלשתיני. קשה לשער, כי במפגש זה בין שמיר לצ'אושסקו יימצאו נקודות קרבה בהשקפותיהם לקידום התהליך המדיני. שמיר יעלה בוודאי את גירסתו האחרונה בדבר שיחות שלום ישירות בין ישראל ירדן ומצרים, תוך התנגדות נמרצת לוועידה בינלאומית. הנשיא צ'אושסקו בוודאי אינו במצב של „גורם לוחץ" על ישראל, מכאן שהמפגש כנראה ישא אופי של חילופי דעות בלבד, דעות ידועות מראש.

לעומת זאת אפשר לצפות לשיחות יעילות יותר במישור הבילאטרלי, בנושאים הנוגעים לשתי המדינות. רומניה מעוניינת בהבלטת קשריה עם ישראל. גם הקשרים עם ראש־ממשלתה, זאת בהקשר למאמציה לזכות בארצות־הברית בחידוש החוק המעניק לה „מעמד מועדף". על־פי ההערכה בבוקרשט, קיום הקשרים עם ישראל נחשב כנקודת זכות לטובת החוק הזה. ואילו שמיר ירצה בוודאי לבחון את האפשרות של הטסת עולי ברית־המועצות דרך בוקרשט ישירות לישראל כתרופה נגד הנשירה. יש להניח, כי צ'אושסקו לא יתנגד לעיסקה כזאת, שיכולה גם להעשיר את קופתה של רומניה במטבע זר. אך ההכרעה בעניין זה צריכה ליפול במוסקווה עצמה.

לאחר 7 שעות דיונים הוחלט שלא להחליט ● רבין: זו היתה „ישיבת ברווזים"

שמיר ופרס יזמו הדחייה כשהסתמן רוב למתנגדי ה„לביא"

לוא נערכה ההצבעה אתמול היו מצביעים 12 נגד — מול 9 בעד ● רה"מ וממלא מקומו טענו כי אי־אפשר לקבל החלטה כה מכרעת על חודו של קול — והחליטו על דחייה בשבועיים ● השר פרץ הפתיע כאשר אמר כי הגיע למסקנה שיש לתת לצה"ל להחליט על האמצעים הדרושים לו

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

לאחר דיון בן קרוב לשבע שעות על עתיד פרוייקט ה„לביא", כאשר הסתמן רוב למתנגדי המשך הפרוייקט ולתומכי הצעת שרי האוצר והבטחון — הודיע ראש הממשלה יצחק שמיר, על דעת מ"מ ראש־הממשלה שמעון פרס, כי להערכתם יוכרע גורל ה„לביא" ברוב מאוד קטן ולא יאה שהחלטה כה מכרעת תתקבל על חודו של קול. על־פי הצעת שמיר הוחלט לדחות את ההצבעה בשבוע־שבועיים.

מאחר שראש־הממשלה יוצא לרומניה והוא ישהה בה רוב השבוע, נראה כי ההצבעה על ה„לביא" תתקיים רק בעוד שבועיים. קרוב לוודאי, כי שבועיים אלה ינוצלו בעיקר כדי להפעיל לחץ כבד ביותר על שרים „מתנדנדים" כמו יגאל הורביץ ויצחק מודעי וכן על שרים שגיבשו את דעתם רק בימים האחרונים, לאחר התלבטות קשה.

רבין: יער ברווזים

בחוגים פוליטיים וכלכליים אין מאמינים כי בתקופת השבועיים יימצאו מקורות מימון בסך 150 מיליון דולר ל„לביא", כפי שהציע אתמול בממשלה שמעון פרס.

שר הבטחון יצחק רבין, שהביע את צערו ואכזבתו מאי קבלת הכרעה אתמול, אמר על כך לאחר ישיבת הממשלה: „מה שלא נמצא במשך חודשיים של טיפול בעניין, קשה לי לראות שיהיה איזה הוקוס פוקוס (שימציא אותו תוך שבועיים). פה דנים בעניין מאור רציני, שיש לו משמעויות קשות לכאן ולכאן. אינני מציע להמעיט מכובד ההחלטה אבל אין מנוס מבינה. ממשלה קיימת כדי לקבל החלטות, לעתים קשות וכואבות".

רבין אמר שהיה רוב לעמדת שר־האוצר ולעמדתו והביע צער על כי לא נערכה הצבעה ולא התקבלה החלטה. בצאתו מן הישיבה אמר: „זה היה ליל ברווזים שני".

12 היו מצביעים נגד

אילו היתה מתקיימת הצבעה אתמול היו 12 שרים מצביעים בבירור נגד המשך פרוייקט ה„לביא": יצחק רבין, משה נסים, עזר וייצמן, יצחק נבון, חיים בר־לב, אריק נחמקין, זבולון המר, אברהם שריר, גד יעקבי, משה שחל, הרב יצחק פרץ ויעקב צור. שמעון פרס, שהיתנה את תמיכתו בהמשך הפרוייקט במציאת מקורות מימון בסך 150 מיליון דולר, היה עשוי להצטרף להצעת נסים־רבין. כמוהו גם יגאל הורביץ, אך עמדתו אינה חד־משמעית.

9 שרים היו מצביעים בבירור בעד המשך פרוייקט ה„לביא": יצחק שמיר, משה ארנס, אריאל שרון, דוד לוי, משה קצב, חיים קורפו, יוסקה שפירא, שושנה ארבלי־אלמוזלינו וגדעון פת. בחוגי הליכוד טענו אתמול, כי אילו היתה מתקיימת הצבעה היה יצחק מודעי מצטרף אל הי"פ. מודעי עצמו הציג אתמול בממשלה עמדה סתומה, ממנה לא היה ברור כיצד יצביע.

(סוף בעמוד 4)

מחיר הדחייה — 1.2 מיליון דולר ליום

אכזבה ותיסכול במשרד האוצר ● ניסים: העם ציפה להכרעה ● חוששים שהדחייה תשמש „קרש הצלה" לתעשייה האווירית שתנסה להפעיל לחצים על מתנגדי הפרוייקט לשנות דעתם ● לא נותנים אמון בתוכנית החיסכון שהגישה לשמיר ● אין בטחון שההצבעה תתקיים בעוד שבועיים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

במשרד האוצר לא הסתירו אתמול את הזעם והתסכול לאחר הסכמת הממשלה לדחות שבועיים לפחות את ההצבעה על ה„לביא". מנקודת ראות האוצר ראש־הממשלה יצחק שמיר ומ"מ רה"מ שמעון פרס, התערבו ברגע האחרון כדי להציל את פרוייקט ה„לביא" בישיבת הממשלה.

ניסים: העם ציפה להכרעה

משרד האוצר פירסם לאחר ישיבת הממשלה הודעה רישמית מטעם שר־האוצר משה ניסים בה הוא מביע „צער" על החלטת הממשלה לדחות את ההצבעה בעניין ה„לביא". „העם ציפה להכרעה בישיבת הממשלה" אמר השר.

(סוף בעמוד 4)

החרדים מעבירים זירת הפגנות השבת בירושלים לסינימטק

בבית אגרון לא יוקרנו סרטים השבת וכן נאסרו הפגנות מפ"ם ור"צ שם ● נטורי קרתא מחרימים הפגנת החרדים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

עימות בין הקבוצות החרדיות על רקע השתתפות בהפגנות השבת בירושלים פרץ תשבוע. בשעה שהעדה החרדית חברה יחד עם אגודת ישראל וקראה לנאמניה לצאת בליל שבת להפגין נגד חידוש הסרטים בסינימטק, גוזרים מנהיגי נטורי קרתא איסור חמור על אנשיהם ליטול חלק באירוע.

העדה החרדית ואגו"י פנו לנאמניהם לבוא גם בליל שבת זה ולהפגין ליד אולם הסינימטק המרוחק, השוכן בגיא בן־הינום. העתקת זירת העימות ליעד המרוחק נובעת מהחלטתו של מפעיל הקולנוע בבית אגרון, אמציה קפלן, לבטל לפי שעה את הקרנות השבת.

החלטה זו נובעת בשל הלחץ הכבד המופעל על העיריה והאיומים בתביעה לבג"ץ על הפרת חוק עזר עירוני אם יימשכו ההקרנות. עם זאת קרוב לוודאי שמפעיל הסרטים בבית אגרון לא אמר נואש ומדובר בהפסקה למועד קצר בלבד.

שר החוץ של נטורי קרתא, הרב הירש, הסביר את התנגדות עדתו בחשש כי שיתוף הפעולה עם עסקני אגודת ישראל יוביל להוראת שעה של בית הדין החרדי המתיר לחרדים להשתתף בבחירות העירוניות בשנה הבאה. החרמת הבחירות נובעת מהוראת המנהיג הרוחני המנוח הרב יואל טייטלבאום.

נטורי קרתא מסבירים, כי אם „ירוצו" יחד לבחירות עם הסניורה, ייתכן וטדי קולק יאבד את הרוב הציוני שלו, אך גם העדה החרדית תאבד את קו ההתבדלות שלה.

נאסרו הפגנות מפ"ם ור"צ

מפקד המחוז הדרומי של המשטרה, ניצב רחמים קומפורט, סירב להעניק רשיון הפגנה לאנשי תנועת ר"צ ומפ"ם, שביקשו לפני יומיים לקיים הפגנה על־ידי בית אגרון בירושלים בליל שבת ובשבת.

ניצב רחמים קומפורט נימק את סירובו לאשר את קיום ההפגנה בכך שבליל שבת וביום שבת שעברו היו בירושלים הפרות סדר מצד גורמים חילוניים וחרדיים וקיים חשש שעם קיום ההפגנה ישנו במקום הפרות הסדר.

מזכיר תנועת המושבים: הסיכום עם פרס יאפשר יישום הסדר הסיוע

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

הסיכום שהושג לגבי הסיוע למושבים בפגישה שקיים מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס עם הגורמים הנוגעים בדבר הוא צעד קדימה ומאפשר למינהלת ההסדר להתחיל בעבודתה המעשית ובהקדם ייצא המושב הראשון לדרך המלך — אמר אתמול לכתבנו גדליה גל, מזכיר תנועת המושבים.

גדליה גל הדגיש, כי לא כל הבעיות הגיעו לפתרונן: הבנקים עדיין שוקלים את עמדתם בנוגע לתנאי הפריסה ותובעים ערבות מדינה, ואילו האוצר מסרב לתת אותה. כמו־כן טרם הובטח אשראי מכוון לייצור שוטף למושבים בהסדר, דבר שעלול לסכן את תהליך ההבראה והיציאה מן המשבר.

כתבנו מוסר, כי נוכח התנגדות הבנקים להעניק אשראי מכוון נקבע, כי משרד־האוצר, הבנקים ובנק־ישראל ינסו למצוא דרך להגדיל את סך האשראי להבטחת הייצור השוטף.

גדליה גל תמים דעים עם שר־החקלאות שאמר, כי „אין ברירה למושבים, אם חפצי חיים הם, לקבל על עצמם חוב של 120 מיליון שקל". (חובות המפעלים של אירגוני הקניות). בהקשר זה ביקר שר־החקלאות את החלטת ועדת הכספים של הכנסת שלא להטיל על אף מושב את תשלום החוב הנ"ל.

ראשי התק"ם וגורמים בהת־יישבות הביעו פסימיות לגבי ביצוע פריסת החובות הן למושבים והן לקיבוצים, כל עוד לא הובטחה ערבות מדינה. לדעתם יש בכך פתח לסחבת נוספת העלולה לסכן את תהליך היציאה מן המשבר.

בכירים בליכוד מתחו אתמול בקורת על עמדתו של שר־האוצר משה ניסים בפרשת המושבים. הגורמים הבכירים סבורים, כי השר טעה בכך שלא איזן את החלטות ועדת הכספים, דבר שהיה מאפשר סיום פרשת חובות המושבים.

הנחייה חד־משמעית של קיסר ל„כור":

אין לקיים קשרי מסחר עם דרום־אפריקה

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, יו"ר חברת־העובדים, זימן שלשום את מזכיר חברת־העובדים, דניאל רוזוליו, ואת ראשי קונצרן „כור" ארנון גפני, יו"ר מועצת המנהלים של „כור" וישעיהו גביש, מנכ"ל „כור" והינחה אותם חד־משמעית למלא אחר הוראות מוסדות ההסתדרות המרכזיים, בתיאום ובעצה אחת עם המוסדות הבינלאומיים שההסתדרות משתייכת אליהם, לנתק את כל הקשרים המסחריים והתעשייתיים עם מדינת דרום־אפריקה.

ראשי חברת־העובדים ו„כור" הודיעו, כי מוסכם עליהם לפעול בהתאם להנחיות המזכ"ל והם כבר הורו לשלוחותיהם שלא לקיים יותר קשרים עם מדינה גזענית זו.

עם זאת הבהירו ראשי „סל", שבזמנו נחתם הסכם חוזי מחייב לתקופה של חמש שנים, בין דרום אפריקה לבין חברת „איסכור", המשתייכת לקונצרן „כור" והנד זיקה במפעל פלדה בקריית־גת.

„תוקף החוזה של „איסכור" יפוג בעוד ארבע שנים (בשנת 1991) ולא יחודש יותר" — הודיעו ראשי „כור" למזכ"ל ההסתדרות.

יו"ר ועד הפועלים שפוטר: אצא מהמספנה רק על אלונקה

מאת קובי מגורל, כתב „על המשמר"

„על התחנולה לדעת, כי יוציאו אותי מהמספנה רק על אלונקה או עם פרישתי לפנסיה בעוד 32 שנה" — כך הגיב אמש יו"ר ועד הפועלים במספנות ישראל, מישל אלמליח, על סירובם של כונס הנכסים ומנכ"ל המספנה להחזיר בהם מפיטוריו.

אתמול התקיים דיון בין יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, לבין כונס הנכסים אברהם גלוס, בנוכחות מנכ"ל המספנה, זאב אלמוג. הדיון נסב על תביעת נציגי העובדים וההסתדרות לחזור בהם מפיטוריו של מישל אלמליח, על עובדי המספנה שלושה מטעיפי הסכם העבודה הקיים ב„כור", אליו צמודים עובדי המספנה. בתביעה זו לא הגיעו אתמול הצדדים להתקדמות ולהבנה.

במהלך הדיון תבעה ההסתדרות לבטל את פיטוריו של מישל אלמליח, תביעה שנתקבלה כאמור בסירוב מצד כונס הנכסים ומנכ"ל המספנה.

„אני מציע לזאב אלמוג לחשוב פעמיים על הצעד שהוא הולך לעשות. אם יש לו כוונה לסגור את המספנה, מוטב שיאמר זאת בפומבי", אמר מישל אלמליח.

מזכירות מועצת פועלי חיפה ועדי העובדים שליד מפ"ם שיגרה אף היא מברק למזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, שבו נאמר בין השאר: „מזכירות פועלי חיפה והמועצה מחייבות את ההסתדרות לא להשלים עם פיטוריו של יו"ר ועד העובדים במסגרת תפקידו וסמכויותיו כשלוח העובדים ונציגם הלגיטימי, המזכירות דורשת ממך כמזכ"ל ההסתדרות, לעמוד בראש המאבק להגנת חברי ועדי עובדים הפועלים במסגרת תפקידם ומשמשים כנציגי ההסתדרות במקום עבודתם. המזכירות קוראת לך לפעול בנושא פיטוריו של מישל אלמליח כדי למנוע הידרדרות ביחסי העבודה במספנות".

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 18 עד 30, תל־אביב 22 עד 31, חיפה 22 עד 31, באר־שבע 20 עד 34, רמת־הגולן 18 עד 32, נהריה 22 עד 30, צפת 19 עד 30, טבריה 21 עד 37, נצרת 20 עד 31, עפולה 18 עד 34, שומרון 19 עד 32, לוד 20 עד 32, יריחו 23 עד 39, עזה 22 עד 31, אילת 27 עד 42. (עתי"ם)

עירית עפולה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי: 10% הקלה בקו בנין צדדיים ואחורי 3.60 מ' בקו בנין צדדי במקום 4.0 מ' 5.40 בקו בנין אחורי במקום 6.0 מ' מקום הבניה: ברחוב מנחם 1665 חלקות 39, 58 את ההתנגדות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית, משרד מהנדס העירייה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל.

אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט כנזכר.

מ. אבימור, ראש העיר, יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

14.8.87

מבנה תעשייה קרס בחולון — 12 פועלים ניצלו בנס

מאת כתבת „על המשמר"

מבנה תעשייה גדול ברחוב הסדנה 26 באיזור התעשיה בחולון קרס אמש. 12 הפועלים שהיו באותה עת בבניין הצליחו להימלט. אחד הפועלים, אלי בנימין בן 30 מאור־יהודה, נפצע בידו ופונה לבית־החולים.

סיפר אחד הפועלים: „כל המבנה קרס. היו פועלים למעלה, אחרים היו למטה והם הצליחו לברוח. עבדנו בקומה השלישית. כולנו קפצנו לצד שמאל, הכל התמוטט היה לנו מזל כנס לא קרה אסון".

מפקד מתנדב בנקודה המקומית באזור, שזימן את המשטרה אמר: „שמעתי רעש וראיתי ענן אבק. מייד רצתי למקום, וזימנתי ניידות כיבוי־אש ובהמשך דיווחתי למשטרה. בינתיים חילצו את הפצוע הראשון, הגיעה ניידת טיפול נמרץ והוא הועבר לבית־החולים".

מבנה התעשייה בין שלוש הקומות משתרע על 1300 ממ"ר. כוחות משטרה המשיכו עד השעות המאוחרות לנסות ולבדוק את נסיבות המקרה. למקום זומן גם מהנדס העיר. כמו־כן הגיע רכב ציוד רכב לפינוי ההריסות.

מבנה התעשייה נבנה על־ידי חברה קבלנית צ.ע. בע"מ.

מסך ראשון

צהוב בשחור־לבן

אלה אלתרמן עיבדה וביימה את ספרו של דוד גרוסמן „הזמן הצהוב", שהוא מין דיוקן מקובץ של כובשים וכבושים, של יהודים וערבים — בקצור של כל הירושה המורכבת מנצחון במלחמת ששת הימים, שהצילה את כולנו מכליה וכו בזמן שתלה בנו את הכבדה שבסכנות.

ההצגה מועלית ב„צוותא", בהפקתו של תיאטרון „יובל", עם תפאורה מצויינת, שכולה דף אחד של פקודות בקלאסר ענק, סמל השלטון הצבאי שנקרא דווקא „אורחי" (יהי זכרו של ג'ורג' אורוול ברוך), ובביצוע השחקנים אריה אליאס, חנה אזולאי־הספרי, סוהיל חדד, מתי סרי ואבי פניני המתחלפים בשלל תפקידים, ואורי אברהמי בדמות המחבר.

למעשה לכל אחד מהמבצעים רגעים מצויינים, וגם רגעים של לבישה מהירה של „מסכה", של השמעת הצפוי ושניות של הבריקה קולית או תנועתית.

אבל בסך הכל, על כל פנים מבחינה תיאטרונית, אין זה אלא ערב קריאה, בו משמיעים לנו ומאיירים עבורנו את ספרו של גרוסמן, כאילו איננו יודעים לקרוא בו בעצמנו.

רומני שהצד החזק ביותר של הספר, ושל ההצגה, היא המחשת הזוועה הזוחלת, היום־יומית, הנמשכת, המרגילה את כולנו לאבסורד הכיבוש. ההמחזה והבימוי אינם אלא כלים להביא בהם את הדברים עצמם.

זו הצגה קטנה אבל חשובה, עם סצינות מבריקות פה ושם, כגון המונולוג של אביו של רוצח (אריה אליאס), מתי סרי כאיש שב"כ טראגי־קומי, אבי פניני כמתנחל „הגוך", חנה אזולאי־הספרי כגננת „לאומית" מגוחכת־מפחידה וסוהיל חדד כעורך־דין עייף ממאבקים.

גיורא מנור

רופא ורס"ר יועמדו לדין בפרשת מות ארז שיטרית

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אמנון סטרשנוב, סיים לעיין בתיק חקירת המשטרה הצבאית בנושא החייל ארז שיטרית ז"ל.

הפצ"ר המליץ להעמיד לדין בבית־דין צבאי מחוזי את רופא היחידה (קצין במילואים) ואת רס"ר היחידה באשמת הרשלנות. אין המלצה להעמיד לדין את הקצין שהיה מעורב בפרשה.

החייל ארז שיטרית נפל מרכב, נחבל בראשו, ולא קיבל טיפול רפואי מידי. על־פי מימצאי החקירה לא זכה החייל לטיפול נאות, ושוחרר בערב לביתו. במהלך הלילה הורע מצבו והוא נפטר בבית־החולים.

להט יבטל הזמנתו לכהנא להשתתף ב„הייד־פארק"

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

ראש עיריית ת"א, שלמה להט, נענה השבוע לפנייתו של יו"ר הכנסת שלמה הילל והודיע, כי יבטל את הזמנתו למנהיג „כך", הרב כהנא, ליטול חלק בהייד־פארק המתוכנן בעיר הנוער של ת"א בשבוע הבא.

במכתב ששיגר להט להילל הוא חוזר על עמדתו, כי דעותיו של כהנא, אותן הוא מגדיר כמזויעות ומעוררות חלחלה, אינן סיבה במדינה דמוקרטית לסתום את פיו, ואולם כאמור, לאור בקשתו המפורשת של הילל, תבוטל הזמנתו של כהנא להשתתף באירוע.

במקביל מבקש להט מהילל כי ינחה אותו בכל הקשור לביטול הזמנתם של חברי כנסת מטעמן של רק"ח והרשימה המתקדמת וכן ביטול הזמנותיהן של רשימות אחרות לפי שיקול דעתו של הילל.

עימות בחדרה על רקע הקרנת סרטים בשבת

בחדרה צפוי הערב עימות בין דתיים לחילוניים אם אכן יקרין קולנוע „חדרה", לראשונה בליל שבת, את הסרט „החברים של לני", כפי שפורסם בעיר.

בשיחה עם כתבת עתי"ם אמר מ"מ ראש העיר, מרדכי קוסטליץ, כי העירייה לא תיתן להקרין סרטים בלילות שבת בחדרה, משום שהדבר נוגד את חוק העזר העירוני. קוסטליץ ציין „כי בעיר אין כל צורך להקרין סרטים בלילות שבת, והדבר נוגד את הסטטוס קוו במועצת העיר".

בשבועיים האחרונים התארגנה קבוצת צעירים כעמותה בשם „החלוץ", ששמה לה למטרה לפעול למען צעירי העיר בקידום מופעי תרבות וחברה מתוך מחשבה שצעירי המקום נוהגים להרחיק לכת לערים אחרות, ויש מקום לפתוח בפעילות תרבותית בעיר חדרה בערבי שבת.

(עתי"ם)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי

נתניה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נת/3/417".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8269 חלקי 84 גוש 8271 חלקות 144, 151, 150, 112 רחוב ההסתדרות.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: איחוד חלקות ושינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לשטח לבניני ציבור.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3317 ה' תשמ"ו, עמ' 1632 ובעיתון בוקר הצופה מתאריך: 26.2.86 ובעיתון ערב מעריב מתאריך: 27.2.86 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף „על המשמר" מתאריך: 26.2.86.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה.

וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

תאריך: 8.2.1987

גרנות: הפער בין סמכות לאחריות גדל בשבועיים נוספים של אשליות

אבן: לא אכבד שר שישנה דעתו ● רובינשטיין: מה שלא עשה השכל יעשה הזמן ● פלד: לא היה אומץ לקבור את המת ● דרוקמן: החלטה אחראית

מאת מוטי בסוק כתבנו בכנסת

ח"כ אלעזר גרנות, מזכ"ל מפ"ם, חבר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת אמר אתמול כי: „הכרעה בלתי נמנעת וחיונית מאין כמוה לבטחון ישראל נדחתה מחדש ללא סיבה וללא תכלית. הפער בין סמכות לאחריות בממשלת השיתוק הזאת גדל בשבועיים נוספים של אשליות שווא. את המחיר כולנו נשלם" — סיים גרנות.

„לא אכבד שר שישנה את דעתו בשבועיים הקרובים," אמר אתמול יו"ר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת אבא אבן (מערך), בתגובה על החלטת הממשלה בנושא ה„לביא". אבן, ממתנגדי הפרוייקט, העריך כי השבועיים הקרובים לא יהיו מועילים וגם לא פוריים לממשלה ולשריה. לדעתו, הזמינו השרים על עצמם לחצים, למרות שכל הנתונים וההערכות היו בידיהם. נוצר רושם כי לממשלה זו אין עוז וכוח להחליט.

מה שלא יעשה השכל

השר לשעבר אמנון רובינשטיין (שינוי — המרכז־הליברלי) גם הוא ממתנגדי ה„לביא" הביע תקווה כי מה שלא עשה השכל יעשה הזמן. הוא קרא לשרי הממשלה שלא להכנע ללחצים לא ענייניים המופעלים עליהם. דדי צוקר (ר"צ), קבל כי אי־ההחלטה תגרום לבזבוז אדיר של כספי ציבור, 2 מיליון דולר מידי יום.

פלד: לא גילו אומץ

ח"כ מתי פלד מהרשימה המתקדמת לשלום, שהיה חבר הכנסת הראשון שקרא מעל דוכן הכנסת לביטול הלביא, אמר אתמול, כי הלביא מת, אך הממשלה מפחדת לקבור אותו. בתגובה על החלטת הממשלה שלא להחליט, אמר ח"כ פלד: „גופת הפרוייקט מונחת לפנינו, וכל עיכוב בקבורה עולה למשק הישראלי כמיליון דולר ליום. שוב הפגינה הממשלה את כושרה המפורסם שלא להחליט. הדרך היחידה שנותרה לממשלה כושלת זו לשרת את העם והמדינה — היא להתפטר לאלתר ולהקדים את הבחירות".

גברה האחריות

ח"כ המפד"ל חיים דרוקמן בירך על החלטת הממשלה. לדעתו „האחריות הלאומית גברה אתמול והממשלה העדיפה שלא לקבל החלטה נגד ה„לביא" על חודו של קול". לדעת דרוקמן יש להניח כי הממשלה תתעשת ובעוד כשבועיים תתמוך ב„לביא". הוא הביע תקווה כי רוה"מ וממלא־מקומו ימצאו בצוותא את הדרך ההולמת להשלמת פרוייקט ה„לביא" מבלי לפגוע בתקציב הבטחון.

תזכיר שהוגש לשר־הכלכלה ע"י מנכ"ל משרדו:

ה„לביא" יהיה יקר בכ־16־20 מיליון דולר לעומת מטוס האף־16

יתרון נוסף לאף־16 — זמני הספקה בין השנים 91־94 לעומת ה„לביא" 91־97 ● התזכיר קובע עוד כי עלויות הסגירה של הפרוייקט, כפי שחושבו ע"י התעשייה האווירית, מוגזמות ביותר

מאת כתבנו הכלכלי

„הלביא" יהיה יקר יותר ב־16־20 מיליון דולר, לעומת האף־16. על־כך נמסר בתזכיר שהוגש לשר הכלכלה גד יעקבי על ידי מנכ"ל המשרד משה דברת.

„הלביא" יעלה כ־50 מיליון דולר למטוס, בסדרה של 75 מטוסים ו־46 מיליון דולר בסדרת ייצור של 90 מטוסים, מבלי להביא בחשבון את הוצאות הפיתוח שבוצעו עד כה, כאשר עלות סגירת „הלביא" הועמסה על האף־16.

הפער — 1.4 מיליארד ד'

על־פי חישובי משרד הבטחון הפער הכולל יגיע ל־1.4 מיליארד דולר; ע"פ חישובי משרד הכלכלה ל־950 מיליון דולר בעוד שהתעשייה האווירית סבורה כי הפער יהיה רק כ־700 מיליון דולר, זאת כתוצאה מניפוח עלויות סגירת הפרוייקט. על פי התזכיר — יתרון נוסף של האף־16.סי. הוא בכך שהמטוסים יסופקו בין 1991־1994, בעוד שהספקת 75 מטוסי הלביא תימשך מ־1991 עד 1997.

עלויות סגירה מוגזמות

עלויות הסגירה של התעשייה האווירית נראות כמוגזמות לדעת המנכ"ל משה דברת, כיוון שלקחו בחשבון פיטורי 2000 עובדים, עם פיצוי של 55,000 דולר לעובד, אך לא לקחו בחשבון ש־1500 עובדים מתוכם יפוטרו, בין כה וכה, במשך שנתיים עם סיום הפיתוח.

התזכיר מצביע גם על כך כי מנוע המטוס עשוי להתייקר, כיוון שפרט־אנד־ויטני, היצרנית, הפסידה על המנוע עד כה, מתוך שהעריכה כי יהיה ביקוש רב יותר ולא רק מישראל. עד כה הוזמנו ע"י התע"א 30 מנועים בלבד.

ההוצאה המינימלית, בהמשך ייצור ה„לביא", הוערכה על־ידי משרד הכלכלה ב־4.2 מיליארד דולר. לעומת 1.8 מיליארד דולר מחיר הרכש האלטרנטיבי, אולם לרכש החדש יש להוסיף כ־450־500 מיליון דולר מחיר סגירת „הלביא".

המשכים

במערכת הבטחון מקווים שהרוב שהתגבש נגד

7 שעות של ישיבת ממשלה (צילום: ישראלי)

(סוף מעמוד ראשון)

„צריך לנתץ את האגדה הזו על העם שרוצה ב„לביא". העם רוצה שיסופק לו ביטחון. העם צריך ללכת אחר הממשלה, ולא הממשלה אחרי העם. כל העובדות ידועות וכמוהן גם הנתונים. נחכה עוד שבועיים בסבלנות" אמר המקור.

במערכת הביטחון ובצה"ל צופים כי התעשייה האווירית ושרי הליכוד ינצלו את פרק הזמן שהוקצב עד להכרעה ללחצים ולשיחות שיכנוע עם שרים „מתנדנדים". מקורות בכירים בצבא שיבחו את עמדתו הנחרצת של שר־האוצר משה ניסים נגד הלביא והביעו תקווה כי לא ייכנע ללחץ צפוי של ראש־הממשלה שמיר, וממלא מקומו פרס, להקציב לביטחון עוד 150 מיליון דולר כדי לנסות ולהמשיך בפיתוח וייצור „הלביא".

גיבור היום בצה"ל

השר יצחק פרץ, מש"ס, היה אמש ללא כל ספק „גיבור היום" בצה"ל ובמערכת הביטחון. השר פרץ זכה לשבחים רבים על עמדתו בממשלה ועל דרך הצגת הדברים תוך שימוש בדימויים מהתנ"ך. „פרץ עשה זאת בבהירות ובחוכמה והסביר מדוע צריך לתת בידי צה"ל את קביעת סדרי העדיפויות: אין כל ספק כי האיש מבין את העניין לחלוטין" אמרו בצה"ל.

רבין מאוכזב

מקורביו של שר־הביטחון יצחק רבין אמרו כי השר מאוכזב מאוד מהחלטת הממשלה ומ„החיבור" שבין ראש־הממשלה שמיר, ממלא מקומו פרס והתעשייה האווירית לצורך הטעייה והשהיית ההחלטה.

בצה"ל קיימת אופטימיות לגבי תוצאות ההצבעה בממשלה בעוד שבועיים — „קשה להניח שהרוב שנוצר אתמול בממשלה נגד „הלביא" יכורסם. יש סיכויים רבים שיקרה דווקא תהליך הפוך".

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חורים 102—121. טל' 1—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הננו מודיעים בצער רב
על מותו של חברנו
זאב שטיין
ההלוויה תתקיים בקיבוץ עין שמר
ביום ד' 19.8.87, בשעה 15.00.
המשפחה
וקיבוץ עין שמר

צלצול מהיר

אתי רונאל

פרוף' יעקב גולדמן, מנהל מח' נשים ויולדות בבי"ח השרון

„אזור" בלותן היתה להן עדנה

יחידת ההפריה בבי"ח השרון — כך פורסם — מבצעת הפריות־מבחנה אפילו בנשים הסובלות מבלות מוקדמת או המתקרבות לגיל־המעבר. כיצד נעשה הדבר?

ברוב המרכזים הרפואיים בארץ ובעולם חושבים, שאצל נשים המתקרבות לגיל־המעבר והכוונה לנשים מגיל 38 ואילך, סיכויי ההפריה קטנים יותר ושכיחות ההפלות גדולה יותר. מאחר שהם זקוקים לטיפולים ארוך, מעדיפים לטפל בנשים צעירות יותר ולהגביל את גילן של הנשים המתקבלות לטיפול. אלא שאנחנו חושבים, שאפשר לנסות ולהפרות גם נשים מבוגרות יותר, ללא הגבלת גיל. יחד עם זאת, יש להקדים ולציין, כי לא מדובר בנשים שעברו את גיל־המעבר, מגיל 45 ואילך. אלא בנשים הסובלות מבלות מוקדמת, דבר שאינו שכיח, אבל קורה לעיתים כבר בגיל 30: רמת ההורמונים יורדת, הווסת נפסקת והאשה לוקה בכל הסימנים של גיל־המעבר. אז אפשר בכל זאת להרות וללדת בעזרת טיפול הורמונאלי. אבל, כשמדובר בנשים מגיל 45 ומעלה, נדרש הרבה יותר מאשר טיפול הורמונאלי על־מנת להרות וללדת. גם אם נרשמו כבר בהיסטוריה מקרים של הריון בגיל 45 ויותר.

מהו אחוז ההצלחה בהפריות מבחנה?

הגענו להצלחה של 26 אחוז בממוצע, הנחשב לאחוז גבוה. ויש לנו קבוצה של כ־20 נשים מעל לגיל 40, שטופלו על־ידינו והלכו כבר הרו.

ולמה מרובים כל כך ההריונות מרובי־העוברים בקרב האמהות האמורות?

הריון מרובה־העוברים שכיח יותר בהריונות־מבחנה, משום שמשתמשים לשם ביוץ בהורמונים המבשילים ביציות רבות. נכון, שאנחנו מגבילים את מספר העוברים המוחזרים לאשה ל־3 או ל־4. אלא שהסיכויים להריון גדלים עם מספר העוברים. גם אם רביעיות או חמישיות נחשבות להריון בלתי־רצוי, המצב לעיתים גם שאלה של הפחתת עוברים. עכ"פ, בדרך־כלל מקפיאים את העוברים הנותרים. ואם לא הרתה האשה, מזריקים בכל מחזור רגיל שלה עובר אחד.

האם יהיה ניתן לשפר את סיכוייהן של נשים אלה להרות וללדת הריונות רגילים?

הגענו כיום למספר גבוה של ביציות הנשאבות מתוך הרחם, ואחוז גבוה של הפרייה של אותן ביציות. החוליה החלשה היא סיכויי הביצית להשתרש בחלל הרחם, המגיעים רק ל־25 אחוז הצלחה. בעתיד, אני מקווה, יעלה אחוז זה הודות לשיטות חדישות, אשר תשפרנה את סיכויי הביצית להשתרש בחלל הרחם, והדבר יעלה באופן משמעותי את מספרן של הנשים שיצליחו להיכנס להריון.

אתי רונאל

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של יקירנו
מאיר סטולר
ההלוויה תתקיים ביום שלישי,
כ"ג באב תשמ"ז 18.8.87 בשעה 16.00
בקיבוץ כרמיה

האבלים:
אשתו: טובה (גיטל) סטולר
בנו: ראובן סטולר
בתו: דליה זמירי
אחותו: מתיה אבגוסטובסקי
הנכדים: בועז, עודד, עדה, עינת, רוני
וכל המשפחה

במלאת 7 שנים לנפילת בננו היקר
גיא שלו
נעלה לקברו ביום ד' 19.8.87
בשעה 6.00 (18.00) אחה"צ
בבית הקברות בכפר מנחם
לאחר מכן ניפגש בפינת הזי לזכרו
המשפחה

במלאת שלושים
למותו של חברנו היקר
דוד שרף ז"ל
נעלה לקברו ביום רביעי 19.8.87 בשעה 16.30
נפגשים ליד שער בית הקברות
קיבוץ בית־זרע

עיראק מנסה לשכנע... בהפיצצות את טהראן להסכים להפסקת־אש

האיטולות מאיימים לזרוע מוקשים במפרץ כולו ולשבש אספקת הנפט למערב, אפילו דרך הצינורות היבשתיים □ „נמשיך להלחם עד שיופל צאדם חוסיין"

בגדד. — מטוסי חיל־האוויר העיראקי הפציצו אתמול מתקני נפט איראניים בחבל חוזיסטן, בקרבת הגבול העיראקי, ושתי תחנות שאיבה נפגעו בפגיעות ישירות. — הודיעה בגדאד.

בהודעה נאמר, כי עיראק תמשיך בהתקפותיה, עד אשר תיענה איראן בחיוב להחלטת האו"ם בדבר הפסקת־אש. עיראק דורשת ממועצת הבטחון להטיל עיצומים על איראן, על שאין היא מיישמת את הפסקת־האש.

מוקשים כמו זרעים לרוב

יו"ר הפרלמנט האיראני, האשמי ראפסנג'אני, הכריז אתמול, כי איראן מסוגלת לזרוע מוקשים לרוב, כמו זרעים, במימי המפרץ, ולשים קץ גם ליצוא הנפט הערבי מן האזור באמצעות צינורות יבשתיים.

„הציוד — וסירות־תותחים מתוצרת־בית מסוגלים למנוע לצמיתות בטחון במפרץ, אם לא ישים העולם קץ למעשים הזדוניים של עיראק," אמר ראפסנג'אני, והוסיף: „אם תקרה תקרית במפרץ, אשר תשים קץ ליצוא הנפט האיראני מן האזור, לא יוצא נפט מן האזור כולו אפילו באמצעות צינורות הנפט."

לקח בל־ישכח

נשיא איראן, עלי חאמנאי, הכריז אתמול, כי ארצו מסוגלת ללמד את אויביה „לקח בל יישכח", שבעקבותיו לא תהיה איראן צפויה לאיומים במשך שנים רבות." הוא חזר והכריז, כי איראן תמשיך במלחמה נגד עיראק עד להפלת משטרו של הנשיא צאדם חוסיין.

עוד 2 מוקשים

המשטרה בנסיכות המפרץ פוג'יירה מסרה אתמול, כי נתגלו שני מוקשים ליד הכניסה למפרץ, והם פוצצו. אולם על האניות להימנע מלהכנס לאזור, עד שיודיעו השלטונות על ביטול מצב־החירום.

מפקד הצי האיראני אמר אתמול כי איראן פתחה בחיפושים אחר מוקשים במפרץ, במיצר הורמוז ובמפרץ עומאן, באמצעות מסוקים, מכשירי סונאר ואנשי צפרדע.

הגיעה „גוארדלקנאל"

נושאת המסוקים האמריקנית „גוארדלקנאל" הגיעה אתמול למפרץ עם מסוקים לאיתור מוקשים, כדי לסייע להגן על מיכליות נפט כוויתיות המניפות דגל ארה"ב. האוניה עוגנת עתה כ־45 ק"מ מצפון־מזרח לבאחריין.

המסוקים של „גוארדלקנאל" עוסקים עתה בטיסות אימונים. כתב־טלוויזיה ראה מסוקי־תקיפה באוויר וכן כמה מסוקים לאיתור מוקשים, מדגם „סי סטאליון".

בואה של האוניה עשוי לבשר את צאתה של השיירה השנייה מכויית, דרומה אל הכניסה למפרץ. בתוך 24 שעות, משערים, כי המסוקים למשיית מוקשים יטוסו לפני השיירה, כדי להנחותה בנתיב.

וגם „קלמאנסו"

כוח־המשימה — הימי־אווירי הצרפתי הגיע אתמול לאיזור הפעולה שלו, באוקיאנוס ההודי. בכוח משימה זה נושאת המטוסים „קלמאנסו", שתי פריגטות־טילים ואוניית תידלוק.

בריה"מ מזהירה

עתון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה" הזהיר אתמול את ארה"ב מפני „התפוצצות במפרץ הפרסי, העלולה לחולל סכסוך, שיחרוג מגבולות האיזור." „פגז אחר ויחיד, או טיל אמריקני אחר עלול להספיק, כדי להצית התפוצצות, העלולה לחולל סכסוך שיחרוג מגבולות האיזור" כתב העתון.

העתון מאשים את וושינגטון שהיא מנצלת את המצב כדי להגביר את נוכחותה הימית באיזור המפרץ. הוא מזכיר, כי בריה"מ מצדדת בנסיגה מיידית של כל האוניות הזרות מהמפרץ, כולל האוניות הסובייטיות, שנכנסו בהסכמת מדינות החוף כדי ללוות אוניות־הסוחר של בריה"מ.

(ע"צ, ע"ר)

5 התקפות על אנשי צד"ל ביממה האחרונה

מאצבייה. — חמש התקפות נערכו ביממה האחרונה על צד"ל, אשר לכד חבר של „ההתנגדות האנטי־ישראלית" — מסרו אתמול מקורות מקומיים.

תחנת השידור של צד"ל, „קול התקווה", מסרה, כי צד"ל עצר בשבת בלילה אדם חמוש בנשק וברימון־יד בקירבת העיירה עריישיה, שלושה ק"מ מגבול לבנון־ישראל, ברצועת־הבטחון.

מקור של המיליציה השיעית „אמל" בצור אמר, כי אחד מאנשי „אמל" נעלם, לאחר התנגשות בין סיור של צד"ל לבין אנשי המיליציה השיעית.

(ע"צ)

5,000 סרבים הפגינו ביוגוסלביה

בלגראד. — יותר מ־5,000 סרבים מחבל קוסובו, ביוגוסלביה הפגינו בשבת בערב ליד בירת המחוז פריסטינה, נגד שורה של תקריות עם תושבים ממוצא אלבאני שהיו באחרונה — מסרה הטלוויזיה בבלגראד.

המפגינים הכריזו פעם נוספת, כי ל־150,000 הסרבים במחוז זה, שבו 80 אחוז מהתושבים הם ממוצא אלבאני, „נעשים החיים בלתי־נסבלים כשל פגיעות בלתי־פוסקות בהם וברכושם מצד הלאומנים האלבאניים".

העתונות מסרה, כי כ־30 תקיפות והצתות נרשמו למן הוועידה הקומוניסטית ביוני, שהוקדשה למצב בחבל קוסובו, ואשר אישרה תוכנית, שנועדה להביא לנורמליזציה ביחסים בין הסרבים לאלבאנים.

400 מתו מרעב בדרום־סודן

חארטום. — כ־440 אזרחים גוועו מרעב במחנה באזור אל־גאזאל, בדרום־סודן — מסרה אתמול סוכנות הידיעות הסודנית.

אזרחים רבים נהרו לעיר אוויל, כדי לחפש הגנה מפני „צבא השחרור העממי" הסודני, הנלחם למן 1983, במטרה להפיל את ממשלת חארטום.

(ע"ר)

צה"ל יחקור סיבות הדליקה שפרצה בבסיס ליד ראש־פינה

מאת יהודה צור,
כתב „על המשמר"

דליקה ענקית פרצה אתמול סמוך לשעה 12 בצהרים בבסיס צבאי בצומת ראש־פינה, כאשר אש שוטטה בשדה קוצים חדרה לשטח הבסיס והציתה מבנה נייד, צריף ומחסן.

במהלך כיבוי הדליקה חסמה המשטרה לכ־20 דקות את הכביש ראש־פינה קריית־שמונה. במקום נוצר פקק, אולם המשטרה הצליחה להפנות את התנועה לכבישים עוקפים. חיילי הבסיס פונו מהמקום עד סיום פעולות הכיבוי וכן פונו חנויות ובתים סמוכים.

למקום הובאו כ־10 כבאיות מצפת, ראש־פינה, חצור וקריית־שמונה.

מפקד כבאי האיזור, דן חנניה, שיבח את פעילותם המהירה של אנשיו, שמנעה התפשטות האש וצמצמה את הנזקים עד למינימום.

צה"ל מינה קצין לחקירת סיבות הדליקה ופעילות חיילי הבסיס בזמן פעולות הכיבוי. לפי אחת הגירסאות עסקו כמה חיילים בביעור קוצים והאש חדרה לתוך הבסיס.

סמוך לשעה 2 אחה"צ הצליחו הכבאים להשתלט על האש ולכבותה כליל.

טהרן: סעודיה מסרבת להחזיר 90 גופות של עולי רגל אירנים

טהרן, — סעודיה מסרבת למסור גופותיהם של לפחות 90 איראנים, שנהרגו בהתנגשויות במכה בחודש שעבר, משום שהם נפגעו מכדורים — אמר אתמול ראש „הסהר האדום" האיראני, ד"ר ואהיד דאסטג'רדי.

לדבריו, נהרגו 322 איראנים בהתנגשויות האלימות ליד המסגד הגדול בעיר המוסלמית הקדושה. „יותר מ־230 גופות של איראנים הוחזרו עד כה וממשלת סעודיה עדיין מחזיקה ב־90 גופות נוספות", אמר.

„הם מונעים את החזרת 90 הגופות, משום שעולי־רגל אלה נהרגו מכדורים", אמר דאסטרדי. „40 עד 50 איראנים נוספים עדיין נעדרים."

מג'דה נמסר, כי המצור על שגרירות סעודיה בטהראן, שנהרסה ב־31 ביולי בידי מפגינים איראניים, יוסר בימים הקרובים. הדיפלומט הסעודי שנפצע בתקריות אלה, מוסאיד אל־גרמי, יוחזר בתוך יומיים לארצו, ובני המשפחה של דיפלומטים סעודיים בטהראן יורשו לחזור לממלכה.

(ע"ר, ע"צ)

10 שנים למות „המלך"

מעריצי אלוויס פרסלי עוברים על־פני קברו, נרות בידיהם, בטקס אזכרה שנערך במלאת 10 שנים למותו של הזמר הנערץ על רבים (צילום: איי.פי.)

4 נהרגו בהתפוצצות מכונית־תופת בדרום־לבנון

צור. — פצצה רבת עוצמה הרסה אתמול מכונית שנסעה בין שני כפרים שיעיים בדרום־לבנון, הגיזרה שבה מוצבים חיילי גאנה של כוח יוניפ"ל. מעוצמת הפיצוץ, נהרגו שלושת הנוסעים ונער בן 10 שצעד בצד הדרך.

המכונית היתה כשמונה ק"מ מזרחה לצור. כאשר מטען חומר־נפץ, שעוצמתו נאמדת ב־100 ק"ג ט.נ.ט. הרס את המכונית לחלוטין.

(ע"ר, ע"צ)

המורדים הטמיליים חדלו למסור נשקם עד שיקבלו ערובות

ניודלהי. — ארגון הגרילה הטאמילי הראשי, „נמרי השחרור", הודיע, כי החליט להפסיק את הסגרת נשקו, ודרש ערובות לבטחונם של האזרחים הטאמיליים בסרי־לאנקה וסגירתם של בסיסים צבאיים באזור — נודע אתמול ממקור טאמילי בניו־דלהי.

המקור אמר, כי מפקד ארגון הגרילה הכריז בשבת, בג'אפנה, בצפון האי, כי ארגונו „לא יסגיר את נשקו, כל עוד לא יקבל ערובות לבטחון האזרחים הטאמיליים".

על־פי הסכם, שנחתם בסוף יולי על־ידי סרי־לאנקה והודו, היו הבדלנים הטאמיליים אמורים למסור את נשקם לכוח ההודי, שעליו הוטל לפקח על יישום הסכם השלום.

ארגון טאמילי אחר, „ארגון הסטודנטים המהפכניים", התחיל בשבת למסור את כלי נשקו. מקורות הודיים רשמיים בסרי־לאנקה מסרו, כי ארגון זה העביר עד עכשיו 110 רובים ומטולי־רקטות, 175 רימוני־יד, 150 ק"ג חומרי־נפץ, מרגמות, כמות גדולה של מוקשים ותחמושת.

ארגון טאמילי שלישי, „החזית המהפכנית לשחרור העם", מסר אתמול, כי הוא יתחיל למסור את נשקו היום או מחר.

(ע"צ)

התנגשויות דמים בפיליפינים בעקבות... ייקור הדלק

מאנילה. — 18 בני־אדם נהרגו בקרבות בין כוחות הבטחון לבין מורדים בפיליפינים, בעוד שבמאנילה ניצבת הנשיאה קוראסון אקינו מול סערת מחאות, בעקבות העלאות מחירי הדלק.

המשטרה מסרה, כי 18 איש נהרגו בהתנגשויות ביומיים האחרונים במרכז הפיליפינים ובדרום.

העלאות מחירי הדלק למכוניות ודלקים אחרים נחשבות כהחלטה הבלתי־פופולרית ביותר, מאז עלתה ממשלת אקינו לשלטון, לפני 18 חודש. ארגון ארצי של 200,000 נהגים באמצעי־תחבורה ציבוריים הודיע, כי יקיים היום שביתה של יום אחד, כמחאה על העלאות המחירים, המסתכמות ב־20 אחוז.

(ע"ר)

הציץ ולא נפגע

שופט שלום חיפני סירב להאריך מעצרו של נער בן 16 החשוד בהצצה לחדרי השינה של שכניו. החשוד הובא אתמול לבית משפט השלום בחיפה. בא־כוח תחנת משטרת שפרעם טען, כי הנער הסיג את גבול שכניו ובשני מקרים הציץ לחדר שינה בשעת לילה מאוחרת.

התובע טען, כי עבירה זו חמורה במיוחד במגזר הערבי וביקש להאריך מעצרו של הנער בשבעה ימים לצורך השלמת החקירה.

שופט השלום החיפני ראובן בן־חורין דחה את בקשת המשטרה וקבע, כי גם אם נעשה המעשה המיוחס לנער, אין זה מצדיק ואין זה מחייב הארכת מעצרו. בית־המשפט ציווה, לפיכך, לשחרר את הנער בערבות עצמית של 500 ש"ח.

(עתי"ם)

למרגלית ודוד רובוביץ
זר ברכות ואיחולים
לנישואי הבת
אודליה
עם בח"ל
דוני
בית „על המשמר"

לקיבוץ עין השופט
ביובלכם
ברכת
בנים ורעים
מקיבוץ ניר עוז

המשכים

מחיר הדחייה

(המשך מעמוד ראשון)

שר־האוצר והרמטכ"ל – מאוכזבים מהדחייה (צילום: ישראלי)

על פי חישובים שערך כתבנו ההחלטה על דחיית ההצבעה בשבועיים יכולה להיות יקרה. ההוצאה הממוצעת ביום, של פרוייקט ה"לביא", מגיעה לכ־1.2 מיליון דולר, כך שבשבועיים ייתכן שיוצאו כ־15 מיליון דולר.

קרש הצלה לתע"א

בשביל התעשיה האווירית החלטת הממשלה להמתין עוד שבועיים היתה קרש הצלה. בתעשיה האווירית ינסו לנצל את פסק־הזמן כדי לגבש את תוכנית הקיצוצים האמורה לחסוך כ־100 מיליון דולר לשנה בהוצאות פיתוח ה"לביא". יצויין שראש־הממשלה שמיר אף מצפה מהתעשיה האווירית להגיש לו תוכנית שתביא לחסכון של כ־200 מיליון דולר לשנה. בתעשיה האווירית ינסו לשכנע כמה מהשרים אשר הצטרפו לאחרונה למתנגדי ה"לביא", שאפשר לחסוך כ־100 מיליון דולר, ושכדאי לתת לפרוייקט הזדמנות נוספת.

תוכניות שווא

אבל באוצר כבר דחו למעשה את כל הצעות התעשיה האווירית. פקידים במשרד האוצר אמרו אתמול שאין שום סיכוי שתוך שבועיים יהיה שינוי קיצוני בהערכת המשרד של תוכנית התעשיה האווירית. תוכניות אלה אין להן על מה להתבסס. — אומרים במשרד האוצר. למרות זאת קיים באוצר חשש ששמיר ופרס לא יתנו ל"לביא" למות ושלחץ כבד יופעל על שרים אחרים, כדי להסכים להמשך פיתוח המטוס.

שמיר ופרס יזמו

(סוף מעמוד ראשון)

יצויין, כי לכאורה היתה אפשרות של תיקו. אילו פרס, הורביץ ומודעי היו מצביעים עם שמיר, אך לא נראה שזו היתה אפשרות ריאלית.

ישיבת הממשלה נפתחה בהצגת דברים קצרה מפי ראש־הממשלה. הוא אמר כי לפני הממשלה עומדת הצעה משותפת של שרי־האוצר והבטחון ואם זו לא תתקבל, תישאר בעינה החלטת הקבינט מאוגוסט 1985, שאישרה את המשך קיום פרוייקט ה"לביא".

פרס: מצד אחד ומצד שני

מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס אמר, כי יש להתחשב בעמדת הרמטכ"ל שנושא הבטחון הוא באחריותו מצד אחד, אך מצד אחר ישראל צריכה את הרמה הטכנולוגית שפיתוח ה"לביא" יאפשר לה. לכן עדיף לפתח את המטוס, גם אם הדבר כרוך בהורדת רמת החיים, ובלבד שלא תהיה נפילה במוראל ולא ייפגעו התעסוקה והפיתוח הטכנולוגי.

פרס אמר, כי כדי לקיים את ה"לביא" וגם את התעשיה האווירית דרוש סכום נוסף של 150 מיליון דולר. הוא הציע ששר־האוצר או ועדת שרים או הוא עצמו יבדקו מקורות להשגת סכום זה.

סגן ראש הממשלה יצחק נבון והזכיר את דברי רבין, כי בשלוש השנים האחרונות היו קיצוצים בתקציב הבטחון שכמותם לא היו מאז 1952. נבון אמר, כי הוא תומך בהצעת שרי־האוצר והבטחון.

מודעי: דברים סתומים

יצחק מודעי ניתח את ההשפעות הכלכליות של המשך הפרוייקט או ביטולו ודרש בדיקה יסודית של כל מרכיבי הנושא ובמיוחד של הצעת נסיםרבין. שרים אמרו לאחר הישיבה, כי אי־אפשר היה להבין מדברי מודעי אם הוא בעד או נגד המשך הפרוייקט.

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אמר, שהיה יכול לתמוך בהמשך פרוייקט ה"לביא" רק אם יחול שינוי ניכר בסדר העדיפויות הלאומי. במצב הנוכחי החליט לתמוך בהצעת שרי האוצר והבטחון.

השר פרץ המתינע

השר יצחק פרץ אמר, כי הקדיש זמן רב ללימוד הנושא ובסופו של דבר הגיע למסקנה, כי גם אם לבו נוטה אחר ה"לביא", הגיונו תומך בהצעת שרי האוצר והבטחון. הרב פרץ השתמש ברימוי ממלחמת דוד וגוליית כשטען כי ההחלטה ללכת למלחמה היא של הממשלה, אך בחירת האמצעים היא בידי הצבא, כפי שדוד בחר באבן הקלע, אף על פי שהציעו לו הצעות אחרות.

שמיר: ההפסקה — טרגדיה

ראש הממשלה יצחק שמיר השמיע נאום תקיף, בו תיאר בצבעים קודרים את הפסקת הפרוייקט. "רבים יראו זאת כטרגדיה. העם יראה בזה הרמת ידיים ואסון וכניעה לקשיים". שמיר אמר, כי אילו היו משמיעים בעבר נגד פרוייקטים שונים את הנימוקים המושמעים היום נגד פרוייקט ה"לביא" — היתה המדינה נראית אחרת, הרבה יותר חלשה והרבה פחות מתקדמת, בכל התחומים.

שמיר אמר עוד כי אינו רואה את התנגדות ארה"ב לפרוייקט ונסיונה לשכנע בכך שרים בממשלה כלחץ. כיוון שה"לביא" הוא מטוס טוב, ולא כשלון טכנולוגי, "צריך לחפש פתרונות. לא אלמן ישראל". אם ייפסק פרוייקט ה"לביא", "זו שגיאה שאין לה תקנה". שמיר סיכם: "לא צריך למנות כונס נכסים ל"לביא"".

ארנס רמז כי יתפטר

תמיכה נלהבת בהמשך הפרוייקט הביע משה ארנס, שלדברי שרים נשמע בדבריו רמז, כי יתפטר מן הממשלה אם הפרוייקט יופסק. ארנס אמר, כי השאלה אינה "לביא" מול החלופות, אלא "לביא" מול האפ. 16 "ואני חושב שה"לביא" הוא מטוס טוב מהאפ.16. זה המטוס הטוב ביותר מסוגו בעולם ויש להמשיך בפיתוחו בכל מחיר". ארנס הציע לקיים דיון מעמיק במכלול תקציב הבטחון ורק אז להכריע.

ניסים: גם דיני נפשות

שר האוצר משה נסים אמר, כי עמדתו בעד הפסקת ה"לביא" אינה רק משיקולים כלכליים ודיני ממונות, אלא גם משיקולים של דיני נפשות וחיי אדם.

שר הבטחון יצחק רבין תיאר את בעיות תקציב הבטחון, את נכונותו בשלוש השנים האחרונות לערוך קיצוצים דראסטיים בתקציב כדי להציל את המשק הלאומי. "אבל יש גבול למה שאני יכול", רבין אמר, ש"אילו היה כסף, הייתי בעד הכל", אבל במסגרת התקציב הנוכחי המשך פיתוח ה"לביא" הוא בלתי אפשרי.

תוך כדי הדיון נועץ שמיר בפרס ויחד סיכמו להעדיף את דחיית ההצבעה. בצאתו את הישיבה אמר פרס: "זו לא החלטה שאפשר להכריע אותה בנדנוד עפעף או בהנף יד אחת".

10 ימים ללא שינה ושק לראשו של ערבי שפגש אנשי אש"ף

הח"כים מיערי ופלד: חסאן ג'ובראן מאום אל פאחם נפגש כמו ישראלים רבים עם אנשי אש"ף, אולם הוא זוכה "בטיפול מיוחד" מידי השב"כ והמשטרה

חברי הכנסת מוחמד מיערי ומתי פלד מאשימים את השב"כ ואת המשטרה, ביחס קשה בדרבה כלפי חשודים ערבים מאשר כלפי יהודים, הנחשדים באותו מעשה.

שני חברי הכנסת התייחסו לאכיפת החוק האוסר מפגשים עם אש"ף. "זהו חוק דרקוני ואנטי דמוקרטי", אומרים שני חברי הכנסת, אולם לפחות בנוסח הכתוב אין כל איזכור של אפלייה בין יהודים וערבים והחוק אמור לחול על כל אזרחי המדינה בצורה שווה. בפועל, נוקטים השב"כ והמשטרה אפלייה חריפה. מאז נחקק החוק בשנה שעברה נפגשו ישראלים רבים עם נציגי אש"ף. איש מהם לא נעצר, אחרים מהם הועמדו למשפט, המתנהל בעצלתיים, ובכל המקרים התייחסו אליהם המשטרה והשב"כ בכסיות משי.

לעומת זאת, חסאן ג'ובראן, מהכפר אום אל פאחם, שנעצר ונחשד גם הוא באותה אשמה של פגישה עם אנשי אש"ף, עצור זה 10 ימים, ומוחזק בתנאי מעצר קשים, כאשר נמנעת ממנו שינה והחוקרים מכסים את ראשו במשך שעות.

שני חברי הכנסת תובעים, כי חסאן ג'ובראן ישוחרר לאלתר, וכי המשטרה והשב"כ יחדלו מייד מגישתם המפלה בין יהודים ובין ערבים. (שע"ה)

רק ישראלי וגרמני הסכימו להשתתף בוועדה לחקירת ואלדהיים

ז'נווה. — ראש הוועדה לחקר מעשיו של נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, במלחמת העולם השנייה, ההיסטוריון הצבאי השווייצי רודולף קורץ, מסר, כי הוא מתקשה למצוא מומחים שיהיו מוכנים להשתתף בוועדה שלו.

עד כה הסכימו רק שני מומחים להשתתף בוועדה — הישראלי יהודה ואלך והמערב־גרמני מאנפרד מסרשמידט. ביוני ביקשה ממשלת אוסטריה מקורץ לעמוד בראש ועדת־החקירה, שאמורה להיות בינלאומית.

קורץ מסר בראיון עם שבועון יהודי שווייצי הרואה אור בציריך, כי אין אמת בידיעה, שלפיה הסכים רוברט וולף, ראש הארכיון הצבאי בוושינגטון, להשתתף בוועדה. (עסט"א)

זה מה שהותירה אחריה סופת הטייפון "בטי", שהלמה לפני חמישה ימים במחוז סאמאר, בפיליפינים. 44 נהרגו ו־200 אלף נותרו ללא קורת־גג (צילום: איי.פי)

טילי קטיושה נורו לגליל

לא היו נפגעים ■ נגרם נזק למטע

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

מספר טילי קטיושה נורו בשבת אחה"צ לעבר הגליל. לא היו נפגעים אולם נגרמו נזקים לאחד המטעים באיזור. הטילים בקוטר 107 מ"מ, נורו מצפון לרצועת הבטחון. אחת מתושבות האיזור סיפרה כי כאשר שהו בבריכה, שמעו חדי התפוצצות עמומים, וה"אנשים לא נכנסו לבהלה אולם אספו הפציהם וילדיהם ופשוט פינו את המקום". יוסי גולדברג, ראש מועצת מטולה יו"ר ראשי ישובי קו העימות, דורש לקיים פגישה דחופה עם ראש הממשלה כדי לדון במצב הבטחוני והחברתי של ישובי קו העימות. לדבריו, טרם הושלמה כראוי ההערכות של הישובים. "זה בלתי מתקבל על הדעת שנושא ההערכות הכלכלית של הישובים לא טופל כראוי, למרות המתח הבטחוני" אמר ראש מועצת מטולה.

פגזי מרגמה

פגזי מרגמה נורו אתמול בגיזרה המזרחית של גבול רצועת הבטחון. לא היו נפגעים ולא נגרמו נזקים.

מחלוקת על מחירי הכוספא גורמת שיבושים בהספקה

מאת חיים מרגלית, כתב "על המשמר"

המפעלים לייצור שמנים מעכבים הספקת כוספה למכוני התערובת לייצור מזון מרוכז לבעלי חיים — על כך נמסר לכתב "על המשמר". הסיבה לעיכובים: ויכוח בין משרד התמ"ס לבין משרד האוצר על גובה עליית מחירי הכוספה.

משרד התמ"ס מוכן לאשר העלאה של 10 אחוזים, משרד האוצר אישר 6,7 אחוזים. משרד החקלאות אינו מתערב אף על פי שהוא צריך להיות בעל עניין, שכן מדובר בהספקת מזון מרוכז לבעלי חיים.

מחירי הכוספה בשוק העולמי עלו בתקופה האחרונה לכ־410 ש"ח לטונה, בעוד שהצרכנים בארץ שילמו 373 ש"ח לטונה. מכוני התערובת טוענים שהם מוכנים לשלם מחיר ריאלי, היינו, בהתאם לתנודות בשוק העולמי. לדבריהם, עד הזמן האחרון, היו מחירי כוספה בשוק העולמי נמוכים ב־15 אחוז ממחירם בארץ, ותביעותיהם להורדות מחירים לא נענו. כן נמסר לכתבת "על המשמר", כי מכוני התערובת שוקלים יבוא כוספה מחו"ל כדי למלא את הצרכים.

"ישראל רוצה לשאוב מי התהום של סיני"

קאהיר. — עתון האופוזיציה המצרי "אל־וואפד" האשים אתמול את ישראל, שהיא מתכוונת לשאוב ממימי התהום בסיני על־ידי קידוח בארות עמוקות מאוד בנגב, בגבול ישראל־מצרים.

עתון המפלגה הליברלית "אל־וואפד" טען, כי ישראל מבקשת לנצל מאגר מים עצום של 200 מיליארד מטר מעוקב, שנוצר ממי גשמים שהצטברו במשך 25,000 שנה.

בהסתמך על שר ההשקיה המצרי לשעבר, עבד אל־חאלק א־שנאווי, הוסיף העתון, כי משרדים אמריקניים של מומחים יועצים ממלאים "תפקיד חשוב מאוד" בתחום זה.

א־שנאווי אמר, כי "שאיבה של מים אלה תהווה פגיעה חמורה בריבונות המצרית, וישראל לא תוכל לטעון שמי התהום משותפים לשתי המדינות, שכן אפילו נכון הדבר, הרי המאגר הטבעי, שבו הצטברו מי הגשמים, נמצא במצרים."

העתון טוען להלן, כי ישראל בנתה סוללות בגבול ישראלי־מצרים כדי להחזיק במי הגשמים היורדים בעמקים שממזרח לסיני ולהזרימם בתעלות לאזורי חקלאות ישראליים. מדובר ב־10 מיליארד מטר מעוקב בשנה. (ע"ר)

תמרונים משותפים של מצרים וירדן

קאהיר. — מצרים תנהל השנה תמרונים צבאיים משותפים עם ירדן — מסר אתמול שר ההגנה המצרי, מרשאל אבו־גזאלה.

חיילים מצריים ואמריקניים עוסקים זה היום השני בתמרונים צבאיים במדבר המערבי, במעטה של סודיות ואיפול מלא.

שר ההגנה אמר לעתונאים, לאחר שנפגש עם קצינים באיסמעיליה: "אנו מוכנים להשתתף בתמרונים צבאיים יחד עם כל מדינה ערבית שהיא, אם נתבקש לעשות זאת". (ע"ר)

רבין יסביר לשר האוויריה האמריקני אי־ההחלטה על ה"לביא"

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

שר־הבטחון יצחק רבין יפגש היום לשיחה עם מזכיר האוויריה האמריקני מר אולדריג' הנמצא בביקור רישמי בישראל. שר הבטחון יסביר לנציג האמריקאי הבכיר את החלטת הממשלה בנושא ה"לביא" ואת המחלוקות סביב נושא זה למרות שהאורח אינו עוסק בביקורו באופן רישמי ב"לביא". שגריר ארה"ב תומס פיקרינג ערך אתמול בביתו קבלת פנים לאורח בהשתתפות שר הבטחון, הרמטכ"ל, צמרת משרד הבטחון, אלופי צה"ל, ראשי חיל־האוויר וחברי כנסת מוועדת חוץ והבטחון. שיחות היום באירוע היתה כמובן בנושא ה"לביא".

מזכיר האוויריה האמריקאי יסייר היום גם בבסיס דרומי של חיל־האוויר ויהיה אורח צה"ל. הוא ישוב לארצות־הברית ביום רביעי הקרוב.

תושב כפר סבא הותקף ליד שכם

משטרת שכם חוקרת את תלונתו של תושב כפר סבא הטוען, כי הוכה באלה בפניו, כאשר עצר לקנות תאנים, כ־6 ק"מ מדרום לשכם. האיש שמעון סייף תושב כפר סבא הועבר לבית החולים "מאיר" בכפר סבא. (עתי"ם)

תיקון טעות

במאמר המערכת בעתוננו מאתמול נפלה טעות בפיסקה האחרונה. במקום "תשמש מבחן לאחריות הלאומית", צריך להיות "תשמש מבחן לאחריות הלאומית".

מנהיגי 300 אלף הכורים השובתים בדרום־אפריקה מוכנים לפתוח במו"מ

יוהאנסבורג. — מנהיגי 300 אלף הכורים השחורים השובתים בדרום־אפריקה הסכימו אתמול להיפגש עם הנהלת חברת המכרות הגדולה במדינה, כדי לדון בדרכים לצמצום האלימות הגוברת במרוצת השביתה בת השבוע במכרות הזהב והפחם. בהתנגשויות בין כורים שחורים לבין אנשי ביטחון, במהלך השביתה הגדולה ביותר בדרום־אפריקה, נפצעו 24 עובדים נוספים — מסרה אתמול חברת מכרות.

סיריל ראמאפוזה, המזכיר הכללי של האיגוד הארצי של עובדי המכרות, אמר, כי השביתה, שהיא הגדולה ביותר בקורות דרום־אפריקה, תימשך עד אשר ייענו כל התביעות של האיגוד.

ראמאפוזה הוסיף, כי פועלים במכרות נוספים יפתחו בשביתה היום.

כנס של 200 מראשי האיגוד הארצי של הכורים קיבל אתמול החלטה להיענות להזמנה שנתקבלה מחברת המכרות הגדולה "אנגלו אמריקן קורפוריישן", לשאת ולתת על שיטות להפחתת האלימות במכרות המושבתים. כ־250 בני־אדם נפצעו ויותר מ־200 נעצרו מאז החלה השביתה, לפני שבוע.

ראמאפוזה אמר: "אני שמח ש'אנגלו אמריקאן' חוזרה לשורת ההיגיון וחדלה משחצנותה".

בגבור האלימות, בשביתה בת השבוע של 300,000 כורי זהב ופחם, התכנסו אתמול מנהיגים של האיגוד הארצי של פועלי המכרות כדי לדון בטקטיקה נגד המאמצים של הנהלת המכרות לשבור את השביתה.

לפחות 250 כורים נפצעו בשביתה, שפגעה קשה בכלכלה של דרום־אפריקה.

התקרית האחרונה אירעה אתמול, במכרה הזהב של ואל ריף, מדרום־מערב ליוהאנסבורג, כאשר אנשי ביטחון נכנסו לאכסניה של כורים כדי לחקור ידיעות שהם מחזיקים בבני־ערובה. השומרים ירו רימוני־גאז מדמיע וכדורי־גומי, לאחר שהותקפו פעמים חוזרות ונשנות על־ידי המוני שובתים.

"בחיפוש באכסניה לא נתגלו בני־ערובה. אך נמצאה כמות של חומרי־נפץ ובקבוק תבערה," מסרה חברת המכרות. (ע"ר, ע"צ)

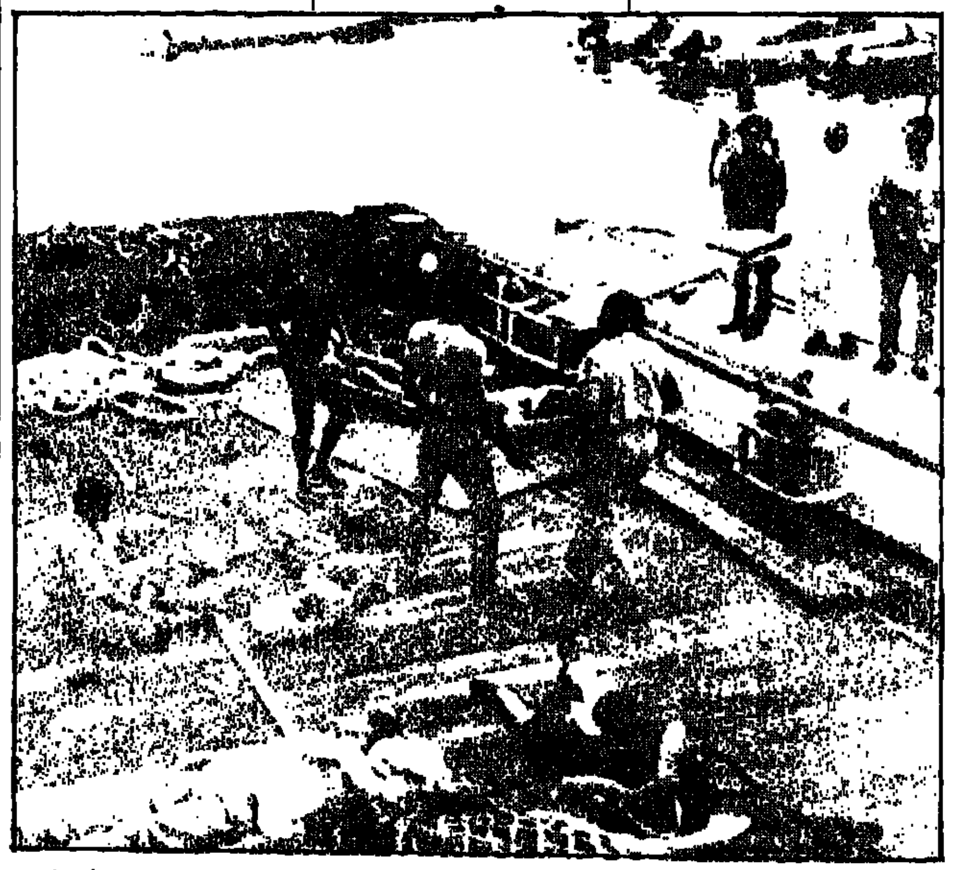

אנשי־צוות של אוניית האספקה "אניטה", שנימשו ממימי המפרץ, יורדים ומורדים אל נמל פוג'יירה באיחוד האמירויות הערביות, אחרי ש"אניטה" טבעה בשבת, כפי הנראה מפגיעת מוקש. שישה אנשי־צוות נעדרים עדיין. אחד נהרג (צילום: איי.פי)

בעקבות רוסט: הערכות מחודשת בהגנה האווירית של בריה"מ

מוסקווה. — קצינים סובייטיים בכירים הדגישו אתמול את הצורך להבטיח, כי בריה"מ תהיה מוכנה ומזומנה להדוף התקפות מן האוויר.

דבריהם נאמרו פחות משלושה חודשים לאחר שטייס מערב־גרמני צעיר, מאתיאס רוסט, הצליח לחדור מבעד למערך ההגנה האווירית הסובייטית ולהנחית את מטוסו בלב מוסקווה.

גנראל בוריס קורוליקוב, סגן ראשון של מפקד חיל־האוויר, אמר, כי ננקטים עתה צעדים כדי לשפר את הכוננות של חיל־האוויר, אך הרפורמות אינן מתבצעות בקצב משביע־רצון.

שר ההגנה דמיטרי יאזוב ציין בעתון "הצבא האדום", כי שיפור הכוננות הקרבית היא אחת המטרות החשובות ביותר של חיל־האוויר. יאזוב נתמנה במקום שר ההגנה סרגיי סוקולוב, שהודח, יחד עם מפקד ההגנה האווירית, יומיים לאחר שרוסט נחת בכיכר האדומה.

מקורות סובייטיים מסרו, כי בעקבות טיסתו של רוסט, היו הדחות רבות בפיקוד הצבאי העליון, והוצאו לגימלאות מספר גנראלים ומפקדים בכירים.

רוסט עדיין עצור בכלא לפורטובו במוסקווה, ומצפים כי משפטו ייפתח בראשית החודש הבא. (ע"ר)

האופוזיציה בבאנגלה־דש: נטיל מצור על הבירה

דאקה.— מפלגות האופוזיציה העיקריות בבאנגלה־דש איימו אתמול להטיל מצור על דאקה הבירה, במסגרת מהלכים חדשים נגד הנשיא חוסיין מוחמד ארשאד.

מפלגות אלה קבעו את ה־7 באוקטובר כמועד אחרון להתפטרותו של ארשאד. ולא, ציינו המפלגות, הן יגייסו "גל אנושי" שיטיל מצור על דאקה וישתוק את הבירה. בחודש שעבר, אירגנה האופוזיציה שביתה כללית בת 54 שעות. (ע"ר)

מצרים מכריזה על פרס לגילוי המתנקשים בשר הפנים לשעבר

קאהיר. — משרד הפנים המצרי החליט להציע פרס, שגובהו לא פורסם, לכל אדם שיביא למעצרם של שלושת הגברים, החשודים כי ניסו ביום ה' שעבר להתנקש בחיי שר הפנים לשעבר, נבאווי איסמעיל — מסרו אתמול עתוני קאהיר.

העתונות פירסמה גם תצלומים של שלושת החשודים, רופא־ילדים, נהג וסוחר־עופות. הם הצליחו להימלט בשבת, לאחר שיחידת קומאנדו מיוחדת, בסיוע כ־50 שוטרים, הסתערה על הבית שבו נמצאו הרופא עם שני עוזריו, בעיירה הרקאניה, 30 ק"מ מצפון לקאהיר. בבית זה היתה המרפאה של הרופא.

בחילופי ירי עם הקושרים, נהרג שוטר ונפצעו קל שלושה.

העתון "אל אחבאר" מסר, כי סכסוך בין אחד משלושת החשודים, מוחמד קאום, לבין בני־משפחתו, הוביל את המשטרה למקום המחבוא של החשודים. בחקירה נתגלה, כי קאום כבר נכלא בעבר, על שהיה חבר בשנות ה־70 בקבוצה מוסלמית קיצונית קטנה.

"אל אהראם" מסר, כי שלושת החשודים משתייכים לקבוצה מוסלמית קנאית קטנה, שביצעה בחודשים האחרונים גם את הפיגועים נגד שר הפנים לשעבר חסן אבו־באשה, והעורך הראשי של "אל־מוצאוור", מוכרם מוחמד אחמד.

למן מוצאי־השבת, מקרינה הטלוויזיה המצרית, בכל מהדורות החדשות, את התצלומים של שלושת החשודים, וכן קריאה לאוכלוסיה לסייע במעצרם. (ע"צ)

● שר החוץ המצרי, עבדאל־מגיד, קיבל אתמול דיווח על השיחות שניהל צ'ארלס היל, שליחו האישי של שר החוץ האמריקני שולץ, עם מנהיגי ישראל בירושלים.

● מרכז לחקר היסטורי של האנטישמיות והגזענות הוקם באוניברסיטת ליידן, בהולנד.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 14.8.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6673	1.6881	1.6772
דולר אמריקאי	1	1.58	1.66	1.6179	1.6381	1.6277
מרק גרמני	1	0.84	0.88	0.8556	0.8663	0.8597
לירה שטרלינג	1	2.50	2.62	2.5466	2.5784	2.5655
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2560	0.2591	0.2572
ין יפאני	100	1.04	1.09	1.0608	1.0740	1.0686
גילדן הולנדי	1	0.75	0.78	0.7587	0.7682	0.7627
פרנק שווייצרי	1	1.01	1.06	1.0259	1.0387	1.0338
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2461	0.2492	0.2474
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2347	0.2376	0.2361
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2216	0.2244	0.2230
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3537	0.3581	0.3559
דולר קנדי	1	1.20	1.25	1.2166	1.2318	1.2240
דולר אוסטרלי	1	1.10	1.18	1.1410	1.1553	1.1479
ראנד דר' אפריקני	1	0.46	0.76	0.7647	0.7742	0.7693
פרנק בלגי	10	0.40	0.42	0.4105	0.4157	0.4136
שילינג אוסטרי	10	1.19	1.25	1.2156	1.2307	1.2231
לירה איטלקית	1,000	1.16	1.23	1.1789	1.1937	1.1863

לגבי ויצחק שור היקרים ולזוג הצעיר

ב ר כ ו ת

עלי כהן, קופנהגן

אנשים ואירועים

אלילת הרוק האמריקנית מאדונה שרה ומחוללת לקול תשואותיהם של כ־80 אלף מעריצים בלידס, בצפון אנגליה, בפתיחת סיור קונצרטים בבריטניה (צילום איי.פי.)

כלבי גישוש מחפשים... וודקה

מוסקווה. - המשטרה הסובייטית נעזרת בכלבים כדי לגלות מיתקנים בלתי־חוקיים לייצור משקאות חריפים בבתים פרטיים ברפובליקה הסובייטית קאזאחסטאן – מסר אתמול עתון האיגודים המקצועיים "טרוד".

אחרי אימונים מיוחדים, סייעו שתי כלבות, טאייגה וטאלמה, בגילוי עשרות מיזקקות בלתי חוקיות ברפובליקה שבאסיה התיכונה.

העתונות הסובייטית דיווחה על עלייה בייצור וודקה מתוצרת־בית, מאז פתח גורבאצ'וב במערכה נמרצת נגד השכרות, הגביל את שעות הפתיחה של חנויות המוכרות משקאות חריפים והעלה את מחיר הוודקה והיינות. (ע"ר)

ליז טיילור: הסמים והשתייה כמעט הרגו אותי

ניו־יורק. — שחקנית הקולנוע אליזבת טיילור אמרה בראיון שפורסם אמש, כי התמכרותה לסמים ולאלכוהול היתה הורגת אותה, לולא ביקשה טיפול.

טיילור סיפרה לירחון "קוסמופוליטן": "שתיתי ג'ק דניאלס (ויסקי) וסוורה יחד עם משכך הכאבים דמרול, וכמובן שזה גורם להתרוממות." היא הוסיפה, כי איש לא סיפר לה שאסור לבלוע ויסקי ודמרול יחדיו.

עוד סיפרה, כי אחיה וילדיה שיכנעו אותה לבקש טיפול במרפאה, ונחושה החלטתה לא לשתות אלכוהול לעולם. (ע"ר)

סינית הוצאה להורג על הרעלת 186 ילדים

פקין.- פועלת מאפייה, שביקשה לנקום במנהלה על־ידי החדרת חומרי־הדברה לדברי־מאפה והרעילה 186 ילדים, הוצאה בשבת להורג – מסר "יומון העם".

לין יוארונג, עוזרת בת 31 בחנות לעוגות בעיר פוז'ו, הסתכסכה עם המנהל שלה. כאשר נמנע מלברכה בערב־טוב. עם סגירת החנות בערב, שפכה חומרי־הדברה לתוך משלוח של 1,070 עוגיות, שנועדו לבית־ספר עממי בפוז'ו. 186 ילדים הורעלו. שישה מהם בצורה חמורה.

עובדת אחרת, שסיפקה לה את חומר־ההדברה, נידונה לשבע שנות מאסר. (ע"ר)

יו"ר עיתונאי שוודיה התפטר בשל שחיתות

מאת עלי כהן, כתב "על־המשמר" בדנמרק

קופנהאגן. — יושב־הראש של אגודת העיתונאים השוודיים, אוסטן יוהאנסון, התפטר מתפקידו לאחר שהיומון "אקספרסן" גילה שהוא ניצל את מעמדו ואפשרות הגישה שלו לקופת־התגמולים ולאגודת־הדיור של העתונאים, ורכש לעצמו חמש דירות, שלא היה זכאי להן.

את הדירות החליף בדירות רשומות על שמו במרכז שטוקהולם. ידוע, כי בתור לדיור במרכז שטוקהולם רשומים כ־130,000 אנשים. ליוהאנסון היו איפוא חמש דירות באזור שלא ניתן כלל להשיג בו דירה בלי להמתין שנים ארוכות.

על היום

17.8.87

לא מכריעים=לא ממריא?

דחיית ההכרעה על עתידו של מטוס ה"לביא" אינה מפתיעה, נוכח יוזצרותו של רוב מתנגד בממשלה ● אבל זהו בהחלט שלב מפוכח, מעידן המגלומאניה לעידן השפוי

מאת עודד ליפשיץ

רק מעטים הופתעו מדחיית ההכרעה על גורל ה"לביא". למרות הודעתו הנחרצת של שמיר, שאין מקום לדחיה נוספת, היה ברור שאם ייווצר רוב למתנגדי ה"לביא", שמיר ופרס, התומכים בפרוייקט, עשויים לתת ידם לכל תרגיל, טכני ולא מכובד ככל שיהיה, שידחה את רוע הגזירה.

עם זאת, לא הדחיה ולא הביטויים הנרגשים, בהם תיאר שמיר את מה שיקרה למוראל הלאומי אם יבוטל ה"לביא" — "טרגדיה", "אובדן האמון של העם בכוחו" — כל אלו אינם יכולים לטשטש את המשמעות האמיתית של התהליך המתבטא במה שאמש נוצר לראשונה — היווצרותו של רוב בממשלה למתנגדי ה"לביא". זהו שלב חשוב בדרך מעידן המגלומאניה, מלחמת לבנון, כלכלת אריזונה, פרוייקט ה"לביא" — לעידן שפוי יותר, שבו העם וממשלתו לומדים להכיר במגבלות הכוח, באילוצי הכלכלה וברייקנות שמאחורי מליצות רהב.

מבחינה זו, יש לברך על הצטרפותו של השר צור, הקיבוצניק היחיד בממשלה, למחנה המתנגדים: זהו מקומו הטבעי של מי שמייצג מיגזור שנפגע קשות, מבחינה חברתית, כלכלית ופוליטית, באותו עידן מגלומאני הבא לקיצו.

צריך לקוות, שהשלב הבא, באותה התפכחות, יהיה הצטרפותו של קיסר, מזכיר ההסתדרות, למחנה המתנגדים. עליו לנטוש את העמדה הפופוליסטית של תמיכה ב"לביא" בשל חשש מזעמם של פועלי התעשיה האווירית, כולל היו"ר יעקב שפי, שהכריז אמש ש"יטפל" במתנגדי הפרוייקט. על קיסר וההסתדרות לאמץ עמדה שקולה ומפוכחת יותר, על בסיס אחריות כוללת למשק, לביטחון ולכלל ציבור העובדים.

גורלו נחרץ

אין כל ביטחון בכך, שהדחיה אמש היתה רחיה אחרונה, ואין ודאות ששילוב של לחץ ופיתוי לא ייצור רוב בעד ה"לביא" בממשלה, למרות זאת, גורלו של ה"לביא" נחרץ. אין סיכוי למטוס ששר הביטחון, הרמטכ"ל ומפקד חיל האוויר אינם רוצים בו. אין עתיד לפרוייקט שממומן בכסף אמריקני, כשארה"ב לוחצת לביטולו.

עד מהרה ייחשף הכזב שבתוכניות ... והקיצוצים של התעשיה האווירית, ש... לא הונגשה אמש לשולחן הממשלה ... ראווה כמו רחיית רכישתן של כמה ... וקיצוץ אחוזים ספורים בשכר העובדים ... יממנו פרוייקט של מיליארדי דולרים.

יש ספק רב אם הנתונים הכלכליים ... עלות ייצור ופיתוח ה"לביא" הם נכונים ... ניסתה התע"א להציג הוצאות פיתוח ... על מה שהוצא בפועל. כדי להוכיח ש... לסגת מהפרוייקט, ולהמעיט ... החזויות לפיתוח וייצור ה"לביא" בשוק ... אם נניח, שהבריקות הקפדניות של ... המדינה ומערכת הביטחון חשפו את ה... האמיתית של ה"לביא" עד כה, אין ... להניח, שההוצאות בפועל בעתיד לא ...

... היום, כפי שחרגו בעבר.

... נוסף הוא הטיעון, לפיו ישראל עומדת ... מטוס שאין כמוהו. אחד השלבים, ... מהמגלומאניה לפיכחון מציאותי, הוא ... משבחים ללא כיסוי לכל מוצר צבאי ... כחול לבן, להערכה אובייקטיבית ... והיתרונות והחסרונות של מערכות נשק ... תוצרת הארץ.

חסר אמינות

לתע"א אין היסטוריה מרשימה בייצור ... אם היו לה הצלחות, ואמנם היו ... הן היו בתחום שיפוץ מטוסים וייצור ... חימוש, טילים, מערכות אוויוניקה ... עזר אחרות.

ה"כפיר", קודמו של ה"לביא", המריא ... עטור שבחים ללא כיסוי. היום הוא ... פחרים, בקרב אלה שאחראים ...

אין זה סוד, שמטוסי "כפיר" רבים קורקעו. אין שום ביטחון שה"לביא", שעבר רק את ... הדרך אל קו הייצור, יהיה טוב ... כל השאר הוא תעמולה חסרת ... של התע"א, המחוזקת בעיתונאים רבים, ... להיות לה לשופר.

... הטוב ביותר מהפרוייקט הוא ביי... האפשרות הגרועה ביותר היא הפשרה. ... הממשלה, מסיבה כלשהי, רוצה להמר על ... הקלוש לממש את פרוייקט ה"לביא", ... שתאמר זאת באופן חד־משמעי ונחרץ, ... לנושא את מלוא המשאבים הדרושים ...

אם יוחלט על פשרה, לפיה ייצרו את ה"לביא" ויקצצו במשאבים, ניתן לחזות שתי ... גרועות: האחת — שהקיצוץ יהיה ... כלבד. השניה — שהקיצוץ ... יבוצע, אך גם על פי התוכנית המקורית ... מטוס מרור שנות ה־70 באמצע שנות ... קיצוצים יבואו על חשבון פגיעה נוספת ... ודחיה נוספת בלוח הזמנים.

... שני, ייתכן שלפשרה יש בכל זאת ... על אישור הפרוייקט במלוא מתכונתו ... מכיוון שהמטוס בין כה וכה לא ... עדיף קיצוץ שיביא לחיסכון חלקי ... הבינים שער לביטול הסופי. על ... כל התקציב לייצורו...

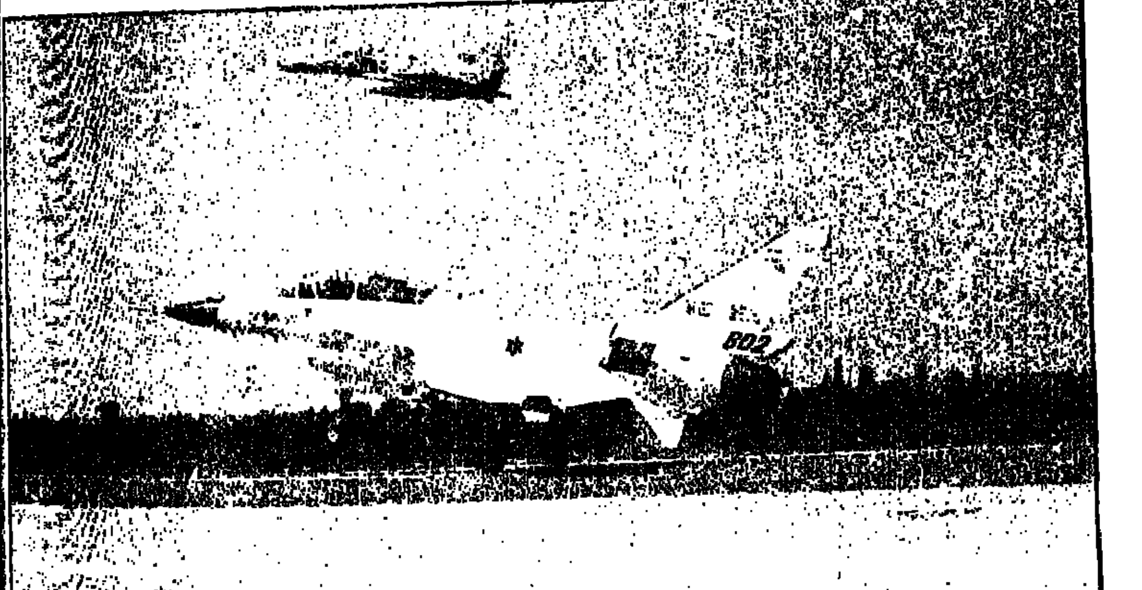

טיסת ניסוי של ה"לביא" – ברקע מלווה אותו ה"כפיר": אין שום ביטחון, ש"התינוק החדש" יהיה מוצלח יותר

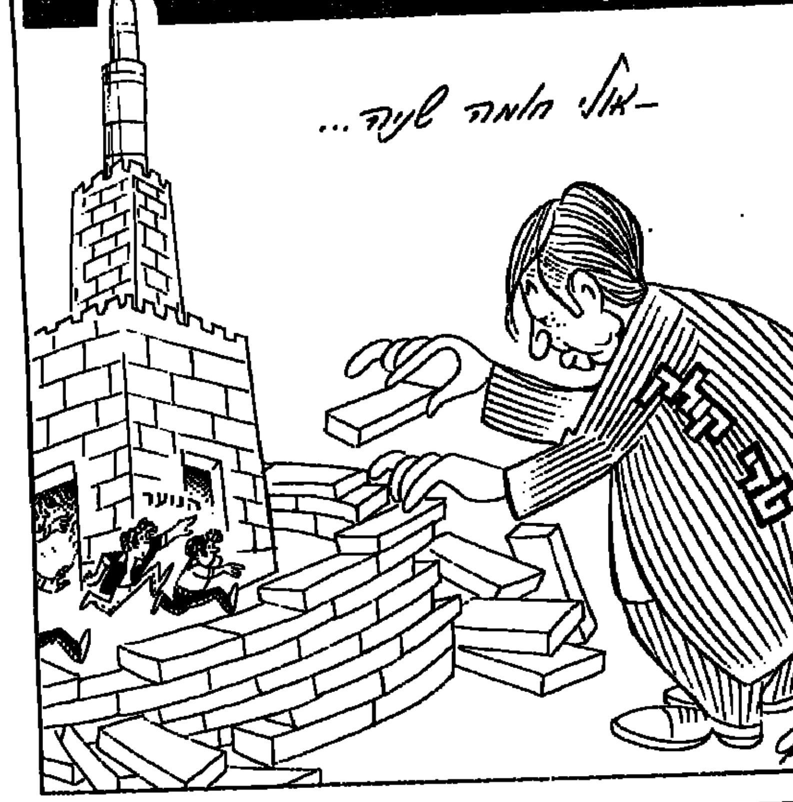

"קופ־1" — טר"ש נגד טרשת

טרשת נפוצה היא מחלה הפוגעת במערכת העצבים וגורמת לניוון. עדיין אין יודעים מה סיבתה – אבל במכון וייצמן פותח חומר המסוגל לעצור את התקדמותה ואולי אף לרפאה. מספר על כך פרופ' מיכאל סלע, ראש הצוות שפיתח את החומר

מאת יוסף שמי

טרשת נפוצה היא מחלה קשה, המאופיינת במוקדים פזורים של ניוון ריקמתי במוח ובחוט השדרה. סיבתה עדיין אינה ברורה, אך חוקרים טוענים, כי ניתן לגלות סגם תורשתי המעיד על נטייה ללקות במחלה. הניוון תוקף בעיקר את מעטפת המיאלין, העוטפת את סיבי העצבים בגוף ומבודדת אותם כך שהגירויים החשמליים העוברים בהם לא "ידלגו" לסיבים הסמוכים.

הליפים עצמם אינם נפגעים בדרך כלל, וכיוון שאחרי הפגיעה במעטפת המבודדת בא אצל כ־70 אחוזים מהמקרים תיקון עצמוני, יש במהלך המחלה שיפורים והחמרות לסירוגין. הנזק עלול להופיע בכל מקום במערכת העצבים, ולכן יש אין־ספור צורות של פגמים תנועתיים ותחושתיים כתוצאה מהמחלה. היא אינה מדבקת, אם כי היא מופיעה בתדירות גבוהה באזורים גיאוגרפיים מסוימים. בצפון־אמריקה ואירופה שיעורי המחלה גבוהים ועוד יותר בסקנדינביה.

ברנמרק עשוי לסבול ממנה אחד מכל 500 תושבים. המחלה מופיעה בתדירות גבוהה יותר אצל נשים דווקא, ותוקפת אנשים מגיל 15 עד 50.

בנתיחה שלאחר המוות אפשר לגלות במוח ובחוט השדרה נקודות קשוחות בצבע אופייני. אלה המקומות בהם נחשפו ליפי העצבים ממעטפות המיאלין. במקום זה נוצרה ריקמת חיבור, סוג מסוים של צלקת.

אבחון המחלה אינו פשוט. בתחילה מופיעות הפרעות נפשיות ופגיעות בכושר התנועה. במקרים רבים הסימן הראשון הוא איבוד כושר ראייה בעין אחת, הכוקי אור וכדומה, הנובעים מהנזק למעטפת המיאלין של עצב הראייה. מקץ זמן מה, כחודש עד שלושה חודשים, משתפר המצב ומופיעים סימנים קליניים אחרים. אצל 50 אחוזים מהחולים מופיעה הפרעה בכושר השליטה ברגליים. במקרים מסוימים יש גם ליקוי בריבור.

תרופות לחקלה

טרם נמצא תרופה לטרשת הנפוצה. התרופות השונות, כמו קורטיזון, הורמונים ועוד, אמורות להביא הקלה ולהאט התהליך. גם פיזיותראפיה עושה את שלה, כשמדובר בפגיעה בגפיים. כן יש תפקיד חשוב לסוגים שונים של אנטיביוטיקה, נגד זיהומים העלולים להחמיר את מצבו של החולה. נשים בתקופת ההפוגה יכולות אף להרות וללדת. אך כאמור, אין כעת תרופה או טיפול יעיל היכול לעצור את תהליך המחלה.

בימים אלה נמסר על יישום שיטות טיפול חדישות, המבוצעות בניו־יורק ומושתתות על חומר סינתטי המכונה "קופ־1", פרי עבודה מדעית ומחקר של קבוצת חוקרים ממכון וייצמן ובראשה פרופ' מיכאל סלע. "קופ־1" הוא פולימר סינתטי הבנוי מארבעה סוגים של חומצות אמינו, שהן אבני היסוד לחלבונים. החומר אמור להיות חיקוי של אחד הרכיבים של מעטפת המיאלין המקיפה סיבים עצבים. "הקופ־1" הועבר לבית־הספר לרפואה על שם אלברט אינשטיין בניו־יורק ושם נוסה בחולים. דווחו תוצאות מעודדות. עם זאת מזהיר החוקר הראשי של ניו... הניו־יורקי, ד"ר בורנשטיין, מפני ... תקוות מוגזמות ביחס לתרופה ה... אשר ייתכן ותורכב על יסוד ה"קופ־1".

תוצאות הניסוי פורסמו בשבועון ה"ניו אינגלנד ז'ורנל אוף מדיסין", אשר יצא לאור בשבוע שעבר. את תוכן הניסוי העביר לעיתונות דובר מכון וייצמן. לד... דיווח זה יש ב"קופ־1" כדי להביא ... ללוקים בטרשת נפוצה באורח ... חמור וכנראה בשלבים ההתחלתיים של המחלה.

פרופ' מיכאל סלע: אין תופעות לוואי

הארנבות הבריאו

על סוג החומר והדרך המשוערת של פעילותו מספר פרופ' מיכאל סלע: מדובר בחומר סינתטי, פולימרי. ... מורכבות בדרך כלל ממולקולות ... עם יוצאים מן הכלל, כמו אינסולין. ... שפיתחנו הוא למעשה מודל סינתטי של חלבון, ובנוי כמוהו מחומצות אמינו. החומר מצליח לרפא מחלה ... לטרשת נפוצה בחזירים וגם בארנבות. בקופים הוא "יודע" למחוק את ... לרפא אותה. בחיות ניסוי מצאו כי ה... מגיב תגובה אימונולוגית (חיסונית) ... חלבון טבעי, שהוא כנראה ... בגרימת המחלה.

4:1 לטובת החומר

מהמחקר הקליני באנשים שבוצע ... יורק עולה, שבחלק גדול ... החומר הזה עוצר את התפתחות ... אצל אותם משתתפי הניסוי, ... בשלבים התחלתיים של המחלה ... לא רק בלימה אלא גם נסיגה ... שגרמה הטרשת הנפוצה. בקבוצת ה... השתתפו אנשים בגיל 25־35, ... בשנתיים האחרונות לפחות ... התקפות. ככל ניסוי, פעלו כאן ... שיטת "דאבל בליינד", כלומר, ... הרופאים המטפלים ולא החולים לא ... מקבל תרופה פעילה ומי פלצבו (תרופה שאין בה חומר פעיל), כל ניסוי ... שנתיים, ובוצעו שתי סדרות ... — ארבע שנים. ההבדל בין מקבל החומר הפעיל לבין קבוצת הבקרה היה ... לטובת מקבלי תרופה. במילים ... מבין הקבוצה שטופלה בחומר ... הטבה גדולה פי ארבעה מאשר בין ... שלא טופלו בחומר. זה הבדל ... משמעותי מאוד.

התרופה תיוצר בארץ

האם התרופה טובה רק לחולים שזה ... לקו במחלה? לפי דברי פרופ' סלע, ... כמה חודשים יסתיים ניסוי בקבוצה ... חולים עם סיפור מחלה ארוך יותר. ... לחולים המכונים כרוניק־... הניסוי מבוצע ביוסטון, טקסס, ... ניו־יורק.

— למה אין ניסויים בארץ?

— פרופ' סלע: הבדיקות הראשונות כן ... בארץ, אצל ד"ר אברמסקי מהדסה. ... הועברו לארה"ב בשל הצורך ... קבוצה מתאימה לניסוי. היה צורך ... מסוימים כמו גיל, שלב המחלה, ... התקפים בזמן האחרון ועוד.

— האם יש תופעות לוואי?

פרופ' סלע: שלא כבמקרה של ... או אנטיביוטיקה, אין תופעות ... אצל החולים המשתתפים בניסוי.

— מתי ניתן לצפות למעבר משלב ... לשלב של ייצור תרופה ממש?

פרופ' סלע: אם הכל ילך כשורה, אפשר ... שהחומר ייצא לשוק תוך שנה, ... יש יסוד להנחה כי התרופה ... על־ידי מפעל ישראלי.

... מציין פרופ' סלע, יחד איתו ... על פיתוח החומר פרופ' רות ארנון ... דבורה טייטלבוים. מודלים סינתטיים ... פיתח לראשונה פרופ' אפרים ...

מניות הבנקים: אפשר להתלבט

קהל זועם מנסה לפרוץ לבנק. תמונות מן העבר. עכשיו איש לא רץ לבנק. יש זמן, עד ה־31 באוקטובר
(צילום: ו.פ.פ.א)

פגישה מחודשת עם ה"חסומות"

אילו שאלו לפני ארבע שנים את נפגעי מפולת המניות אם יהיו מוכנים להשאיר את כספם בתוכניות־המשך – היו, קרוב לוודאי, מסרבים. עכשיו מציעים להם סוכריות מתוקות במיוחד ■ לפדות או לא לפדות?

מאת אודי נחשון

דמעות אוקטובר השחור של 1983, כאשר התנפצה אגדת המניות הבנקאיות, כבר יבשו. מאות אלפי בעלי מניות נפרדו אז מכספם לארבע שנים ועתה הם יכולים להערך לפגישה מחודשת עם הכספים הסגורים, ב־31 באוקטובר 87.

מאתמול יכולים בעלי המניות הבנקאיות החסומות להודיע אם בכוונתם לפדות את המניות או להמשיך ולהחזיק בהן עוד שנתיים, בתנאים מועדפים. אם היו שואלים את נפגעי המפולת לפני ארבע שנים, האם יהיו מוכנים להשאיר את כספם בתוכנית־המשך כלשהי מעבר לאוקטובר 87', קרוב לוודאי שהתשובה היתה: לא־מוחלט. גם במשרד האוצר ידעו, כי כדי למנוע שטפון של 1.52 מיליארד דולר (שווי המניות שייפדו באוקטובר הקרוב), יש להציע לבעלי המניות סוכריות מתוקות במיוחד.

הסוכריה הראשונה היתה סוכריית הזמן. באוצר אומרים לבעלי המניות: אל תמהרו להחליט, תחשבו על כך ותודיעו לבנקים על החלטתכם עד 20 באוקטובר.

על־פי ההסדר המקורי, כל החלטה על כוונה למימוש האופציה לפדות את המניות היתה צריכה להיסגר עד 30 בספטמבר. כך ניתנו למחזיקי המניות עוד שלושה שבועות של התלבטות. מי שיודיע כי ברצונו לפדות את המניות, יוכל לקבל את כספו ב־31 באוקטובר והוא יקבל 1.12 דולר עבור כל דולר מערך המניות שברשותו ערב המשבר, ב־83'. מי שמעוניין לפי שעה להמשיך ולהחזיק במניות, לא צריך להודיע דבר.

■ צמודים לדולר

באוצר חוששים, כאמור, כי פדיון של סכומים גדולים באוקטובר הקרוב יגרום ללחצים אינפלציוניים, ולכן הוחלט להציע תנאים מועדפים לאלה שיבחרו לא לפדות את המניות. מי שישאיר את המניה שבידו שנתיים נוספות, יקבל באוקטובר 1989 1.34 דולר על כל דולר שהיה ברשותו ב־1983. כלומר, מדובר בהשקעה צמודה לדולר לשנתיים, שנושאת ריבית של 9.5 אחוזים בשנה. אבל באוצר חוששים שסוכריה זו לא תהיה מספיקה דייה, לכן הוצעו לבעלי המניות עוד שני יתרונות משמעותיים.

■ נכס נזיל

בתקופה שבין אוקטובר 87' לאוקטובר 89' תוסר החסימה מהמניות וניתן יהיה למכור אותן בבורסה לניירות ערך. המניה תהפוך לנכס נזיל שניתן למכור בכל יום מסחר. כתוצאה מהשינוי הזה יהיה החל בתחילת נובמבר שני סוגים של מניות בנקאיות שיהיו רשומות בבורסה. מניה בנקאית אחת (א) תהיה מהסוג הקיים כיום, כלומר מניה חסומה והיא תיפדה, באוקטובר 1988, התחנה האחרונה של חסימת המניות.

את מניה א' ניתן יהיה להמשיך לרכוש בבורסה כאגרת־חוב דולרית. כפי שרוכשים את המניות הבנקאיות כיום. לצידה תהיה, כאמור, מניה בנקאית שנייה (ב'), לשנתיים, עד אוקטובר 89'. הכפילות הזו תסתיים באוקטובר 88', עם פדיון יתרת המניות החסומות.

■ ברירת מדד

בנוסף לנזילות המניה מציע האוצר גם הגנת הצמדה. כלומר, הסכום שיקבל מי שימשיך להחזיק במניות עד אוקטובר 89' לא יפחת בשום מקרה מהסכום שעמד לרשותו באוקטובר 87', בצירוף הצמדה לעליית המדד בתקופה שבין אוקטובר 87' לאוקטובר 89'.

■ חיסכון

האוצר גם מציע מסלול נוסף, שיהיה פתוח לכלל הציבור ולא רק למחזיקי מניות חסומות. מדובר במסלול השקעה על בסיס תוכניות חסכון ויוצעו שתי אפשרויות: חסכון דולרי עם ריבית ניירת, המבוססת על ריביות הפת"ם לשישה חודשים, וחסכון צמוד למדד, שבו תינתן ריבית של עד 4.5 אחוזים למסלול של שש שנים.

■ לפדות או להשאיר?

עכשיו נגיע סוף סוף לשאלת השאלות: יש לי מניות בנקאיות חסומות. מה לעשות? לפדות את הכסף באוקטובר או להשאיר את הכסף בתוכנית־המשך?

יועץ ההשקעות צבי סטפק, מנהל חברת "מיטב", אומר כי קודם כל אין סיבה למהר ולרוץ לבנק. כדאי, לדבריו, להמתין עד אוקטובר, מתוך הנחה שגם הבנקים יצטרכו לנסות לפתות את מחזיקי המניות, ויציעו להם תוכניות אלטרנטיביות. עד אז גם עלולים להיות שינויים אחרים במשק, ומומלץ כי מועד ההחלטה יהיה סמוך ככל האפשר למועד הסופי. כלומר לקראת 20 באוקטובר.

על האפשרות שלא יקרה דבר ומחזיקי המניות יצטרכו לשקול את עתיד כספם על־פי הנתונים שמוצגים כיום, אומר סטפק כי ישנה עדיפות לתנאים שמציע האוצר, ביחס לאלטרנטיבות המקבילות הקיימות בשוק.

"אם בעל המניות לא צריך את הכסף באוקטובר 87' לצריכה שוטפת, אין סיבה שהוא יפדה את המניות במועד זה. התשואה נטו בצמודי הדולר, לתקופה של שנתיים. היא חמישה אחוזים לשנה, ואילו בתוכנית ההמשך שמציע האוצר הוא יקבל 9.5 אחוזים לשנה. בתוכנית ההמשך יש גם ברירת הצמדה. התשואה נטו במסלולים צמודי מדד, לתקופה של שנתיים, היא שלושה אחוזים. להערכתי, גם כאן עדיפה תוכנית ההמשך. בסופו של דבר, תשואה שנתית של 9.5 אחוזים צמוד לדולר תיתן יותר. כיוון שסביר להניח שבתקופה זו יהיה פיחות".

צבי סטפק אומר, כי ההתלבטות של מחזיקי המניות החסומות עשויה להיות בין המניות הבנקאיות שבהסדר, הנסחרות בבורסה כיום, לבין המניות הבנקאיות שיתחילו להיסחר מנובמבר, במסגרת האופציה שנותן האוצר להמשיך ולהחזיק במניות החסומות.

התשואה על מניות ההסדר הנסחרות כיום היא 11 אחוזים, לעומת תשואה של 9.5 אחוזים בתוכנית שמציע האוצר. לכן, לכאורה, כדאי לפדות את המניות ב־31 באוקטובר ולרכוש את מניות ההסדר הקיימות.

בתוכנית האוצר קיים יתרון — ברירת הצמדה למדד. כמה שווה היתרון הזה? סטפק מעריך שהוא שווה תשואה של אחוז אחד. כלומר התשואה על מניות ההסדר הקיימות תהיה 11 אחוזים והתשואה על המניות שייסחרו מנובמבר תהיה 10 אחוזים (האוצר מבטיח, כאמור, 9.5 אחוזים). ישנה עדיפות לתוכנית שמציע האוצר. אם ההפרש יהיה גדול יותר מאחוז אחד, כדאי יהיה לפדות את המניות בסוף אוקטובר ולקנות את מניות ההסדר הנסחרות כיום.

■ סוכריות בנקאיות

ומה יכולים להציע הבנקים? הבנקים לא יוכלו להתחרות עם התשואה שמציע האוצר — 9.5 אחוזים צמוד לדולר. סטפק אומר, כי ייתכן שהבנקים יציעו תשואה של שיבעה אחוזים, צמוד לדולר. הסוכריות של הבנקים יוכלו להיות בתחום ברירות ההצמדה. הם יוכלו לתת תשואה מדדית טובה יותר וגם יוכלו להבטיח תוכנית עם אופציה להארכה, מעבר לשנתיים שמציע האוצר, בתנאים משופרים.

גברת דווידוב לא ממהרת

טפטוף איטי של שאלות, התעניינות מוגבלת ■ אף אחד לא רץ לגמור דברים – יש זמן עד אוקטובר ■

מאת ירון זליג

גברת דווידוב שואלה את הפקיד בפינה אם כאן מטפלים בחסומות. הפקיד, שהלך לברר משהו בפינה השניה של הבנק השאיר לגברת דווידוב כמה שניות לספר, שבעצם אין להם, לה ולבעלה, הרבה מניות, אבל בכל זאת מה שיש הולך להיכנס לתוכנית של עוד שנתיים. למה לא. יש אמון בממשלה.

מה הן בדיוק האופציות? את זה גברת דווידוב עוד לא יודעת. בשביל זה המציאו את הלפק המניות בבנק. הפקיד, שחוזר מהבירורים, אומר לגברת דווידוב שבעצם המניות שלה לא נכללות כבר בהסדר. הומרו באיגרות־חוב "רך". "נו, אז אם ככה", אומרת לי גברת דווידוב, "אז כל מה שאמרתי לך מבוטל".

יום ראשון, שוטטות מקרית במחלקות המניות של הבנקים. מניות ההסדר לא חושפות כאן מקום בצמרת. טיפטוף איטי של שאלות, התעניינות מוגבלת. אף אחד לא רץ לגמור דברים. זמן יש עד אוקטובר. מי שיכול לא רוצה למחר את מה שהוא יכול לדחות למחרתיים. החום והטירחה הנדרשת כדי להגיע לבנק עושים את שלהם, למרות מיזוג האוויר בתוך הסניף. בינתיים החשש מבהלת מניות נתפש כפיל שהוליד עכבר. נראה.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

בעריכת דוד ארן

השבדים אוהבים בדידות

השבדים הם ביישנים, נוטים לעצבות ומופנמים, והם מעדיפים לטייל בגפם ביער מאשר לשהות במחיצת חבריהם. הם נוהגים לצאת מגדרם רק במצב של שכרות או במיטה.

אופיים העצור היה ידוע כבר מזמן לעולם, אשר הורגל לתביעות כוכבת הקולנוע גרטה גארבו „להשאירה לבדה" ולהתנהגות הצוננת של כוכב הטניס לשעבר, ביורן בורג. אך עתה קיבל הדבר אישור אקדמי. פרופ' אקה דאון מן המחלקה לאתנולוגיה באוניברסיטת שטוקהולם ערך מחקר מקיף על נפשם של בני־ארצו וכיצד הם נראים בעיני בני ארצות אחרות. הוא מקווה לפרסם את ממצאיו בקרוב בצורת ספר. אך נוכח התמונה שהוא מצייר אין להניח כי זה יהיה רב־מכר בשבדיה. הוא הגיע לכלל מסקנה שהעולם צודק. השבדים אכן קרירים ומסויגים, ובמלים של גארבו „הם רוצים להישאר לבדם".

„מסוכן, אמנם, להכליל, אך הגעתי למסקנות הללו בעקבות שורה של ניסויים כפי שהם מקובלים ברחבי העולם", אמר דאון ל„רויטר". הוא ערך מאות ראיונות עם סטודנטים שבדיים כדי לברר מה הם חושבים על עצמם, וגם שאל מהגרים שהשתקעו בשבדיה מה דעתם על הנפש הצפונית. במחקר השוואתי שנערך בכמה ארצות התברר, למרבה ההפתעה, שהשבדים אינם יותר ביישנים מן האמריקנים, המוחצנים לכאורה והמרכים להג. אך השבדים מוכנים להודות בביישנותם. כיוון שבקרבם נחשב הדבר למעלה, ואלו אצל האמריקנים ההיפך הוא הנכון. המחקר הנ"ל העלה שהעם המוחצן ביותר הם הדרום־קוריאנים ואלו היפאנים עולים בביישנותם על כל יתר העמים.

אך ישנם שני מצבים היוצאים מכללי השתיקה בשבדיה, אומר פרופ' דאון. „הבעת רגשות מותרת, כנראה, בחדר המיטות ואחרי שתיית אלכוהול. שבדים שיכורים סבורים כי האיסורים הרגילים אינם חלים עליהם".

עוד עובדה התבררה במחקרו של פרופ' דאון, ואין בה כדי להחניף לבני־ארצו. כאשר נשאלו מהגרים, החיים זמן־מה בשבדיה, על החיוב והשלילה שבחיים בשבדיה הם מנו כגורמים חיוביים את השירותים הסוציאליים, את רמת החיים ואת בטחון החיים. „אך הגורם השלילי הראשי, לדעתם, הוא — השבדים עצמם", אמר דאון.

לדעת זרים, השבדים נוגעלים מבחינה חברתית. כשל התנהגותם המביכה כלפי לא־שבדים וסירובם לשוחח על חייהם האישיים. גם הרפוסים הנוקשים, חסרי האילתור. במגעם עם הזולת וכן הערצת הבדידות שלהם מוזרים בעיני זרים.

נשאלת השאלה, אם אמנם יש למימצאים הללו ערך מעשי. לדעת פרופ' דאון אכן יש. „התוצאות הן בעלות חשיבות מכרעת לגבי בעלי עסקים שבדיים. אומר הוא: „הם הפסידו חוזים מסחריים רבים משום שאינם יודעים כיצד להתנהג כלפי זרים. הנה, למשל, נוהגים אנו לשוחח על עסקים בעת הארוחה, במקום להמתין עד לשתיית הקפה. בעיני זרים זה חוסר נימוס משווע". לדברי פרופ' דאון עשויה מודעות מצד השבדים למנהגי החברה במדינות אחרות ולשוני שלהם־עצמם לעומת שאר העולם לשמן את גלגלי הסחר של שבדיה עם מדינות העולם.

וידוי בציבור

בכנסיית־העץ באחד מכפרי שבדיה הצפונית פורץ זקן בבכי מר ומתייפח מרוב חרטה, לאחר שהתוודה על חטאיו. זהו אות לעדה לפנות אל האיש הנרגש ולברכו, תוך הענקת מחילה לחטאים שחטא.

מדובר בתפילת יום א' כפי שהיא מקובלת בכנסיה הלאסטדית, הפועלת ככנסיה ממלכתית רשמית באזורים נידחים של צפון־שבדיה וצפון־פינלנד. הכנסיה הזאת נוסדה במאה הקודמת על־ידי מטיף חוצב אש להבות להתעוררות נוצרית, וזכתה לפופולאריות עצומה בקרב האוכלוסיה הדלילה, המורכבת מעובדי יער ובני המיעוט הלאפי, היושבת בשממות של צפון סקאנדינאביה. אף־כי הכת דבקה במסורת הלותרנית של הכנסיה הרשמית בשבדיה, הרי היא כוללת גם יסוד חשוב של וידוי בציבור. תוך אמונה שאפשר לכפר על חטאים רק באמצעות הכרזה עליהם קבל עם ועדה. והנה ניתן לראות באזורים הללו שבדים, שהם כאמור בדרך־כלל עצורים מאוד, כאשר הם קוראים דרור לרגשותיהם בשעה שהם מודים בחטאיהם - בדרך־כלל חטאי מחדל של מה־בכך.

לדברי אחד מאנשי הדת, המשרת שורה של ישובים לאורך הגבול הצפוני של שבדיה עם פינלנד, „חלק רב מהצלחתנו יש לזקוף לרוח הקהילה שאנו מעניקים למשפחות הפזורות על פני שטח גדול באיזור נידח כל־כך". הווידוי בציבור ומחילת החטאים על־ידי העדה משכו במיוחד את ליבם של הלאפים החיים באיזור.

הכת נוסדה בשנות הארבעים של המאה הקודמת על־ידי כוהן־דת בשם לארס לוי לסטאדיוס, בנו של כומר שנתן בכוס עינו. הוא סייר בצפון־סקאנדינאביה והורה את „דרך האמת" שלו בדבר מוסר מחמיר ודביקות בדברי כתבי הקודש. אחרי מותו של לסטאדיוס ב־1861 כל פילוג בתוך הכת בין ענף מערבי, בעל גישה פראגמאטית יותר, וענף מזרחי אורתודוקסי, הרואה ב„מערביים" „תלמידים של השטן"... נזק רב לכת הלסטאדית גרמה כת קורפלה, שהתפלגה מן הזרם הראשי וזכתה בשנות העשרים לפופולאריות רבה בעיקר בקרב הכורים של העיר קורונה, כהטפותיה לאקסטאזה דתית שלא אחת הסתיימה באורגיות מין. כאשר בני הכת הגדישו את הסאה בעיני תושבי העיר, פורזה הכת ומייסדה אושפז בבית־חולים לחולי נפש. ואולם הזרם הראשי של הכת הלסטאדית לא ניזוק בסערה הזאת והוא כיום שורה זכויות לכנסיה הרשמית של שבדיה.

הלאפים נאבקים על תרבות

בנוף הקודר של הכפר הנידח ג'וקמוק שבצפון־שבדיה נאבקים הלאפים על הישרדות אורח חייהם על־אף הזיהום הגרעיני והסתערות המאה העשרים. מן הצד האחד של המיתרס ניצב המספר הפוחת־והולך של לאפים רועי איילים צפוניים ובעלי מלאכה, ומצידו השני — לחצי המאה העשרים, המנוצלים מצד אחת המדינות התעשייתיות המתקדמות ביותר על תרבות הנוודים העתיקה של הלאפים.

זיהום הנהרות, הצטמצמות השטחים העומדים לרשותם באחד האיזורים השוממים האחרונים של אירופה וגשם חומצי הם חלק מן הסכנות המאיימות על אורח חייהם, הסובב סביב לעונות השנה וסביב חיי האייל הצפוני בטונדרה הארקטית.

מצב האלפים החריף אשתקד, כאשר גל של ראדיואקטיביות, כתוצאה מאסון צ'רנוביל, שטף את אדמות הלאפים ורוב האיילים הצפוניים, שנשחטו בקיץ האחרון, נפסלו למאכל אדם. אף־כי ממשלת שבדיה הבטיחה פיצויים על אובדן הבשר, הרי מנהיגי העדה הלאפית חוזים כי המכה שהנחתה על תרבותם על־ידי התאונה הגרעינית לטווח ארוך חמורה פי כמה מן הנזקים הכלכליים המיידיים. „רבים מן הצעירים שלנו אינם רוצים עוד לטפל באיילים. הם ראו כיצד פרי עמלם במשך שנה נקנה על־ידי סובסידיה ממשלתית ואחר־כך שימש מזון לחיות. זה שבר את ליבם", אמר אחד המנהיגים. „ואולם לפעמים אני חושב שהסכנה האמיתית באה מכיוון אחר, מתכשיטי הפלאסטיק, מן התקליטים, הקלטות והבגדים הזולים המאיימים להציף את הדוכנים שבעבר היו מוכרים את מוצריהן של המלאכות הלאפיות המסורתיות".

הדברים האלה נאמרו בשוק השנתי של הלאפים, המתקיים זה 382 שנים בסוף החורף הצפוני הארוך, בטרם יעלו הלאפים הנוודים בעקבות עדרי האיילים הצפוניים אל כרי המרעה בהרים. זו הזדמנות לבעלי המלאכה שביניהם למכור או להחליף את חפצי אומנותם שהכינום מן הקרניים והעורות של האיילים וכן מפליז בחודשי החורף הארוכים. השוק מושך גם ציידי פרוות ונוודים אחרים מן הדרום. כיום נהפך השוק בן שלושת הימים למאורע גדול, שפוקדים אותו אלפי מבקרים מכל רחבי העולם.

למרבה האירוניה זכה השוק השנה לפירסום מימד בעקבות הנזק שנגרם ללאפים על־ידי אסון צ'רנוביל. צוותי הסרטה מכל חלקי העולם התחרו זה בזה מי מהם יצלם את התלבושות הססגוניות ביותר של הלאפים. רבים מן הללו קיבלו את הדבר ברוח טובה, אך אחרים התרחקו מן המהומה באומרם שהזרים הורסים את אורח חייהם זה דורות... „רויטר".

משבר בהנהגה

מאבק על דיווידנדים מתאי הגאזים

„אי.ג.פארבן", החברה שייצרה גאז רעיל ותחמושת בשביל היטלר, ממשיכה במאבקה על נכסים בסך מיליוני דולרים המוחזקים בשווייץ — אומר אחד מכונסי הנכסים שלה.

החברה תובעת מיליוני דולרים המוחזקים על־ידי בנק אוניון בשווייץ, ואשר שולבו על־ידי ארה"ב כפיצויים על תפיסת נכסיה של אי.ג.פארבן. עתה קבע בית המשפט הגבוה של מערב־גרמניה, כפי שנאמר ל־1000 בעלי מניות שהתכנסו לאסיפתם השנתית, כי אכן לחברה יש „קייס" נגד בנק אוניון השווייצי.

בעלי המניות השמיעו קריאות ביניים לעבר אמיל קרלבאך, שאמו נרצחה באושוויץ, כאשר תקף את „התקוות לדיווידנדים מתאי גאזים ועבודת־עבדים". „מה שאנו רוצים הוא רק העלאת מחיר המניות", טען קורט פיביך, אחד מנציגי בעלי המניות.

המניות של אי.ג.פארבן, שערכן נקוב עדיין רשמית ברייכסמארקים מתקופת היטלר, נסחרות בבורסה של פרנקפורט בכ־7 מארקים (4.10 דולרים) האחת. ספקולאנטים קונים אותן תכופות כאשר נדמה שאי.ג.פארבן מתקדמת בתביעת הפיצויים שלה. פסיקת בית המשפט הפדראלי העליון פירושה, כי ייעשה שוב ניסיון להגיש את התביעה, בניגוד לפסיקת בית משפט בפרנקפורט בחודש דצמבר האחרון, כי אי.ג.פארבן אינה יכולה להגיש את התביעה באחר שמערב־גרמניה הסכימה, ב־1952, שלא לנקוט פעולה כלשהי לגבי נכסים שהוחרמו בימי המלחמה בארצות חוץ. המשפט החדש יתקיים ב־25 בנובמבר.

אי.ג.פארבן נוסדה ב־1925, על־ידי החברות הראשיות בתעשייה הכימית הגרמנית. בימי המלחמה סיפקה למשטר הנאצי דלק סינתטי, שהיה חיוני למאמץ המלחמה. כן העסיקה אלפי עובדי כפייה ויצרה גאז רעיל בשביל מחנה ההשמדה אושוויץ.

אחרי המלחמה פורק הקונצרן על־ידי האמריקנים. הבניין המפואר של משרד החברה בפרנקפורט משמש כיום את […] האמריקני. ונכסיו הועברו לחברות […] כגון „הכסט" וכיום החברה הגדולה […] בתעשייה הכימית העולמית, […] ו„באספ".

שריד קטן של אי.ג.פארבן עודנו […] רשמית אי.ג.פארבנאינדוסטרי […] אכן עוסקת בכינוס נכסים: […] מטפלת בתביעות פיצויים […] לשעבר. משלמת גימלאות ומנהלת […] לנכסים בארצות חוץ.

בעוד כונסי הנכסים ממתינים […] הגימלאי האחרון של אי.ג.פארבן, […] המאה הבאה. הם הפכו את שריד […] הקונצרן רב העוצמה לחברת השקעות […] העוסקת במניות ובאגרות חוב […] ורוכשת לעצמה חלק בחברות […] בבתי־הבראה וכלה בעסקי דלא ניידי.

ג'ונתן לין, רויטר

ארגנטינה

חוזרה למסלול האינפלציוני

ממשלת ארגנטינה, המיטלטלת על נחשולי האינפלציה החמורה ביותר זה שנתיים, והעומדת לפני בחירות בחודש הקרוב, מבטיחה לקדם במלוא המרץ רפורמות־יסוד במשק. שר הכלכלה אמר בימים אלה בראיון לטלוויזיה, כי יידרש זמן לבלימת האינפלציה לאחר שזו הגיעה בחודש שעבר ל־10.1 אחוזים — השיעור הגבוה ביותר בחודש אחד מאז 1985.

לנסיקת האינפלציה מתלווה ירידה חדה בעודף במאזן המסחרי של ארגנטינה, שירד בחמשת החודשים הראשונים של 1987 ב־62.7 אחוזים.

פוליטיקאים מן האופוזיציה, המנהלים תעמולה לקראת הבחירות לקונגרס ב־6 בספטמבר, הזדרזו לכלול את הנתונים החדשים בנאומי הבחירות שלהם, בטענה שהם מהווים הוכחה לכשלון המדיניות הכלכלית של הממשלה. קבוצת מחקר כלכלית של המפלגה הפרוניסטית האופוזיציונית טוענת, כי העלייה המחודשת באינפלציה מוכיחה שתוכנית הייצוב הכלכלי, בה החל הנשיא אלפונסין ביוני 1985, לא תשיג את המטרות שהציבה לעצמה — יציבות וצמיחה. לדבריהם, האוסטראל (המטבע החדש שנוצר באותו זמן) איבד את אמינותו.

שער הדולר השחור, הנחשב בדרך־כלל כמדד של אמון השוק בממשלה, קפץ מעלה מעלה, והפער בין השער הרשמי, לשער השחור התרחב בימים הראשונים של חודש אוגוסט מ־32 ל־38.1 אחוז. סוחרי מטבע מצפים לירידה נוספת של 18 אחוז בערכו של האוסטראל עד סוף ספטמבר. ב־12 החודשים האחרונים עלה מדד המחירים בארגנטינה ב־116 אחוזים.

אולם גם מספרים אלה מהווים […] לעומת השיעור השנתי של 200 […] שנרשם בארגנטינה בעשור האחרון […] השיעור של למעלה מאלף אחוזים […] החודשים לפני יוני 1985.

המפלגה הפרוניסטית טוענת, כי […] החיצוני של ארגנטינה, בסך 50 מיליארד דולר הוא מקור כל הבעיות […] הפרוניסטים דורשים כי הממשלה תשעה […] כל תשלומי החובות.

המחירים בארגנטינה עולים […] חודש דצמבר האחרון, כאשר […] התקציבאי של המדינה החל לגדול […] החליטה הממשלה על הקפאת שכר […] אך גם הצעד הזה לא הצליח לבלום את […] המחירים.

ג'ון רייברטס, רויטר

גלגלי הבורסה

המדד הנמוך הוריד האג"ח

המסחר בשוק איגרות החוב הושפע ממדד יולי, שעלה בשיעור נמוך מהצפוי. סגע באיגרות החוב הצמודות למדד ועודד את המשקיעים במניות. הביקושים למניות החמישיות הסתכמו ב־7 מיליוני ש"ח וההיצעים ב־2 מיליוני ש"ח. 189 שערים עלו, לעומת 70 שירדו ו־113 שנשארו בלי שינוי. הביקושים למניות ההסדר הסתכמו ב־1.9 מיליון ש"ח וההיצעים ב־380 אלף ש"ח. 5 עלו, לעומת 2 שירדו ו־11 שנשארו ללא שינוי. בשוק איגרות החוב ירד ערך השוק של הצמודות למדד בשליש אחוז, בעוד הצמודות למט"ח עלו ב־0.7% בממוצע.

בקרנות הנאמנות לא היו אתמול שינויים ממשיים.

— היום יציע בנק ישראל לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 40 מיליון ש"ח. מזה 20 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" לשש שנים במחיר מינימום של 94% מע"נ ו־20 מיליון ש"ח מסוג „גליל" ל־15 שנה במחיר מינימום של 88% מע"נ.

הדולר השחור נסחר אתמול בירידה בין 1.70 (קנייה) ל־1.71 ש"ח (מכירה).

— במסחר בשערים משתנים לפני הצהריים נרשמו רק עליות שערים, אשר נעו בין 1.25% (א' ד' ב' פיתוח) ל־3.25% (פטרוכימיים). המחזור הגדול ביותר — כ־454 אלפי ש"ח — היה בכלל 10. נערכו 309 עסקות בתמורה כספית של 3.5 מיליון ש"ח. מדד השערים עלה מ־150.56 ל־153.70 בסיבוב הראשון ול־153.79 בסיבוב השני. בסיבוב השלישי ירד המדד ל־153.05. במסחר אחרי הצהריים ירד מדד המניות ל־152.98.

במניות ההסדר נרשמה ירידה של חצי אחוז באיגוד רג'. לעומתה נעו העליות […] 0.7% (א' ד' ב' רג') ל־2.3% […] תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.17% […] ב' רג') ל־11.76% (הפועלים ע"ש).

במניות הבנקים המסחריים […] להסדר נרשמו רק עליות שערים […] הספנות 01 (5.5 +), כללי מ"ד 1 (2.1+) […] ג' (3.4+).

אלחנן הורוביץ

הברפלד יפסוק בעניין „סולתם"

חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, יפסוק השבוע בעניין „סולתם" - לאחר שדיוני ועדת „סולתם" הסתיימו בלי להגיע לסיכום משותף. עד כה דנו חברי הוועדה, נציגי הנהלות „כור" ו„סולתם", ועדי העובדים ומועצת פועלי חיפה, בעתיד המפעל, שנותר ללא הזמנות, כאשר במחסניו מלאי נשק ותחמושת שהגיעו לכדי 49 מיליון דולר בערכים כספיים.

דיונים אלה התבססו על החלטתה העיקרונית של הנהלת כור להמשיך ולקיים את המפעל ולא לסוגרו. כדי לבצע זאת יש צורך בפסק־זמן של מספר חודשים, שבמהלכו ניתן יהיה לבדוק את כל האפשרויות […] הזמנות, צבאיות ואזרחיות, שבלעדיהן […] ניתן לחדש את הייצור.

במטרה לפתור את מצב התעסוקה […] נקלע המפעל עקב המשבר בהזמנות […] הנהלות „כור" ו„סולתם" לעובדי […] מספר פתרונות.

לגבי מספר חלופות הושגה הסכמה […] בין חברי הוועדה. אך כיוון שלא […] הסכמה בנושא החופשה המאורגנת […] הנהלות „כור" ו„סולתם" ומועצת הפועלים […] להעביר את הנושא לפסיקת יו"ר […] לאיגוד מקצועי.

קו מנחה על מניות

ב„קו מנחה" ממליצים להמשיך להצטייד במניות. — „השבוע האחרון לא הסיר מעלינו סופית את אימת המגמה היורדת. הממשיכה עדיין לאיים על השוק. אולם להערכתנו, כוחות הביקוש הם אלה המתחילים לתת את הטון, ובשבועות האחרונים אף ניתן לראות ספיגת ההיצעים והיערכות כללית לגל העליות הבא."

ב„קו מנחה" מבססים את הערכתם האופטימית על כך שבתשעת ימי המסחר, מתחילת אוגוסט ועד יום חמישי שעבר, השוק עלה בכ־6 אחוזים. עם זאת, עדיין ישנו חשש כי שוק המניות יחזור על הדרך שעשה בחודש הקודם. עד אמצע יולי הוא עלה ב־15 אחוז, ובמחצית השנייה של החודש איבד גובה וסיים את החודש בתשואה של 2.4 אחוזים בלבד. בשבוע שעבר עשה השוק דרך דומה עלייה של 3 אחוזים ביומיים הראשונים ושחיקה של 2.2 אחוזים בשלושת הימים שלאחר מכן. לפיכך, לצד ההמלצה להצטייד בסחורה חדשה, ממליצים ב„קו מנחה" לברוח ממניה כאשר היא מתחילה לנוע אל קו השפל שלה.

מה לקנות? מה למכור?

השבוע מצרפים מומחי „קו מנחה" להמלצות הקנייה את טווחי המכירה. טווח המכירה מתייחס לשערים השבועיים הממוצעים. ועל כן יש להמתין עד לסוף השבוע כדי לבדוק אם השער הממוצע של השבוע אומנם נכנס לתחום המכירה.

להלן יוצג טווח המכירה בסוגריים. בין המלצות הקנייה: ספנות 0.1 (1770 — 1660), סי.בי. (8420 — 7900), מיתרה ומשכנתאות (2460 — 2300), […] לתעשייה (12560 — 11790), כלל […] קרייטל (794 — 745), […] (372 — […]), נכסי אחזים (1780 — 1900), […] (6210 — 5830), […] ורדינון […] (9360 — […]), קליל תעשיות (2360 — […]), אי.פי. בניין (201 — 189), אי.די.בי. […] (9770 — 9170), ארגר (555 — […]), שלדות (9700 — 9110), החברה לישראל (4370 — 4110).

אודי נחשון

אזהרה: המידע המתפרסם במדור זה, מבוסס על ניתוחי חברת „קו מנחה" […]

הלביא (3)

מומחים לכל עת

מדינאים נעזרים במומחים לקבלת החלטות. המומחים, משמשים בדרך כלל לא רק כיועצים אלא גם כמשענת. השר האחראי תמיד יוכל להסתמך על כך שקיבל את ההחלטה על בסיס חוות־דעת של מומחים.

התעשייה האווירית נעזרה באחרונה בשורת מחקרים מוזמנים מכלכלנים, המיועדים להוכיח כי המשך ייצורו של הלביא הוא כדאי, לכל הפחות. הם מקווים להוכיח כי המשך הפרוייקט כדאי יותר מאשר סגירתו. מחקר אחד הוזמן מחברת „מודלים כלכליים", של קבוצת „כלל" בהנהלתו של ד"ר יעקב שיינין, שנעזר בפרופסורים הבולטים של אוניברסיטת תל־אביב, אפריים צדקה ואפי רזין. מחקר אחר הוזמן משני כלכלנים אחרים, פרופ' חובב טלפז וד"ר רני פרידמן.

כמה היא עלתה וכמה היא שווה

„מחקרם" של שיינין־צדקה־רזין מתבסס על הגישה של עלות אלטרנטיבית. על־פי גישה זו, יש למחוק את כל ההשקעות שנעשו בלביא עד כה. ולהשוות רק את הסכום הנותר ביחס לאלטרנטיבה. על בסיס ההנחה שבמקרה שהלביא יבוטל, אין להון שהושקע בו ולעובדים שימוש אלטרנטיבי. אשר לסכום הנותר, הם מציעים לחשב את ההוצאות לא כפי שאלה יעלו לתעשייה האווירית בשקל, אלא לפי השווי, על בסיס הבדיחה הידועה — כי יש למכור את מדינת ישראל לפי כמה שהיא עלתה, ולרכוש אותה מחדש על־פי כמה שהיא שווה.

לפיכך קובעים הכלכלנים, כי התע"א משלמת אומנם 15.6 דולר עבור כל שעת עבודה בלביא. אך שעת עבודה כזאת שווה רק 9.5 דולרים, על־פי המחירים המקובלים בשוק העבודה בתעשיות דומות. מכאן, שעל המשק הלאומי לסבסד בשיעור של 64% את שכר העבודה של כל מועסק בייצור מטוסי־קרב.

סיבסוד זה נדרש לגבי ההוצאות העתידיות, לאחר מחיקת ההון שכבר הושקע. לכן הסכום שנותר למחקר הנאמד בכ־920 מיליון דולר, יהיה שווה 500 מיליון דולר, ופיתוח נוסף של 400 מיליון דולר נהפכים ל־225 מיליון דולר. כלומר, מהוצאות הפיתוח מוחקים החוקרים 600 מיליון דולר. זהו סיבסוד של 260 מיליון בשנתיים הראשונות ועוד 200 מיליון דולר לכל אורך הפרוייקט.

לכל אורך הפרוייקט יווצר גם סיבסוד בהוצאות הייצור בסכום של 400־500 מיליון דולר, כיוון שהפער הכולל, גם על פי רזין־צדקה, הוא 1240 מיליון דולר המהווה הסיבסוד הנדרש לייצור הלביא על־ידי המשק הלאומי.

סובסידיה זו נדרשת בתנאי שצה"ל יזמין לפחות 150 מטוסים. אם צה"ל יזמין רק 75 מטוסים, תידרש סובסידיה נוספת של 240 מיליון דולר, כלומר עוד למעלה מ־3 מיליון דולר לכל מטוס.

מכל מקום, כלכלני משרד הביטחון סבורים כי בעבודה נעשו גם מספר שגיאות מתודולוגיות. בפרוייקט כה גדול, ולתקופה כה ארוכה, אסור להתעלם מכל השקעות העבר, כי במשך אורך חיי הפרוייקט יצטרכו לחדש חלק ניכר של ההשקעות שייגרעו.

הבעיה איננה רק לטווח קצר, אלא גם לטווח ארוך. אם ייצור הלביא יעלה בארץ יותר, בשיעור ניכר מאשר בחו"ל, המשך הייצור רק מנציח לדורות את נחיתות המשק. במטוס נוסף שיתכננו אחרי הלביא, כל ההוצאות שכעת מוחקים כי נעשו בעבר, שוב יעמדו לפנינו.

אין לזקוף גם יתרונות ללביא בשל יצוא אפשרי של פריטים נלווים שפותחו. שכן גם לחלופות צה"ל יהיו אפשרויות יצוא או שהן ימנעו יבוא.

במידה שהמשק יהיה בתעסוקה מלאה, התעסוקה האלטרנטיבית תוסיף תוצר לאומי לפחות באותה מידה כמו הלביא — אם לא ייצרו ציוד למטוסים, ייצרו ציוד אחר. בעית היצוא בלביא מסובכת יותר בגלל ההיתרים האמריקנים הדרושים ליצוא, כי המטוס מורכב ב־70% מיבוא חלקים אמריקניים.

בייצור הלביא מול האף־16 לא עומדת בעית מרידת האיכויות, כי על־פי קביעת חיל האוויר, הדעה המוסכמת היא כי שני סוגי המטוסים הם בטיב שווה מבחינת המשתמש: לכל אחד מהם תכונות חיוביות ותכונות שליליות, אך בסך־הכל היתרונות והחסרונות שקולים.

שגיאה מתודולוגית נוספת של רזין־צדקה היא, כי הביאו בחשבון התייקרות של 23% ביבוא מטוסי האף־16. התייקרות כזאת אומנם היתה בין הדגם הראשוני לבין האף־16 סי המשופר, אך מדובר כאן במטוס בטיב שונה. קשה להניח, שאם המטוס ישאר באותו טיב יוכלו היצרנים לחייב את ישראל. הרוכשת את המטוסים במחירים של חיל האוויר האמריקני, בתוספת כזאת של מחיר. גם הצבא האמריקני לא יהיה מוכן לשלם תוספת כזאת.

מסבסדים גם את ארה"ב

מחקרם של טלפז־פרידמן מבוסס על כך שהם מעריכים כי כתוצאה מהשלמת המחקר ישארו בידי תע"א נכסי הון בסכום של 2 מיליארד דולר. אולם נכסי הון נמדדים בזרם ההכנסות המופק מהם. אם נכס הון גורם הפסדים, הוא שווה לאפס או פחות מזה. לפיכך אי־אפשר להעריך את שווי נכסי ההון.

אולם ההפסד שייגרם למשק הלאומי לא יסתכם רק בסיבסוד שכר העבודה, אלא גם בזרם התשלומים לחו"ל, המהווה כ־70 אחוז מעלות הפרוייקט. כן קשה לראות כ„הפסד" את האבטלה החיכוכית שתיווצר, כי גם אם הפיתוח יושלם יובטלו האנשים בפיתוח ויועסקו אנשים אחרים בייצור.

מה שהוכח הוא, שניתן למצוא כלכלנים המוכנים להוכיח כל דבר, אפשרי ובלתי אפשרי. כנראה על בסיס ההנחות המוכנות מראש.

(רשימה שלישית ואחרונה)

צבי טימור

חדשות המשק

הפיקוח בוטל כבר על כ־60% מהמוצרים

צו חדש של התמ"ס מבטל הפיקוח על 12 ענפים נוספים

מהלך נוסף של הוצאת ענפים ושירותים מפיקוח בוצע אתמול על־ידי משרד התעשייה והמסחר, ולאחר המהלך הזה נתונים בפיקוח מינהלי כ־39 אחוז מהמוצרים במשק.

אתמול הוצאו מפיקוח המוצרים והענפים הבאים: שימורי פירות וירקות, סרטי צילום רגישים לאור, שטיחים ארוגים, תקליטים וקלטות לווידאו ולרשמקולים, תנורי חימום חשמליים, עיתונים יומיים, מוצרים מקמח, מוצרי שיבולת שועל, תכשירי כביסה וניקוי, נייר וקרטון גלי, ספרים (פרט לספרי לימוד), מורנים.

דובר התמ"ס מסר, כי המהלך הזה נעשה במסגרת מדיניות המשרד להוציא בהדרגה את המוצרים מפיקוח. דוד ברודט, סמנכ"ל בכיר בתמ"ס, אמר באחרונה, כי המשרד מתכוון להסיר את הפיקוח עד אפריל 88 ולהביאו למצב שהיה ערב עסקות החבילה, מסוף 84 — כלומר הפיקוח יחול אך ורק על מוצרים ושירותים מסובסדים ועל מוצרים המיוצרים על־ידי מונופולים במשק.

בתמ"ס הדגישו אתמול, כי המשרד ימשיך לעקוב אחר התפתחויות המחירים בענפים שהוצאו מפיקוח, ובכל מקרה של עליות מחירים חריגות לא יהסס המשרד להחזיר את הפיקוח.

אודי נחשון

הריבית הריאלית ביולי — 46%

הלקוח העסקי הממוצע בישראל שילם בחודש יולי ריבית ריאלית של 3.2 אחוזים (כ־46 אחוז במונחים שנתיים) — כך עולה מסקר שערכו מומחי המכללה הפיננסית.

מהסקר מתברר, כי העלות במשיכות־יתר ב־12 החודשים שחלפו עד סוף יולי 87 מסתכמת בריבית ריאלית של 44.4 אחוזים לשנה. במקביל, בהלוואות מט"ח בדולר אמריקני לזמן קצר, היתה הריבית הריאלית ביולי 2.4 אחוזים. והעלות בהלוואות אלה ב־12 החודשים האחרונים הסתכמה בכ־19 אחוז ריאלי (במונחים שקליים).

מומחי המכללה צופים, כי הריבית האפקטיבית באוגוסט תהיה 3.3 אחוזים לחודש. בהנחה שמדד אוגוסט יעלה באחוז אחד, פירוש הדבר ריבית ריאלית של כ־2.3 אחוזים במשיכות היתר.

א.נ.

70% מבעלי המניות החסומות מחפשים מידע

בנק הפועלים פותח בפעילות הסברה מקיפה המכוונת לציבור בעלי מניות ההסדר הבנקאיות החסומות, היכולים לפדות את המניות שברשותם בסוף חודש אוקטובר הקרוב. הסברה זו, המתוכננת להיערך בחודש אוגוסט, מהווה שלב ראשון בפעילותו של הבנק בקשר למיחזור כספי המניות הבנקאיות החסומות.

מבצע ההסברה נועד לאפשר לבעלי המניות החסומות לקבל, כבר בשלב זה, מידע וייעוץ על האפשרויות העומדות לפניהם בקשר למניות הבנקאיות שברשותם. בהתחשב בכך שכבר מתחילת השבוע הם יכולים לתת לבנקים הוראות בקשר למניות אלה. סקר שנערך עבור הבנק בימים האחרונים העלה, כי 69.3% מתוך מדגם ארצי של בעלי מניות חסומות ציינו שאינם יודעים מהן אפשרויות ההשקעה העומדות לרשותם בקשר למניות שבידיהם. ו־66% מהנשאלים ביקשו לקבל כבר עכשיו מידע מפורט על אפשרויות אלה.

הבנק יפעיל מוקד טלפוני פתוח. בו ישיבו 10 מבכירי היועצים של בנק הפועלים לשאלות הציבור בנושאי מניות ההסדר החסומות. היועצים יהיו מכל תחומי החיסכון וההשקעה העיקריים — תכניות חיסכון, קופות גמל, ניירות־ערך וקרנות נאמנות, פקדונות בשקלים ומט"ח. הקו הפתוח יופעל בשבוע הבא, שלושה ימים ברציפות וכו' — ד'. 26 — 24 באוגוסט בשעות 1600 עד 1900 בערב) ויוכלו לפנות אליו בעלי המניות הבנקאיות החסומות, כולל כאלה שאינם נמנים עם לקוחות בנק הפועלים. מספר הטלפון של המוקד הטלפוני — 03־673383, ויופעלו בו למעלה מ־10 קווים.

פעולה נוספת של הבנק היא הכנת דפי מידע מיוחדים לבעלי המניות החסומות, במתכונת של שאלות ותשובות, במגמה לספק להם מידע ראשוני לגבי המניות שברשותם.

„אמפל" פורעת חובות בריבית גבוהה

הרווח הנקי של חברת „אמפל", חברה אמריקנית־ישראלית מקבוצת בנק הפועלים, במחצית הראשונה של 87 הסתכם בכ־3 מיליון דולר, לעומת 2.6 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. החברה מרוויחה, כי למעשה הרווחים לרבעון השני של השנה (כ־1.5 מיליון דולר) היו גבוהים יותר, לולא בוצע ניכוי מואץ של הוצאות שלא הופחתו קודם לכן.

לאור הירידה הכללית בשיעורי הריבית, החליטה „אמפל" לפרוע סדרה של אגרות־חוב ששיעור הריבית עליהן הוא 14 אחוז, ופעולה זו אמורה להביא לחיסכון ניכר בהוצאות ריבית.

א.נ.

„אלביט" שמרה על רווחיותה

חברת „אלביט" שמרה על רווחיותה. הרווח הנקי של החברה ברבעון הראשון של שנת המאזן 87 (אפריל — יוני) הסתכם ב־3.5 מיליון דולר, לעומת 2.3 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. בהכנסות החברה היתה ברבעון הזה עלייה של כ־6 אחוזים והן הסתכמו בכ־38 מיליון דולר. החברה החליטה על חלוקת דיווידנד רבעוני ראשון לבעלי מניותיה. הוא יהיה בסכום של 5 סנט למניה וישולם ב־28 בספטמבר.

מ„אלביט" נמסר, כי צבר ההזמנות של החברה ב־30 ביוני עמד על 272 מיליון דולר — 70 אחוז מהן מחו"ל, בעיקר מארה"ב. ברבעון האחרון קיבלה החברה הזמנות בהיקף של 10 מיליון דולר לכוונת הקסדה החדשה שפיתחה באחרונה. כוונת הקסדה מאפשרת לטייס לכוון את מערכת הנשק של המטוס על־ידי התכוונות לעבר המטרה.

עוד נמסר מהחברה, כי זרוע האוויר בצי האמריקני הודיעה על כוונה להעניק ל„אלביט" חוזה פיתוח ליישום מערכת ההנחיה שפיתחה („עופר") למערכות נשק אמריקניות, ביניהן ה„סקיפר" — פצצה המונעת באמצעות טיל.

א.נ.

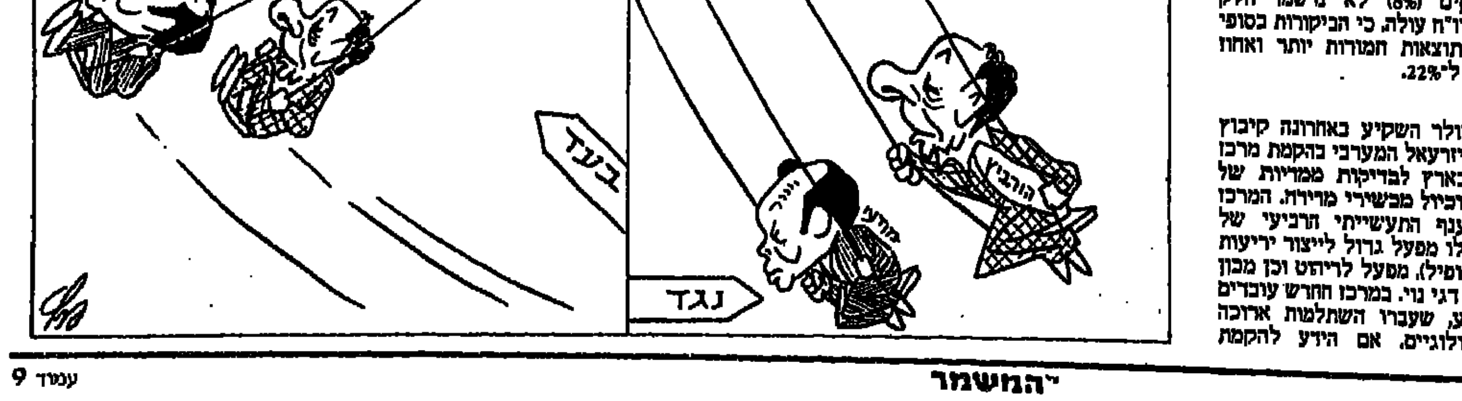

מחקר

מצב עגום בהכשרה המקצועית

תמונה עגומה ביותר של ההכשרה המקצועית ופיתוח כוח האדם בישראל מציג מחקר חדש של ד"ר ליגדה עפרוני, שנעשה במכון לחקרי עבודה וחברה, המשותף לאוניברסיטת ת"א ולהסתדרות.

המחקר קובע, כי משקל הגופים הפרטיים במערכת ההכשרה המקצועית בישראל גדל מאוד בשנים האחרונות, תוך ירידת הפיקוח המקצועי של משרד העבודה והרווחה, הן על רמת הלימודים והן על התכנים הרצויים. לכן מתקשים בוגרי הקורסים האלה למצוא עבודה. המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית סובל מתופעה כרונית של נשירת תלמידים מהלך הלימודים ורבים אינם מגישים עבודות פרוייקט, ולכן אינם מקבלים את הדיפלומה. המכון הממשלתי גם לא התאים את עצמו לביקושים לעובדים בתחומים כמו אלקטרו־אופטיקה, ביו־טכנולוגיה ואלקטרוניקה רפואית. עיקר קורסי ההכשרה למבוגרים של משרד העבודה והרווחה מיועדים לבעלי השכלה של עד 8־10 שנות לימוד.

המחקר מתריע על כך, שהיקף הקורסים בנושאי המינהל והמשרד הממוחשב ירד בשנה האחרונה בשיעור ניכר, למרות הביקושים הגדלים והולכים לעובדים בתחום זה. שירות התעסוקה, במתכונתו הנוכחית, אינו משקף את המצב במשק מבחינת הזמנות עבודה ומבחינת דורשי עבודה. רוב ההזמנות לעובדים דרך השירות מתייחסות לעיסוקים ברמות מיומנות מקצועית נמוכה, וכתוצאה מכך גם מרבית דורשי העבודה הפונים ללשכות העבודה הם עובדים בלתי מקצועיים, שחלקם פונה במטרה לקבל את דמי האבטלה המגיעים להם. לפיכך טועה הרשות לתכנון כוח אדם במשרד העבודה והרווחה בהשתמשה בנתוני שירות התעסוקה כדי לנתח את טיב האבטלה — התייחסות לכלל המשק מוכיחה, כי האבטלה היא בעיקרה תוצאה של חוסר התאמה בין הביקוש לעובדים לבין היצע העובדים הקיים.

מהמחקר עולה עוד, כי אין פיקוח מספיק על מערכת ההכשרה הפנים־מפעלית. ולא אחת נוצר מצב שמפעל אשר זכה לקבל מענקי הכשרה ממשלתיים מפנה את הכסף לרכישת ציוד, במקום לפתח כוח אדם ולקלוט מובטלים.

בין המלצות המחקר: לפתח הכשרה מקצועית, שהשלב המקצועי שלה ייערך במקומות העבודה; לבחון איחוד בין המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית לבין האגף להכשרה טכנולוגית במשרד החינוך; לפתח מסגרות הכשרה מתאימות לנשים.

אודי נחשון

מבזקים כלכליים

■ דירקטוריון חברת החשמל אישר את ההצעה להגדיל את חלקה של חברת החשמל בפרויקט (פיתוח משאבי אנרגיה) בכ־8.33%, בסכום של 350 אלף ש"ח. כן אושרה ערבות החברה לפמ"א עבור בנק פיני בשיעור של 3 מיליון דולר. הערבות דרושה לרכישת כור כריפה לפצלי שמן. אושרה תוספת של 240 אלף דולר לצורך השלמת עבודות הכנה לרישוי כור כוח גרעיני. עבודות ההכנה, נעשות כדי שאם בעתיד יירכש כור, ניתן יהיה לגשת לבנייתו ללא צורך בהמתנה לרישוי. כן אושרה תכנית חומש לטורבינות רוח. התכנית הוגשה ע"י הנהלת החברה לאישור הדירקטוריון. התקציב הנגזר מכך יוגש בנפרד.

אושרה השתתפות כספית של חברת החשמל בהקמת מרינה באשקלון. האישור הוא על־פי המודל שנקבע בחדרה להקמתו של הפארק. הדירקטוריון דן בנושא לאחר שמשרדי הממשלה הנוגעים בדבר נתנו אישורם לפרוייקט ולהשתתפות החברה בו.

■ מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר יכיר בהשקעות בפיתוח ושיפוץ של בתי־מלון קיימים כ„מפעל מאושר" - החליטה אתמול מינהלת מרכז ההשקעות. השקעות בשיפוץ בתי־מלון קיימים והשקעות בשיפוץ בתי־מלון יוכרו מעתה, אם יועמדו בקריטריונים, כ„מפעל מאושר". מטרת ההחלטה זו היא לעודד השקעות בהתאמת מיבני בתי־מלון ישנים וחידושם תוך התאמתם לצרכים החדשים. מנתונים שהוצגו לפני מרכז ההשקעות עולה, כי הפדיון הממוצע לחדר במלון יורד הולך עם עליית גילו. לאור הקשר הקיים בין גיל המלון, תפוסתו והפדיון החליטה מינהלת מרכז ההשקעות לעודד שיפורים ושיפוצים בבתי המלון הקיימים.

■ המחלקה לביקורת ניהול פנקסים של אגף מס הכנסה ביצעה בחודש יולי שעבר 7.826 ביקורות בעסקים ובמחסומים, וגילתה כי ב־665 מקרים (8%) לא נרשמו חלק מההכנסות. מהדו"ח עולה, כי הביקורות בסופי השבוע הניבו תוצאות חמורות יותר ואחוז התפיסות הגיע ל־22%.

■ מיליון דולר השקיע באחרונה קיבוץ הזורע שבעמק יזרעאל המערבי בהקמת מרכז ראשון בסוגו בארץ לבדיקות ממדיות של חלקים מבניים וכיול מכשירי מדידה. המרכז החדש הוא הענף התעשייתי הרביעי של הקיבוץ. קדמו לו מפעל גדול לייצור יריעות פלסטיק (פלטפוליל), מפעל לריהוט וכן מכון לגידול ולריבוי דגי נוי. במרכז החדש עובדים 15 חברי הזורע, שעברו השתלמות ארוכה ולימודים טכנולוגיים. את הידע להקמת המרכז החדש רכש הקיבוץ מהרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל). המרכז החדש החל כבר לפעול והוא משרת כבר מפעלי אלקטרוניקה רבים. רובם מיוצרים ליצוא.

■ ליאון ספרד מונה, סמנכ"ל פיתוח ותיאום מקצועי של מלם מערכות. החברה הממשלתית לעיבוד נתונים, במסגרת השינויים הארגוניים שהתחוללו בה. הוא מועסק בחברה זה 11 שנה, מילא תפקידים בתחום ניתוח מערכות, היה אחראי על פיתוח מערכת תיקשורת של מירשם אוכלוסין ובאחרונה שימש כמנהל תחום פרוייקטים מיוחדים, מתווך ומתאם מקצועי.

העורך הכלכלי: צבי טימור

קולנוע

מריונטות באתרים פוטוגניים

„גבר מאוהב" — בקולנוע דיזנגוף, בתל־אביב

מאת יעל ישראל

כמה רומנים התרחשו עד היום בין כוכבניות יפיפיות לבין הכוכבים הראשיים על בימת הצילומים? כמה אגדות ניטוו, כמה נישואים שערוריתיים באו בעקבות הרומנים החשאיים, וכמה מצלמות של פאפארצי חטטניים נשברו? כל ביוגראף ממוצע, שמכבד את משלח ידו, הכותב על כוכב קולנוע, לא יהסס לטבל את ספרו ברומן בזק בין הכוכב לשחקנית על אתר הצילומים, או אם רוצים שזה יהיה אפ־טו־דייט: בסיפור אהבה לוהט בין הכוכב לשחקן, שלצידו הופיע. ברקע יש תמיד רעיות ובעלים נבגדים, ומשפחות הרוסות ושישו ושמחו, ושבעת בעליה של ליז טיילור. ואתם המסכנים, בחיים זה לא קרה לכם?

אבל כל זה קורה בהחלט ב„גבר מאוהב" - סרטה הרביעי של הבמאית הצרפתיה־יהודיה דיאן קוריס, שכל סרטיה הקודמים („פפרמינט סודה", „קוקטייל מולוטוב" ו„אהבה ממבט ראשון") נחשבים לסרטים אוטוביוגרפיים.

קוריס החלה את צעדיה הראשונים בעולם הסרטים כשחקנית. סיפור האהבה בסרטה מתרחש בין שחקנית מתחילה לכוכב אמריקני נודע, המופיעים יחד בסרט המצולם ברומא. רכילאים יוכלו להמר האם גם כאן יש קווים אוטוביוגרפיים משיקים לחייה של קוריס, או שסתם, מאז ומתמיד, חלמה על איזה רומן עסיסי עם כוכב, ורק עכשיו הזדמן לה להגשים את החלום — לפחות בסרט בבימויה. על סרטה היא אומרת: „רציתי לעשות סיפור אהבה שיתרחש בעולם שלי, עולם הסרטים. החלטתי להראות מה קורה בראשו ובליבו של שחקן, כשהוא מאוהב בזמן הצילומים ובתוך האולפן. השחקנים נפגשים, ביודעם שרק שבועות מעטים יבלו יחד, אבל התשוקה עומדת באוויר. חייהם, אהבותיהם ומשפחותיהם נמצאים הרחק, וכך, מה ימנע משחקן להתאהב בשחקנית מולה הוא מופיע? זה יכול לקרות ללילה, לרגע, זה לא משנה. אותם רגעים הם חלק מהאגדה על עולם הקולנוע."

ג'ימי ליקרטיס ופיטר קויוטה ב„גבר מאוהב" - רומן עסיסי עם כוכב
הסרט יוקרן החל מ־21.8

קוריס באמת הלכה עם התדמית האגדית הזוהרת שיש לעולם הזוהר בעיני אנשים והחמיצה הזדמנות לומר כמה דברים מרושעים או מעמיקים על מקצועה. העולם שמאחורי הקלעים נשאר יפה ומלוקק עם כוכבים יפים, ארוכים ורזים, הנעים כמריונטות באתרים רומנטיים־פוטוגניים כרומא או פריז, על רקע שקיעות פסטורליות בכפר האיטלקי, או עושים אהבה בין סדינים צחורים.

עלילה רומנטית

במאים רבים, המאוהבים במקצועם, ניסו בעבר להסריט את תהליך ההסרטה, להראות איך זה מאחורי הקלעים באולפן, ולצלם סרט בתוך הסרט. לפעמים התוצאה נפלאה כמו „שדרות סנסט" של בולי ווילדר, „שמונה וחצי" או „ג'ינג'ר ופרד" של פליני" או כמו „לילה אמריקני" של טריפו. אבל קוריס קרובה יותר לסרטיו של השמאלצאן הידוע קלוד ללוש, שגם הוא נוטה לערב עלילות מפותלות ויומרניות עם רומנטיקה מתקתקה.

העלילה הרומנטית, החסרה כל עניין, בסרטה של קוריס, מפגישה בין סטיב אליוט (פיטר קויוטה מ„הנוכל האוהב והמאוהב") המגלם כוכב קולנוע הוליוודי, המגיע לאולפני צ'ינה צ'יטה ברומא (הם האולפנים בה צילם פליני את רוב סרטיו) כדי להסריט סרט אודות המשורר האיטלקי הנודע צ'זרה פאווזה — פיגורה ידועה בחיי הרוח באיטליה של שנות ה־40, קומוניסט ואיש מיוסר, שהיה מסובך ביחסיו עם נשים, וכנראה אימפוטנט. ובשנת 1950, בהיותו בן־42 ובשיא תהילתו התאבד בעקבות אכזבה פוליטית ואהבה נכזבת לכוכבנית אמריקנית בשם קונסטנס דוולינג.

השחקן נכנס בשלמות לתפקיד ומתאהב בשחקנית המופיעה מולו, בתור הנערה בה היה המשורר מאוהב (אותה מגלמת גרטה סקאצ'י מ„קוקה קולה קיד"). בין השניים מתפתח רומן בזק לוהט, עד שאשתו של הכוכב (ג'ימי לי קרטיס מ„משולם") מגיעה מאמריקה ומשבשת את הקשר הרומנטי.

קוריס יכלה להשאיר את סרטה כרומן רומנטי נטול יומרות, אבל כדי להפכו למשהו יותר מורכב ממה שהוא, שתלה מיני הקבלות בין רמות השחקן לדמות המשורר, או בין פיטר קויוטה בעל המראה המיוסר והסגפני לבין המפרי בוגרט המרושל, המופיע לרגע בסרט טלוויזיה — בסרט שבתוך הסרט.

המשחק בקו המשווה הדק בין מציאות־קולנוע לחיים־אמנות נשאר בסרטיהם של הבמאים הגדולים, וגם בחייו המעניינים של צ'זרה פאווזה, מהם לא נותר הרבה בסרט, של קוריס, "יאלצו לחכות לגאולה בסרט אחר. הסרט הזה נועד לחובבי הסינרומן. מי שמחפש משהו אחר יכול להכניס לווידיאו את הקלטת של „ליל האמריקני".

מופע

בוסר

מאת יוסי ונונו

מתי הופכים נגנים צעירים להרכב? כשמתחילים לשלם להם. זה בערך העניין של ההרכב „טאטר" שהופיע בבית לסין (6.8), מופע ראשון בתשלום.

משהו, לאז כל השאר עדיין חורק, דורש תשלומים נוספים. הרכב עם הרבה כוונות טובות וניצוצות של כשרון, אבל עם חומר שזקוק לניפוי, עידון, בגרות. אין להם עניין בשירי מחאה פוליטיים וגם לא במעורבות חברתית. הם שרים על הקרוב להם, מה שבינו לבינה ומה שבינם. אהבה. שינאה. קינאה. ידידות. שמות השירים מעניינים יותר מהמילים עצמן, דוגמא: „מאריה הקדושה או פונטיוס פילטוס מסתובב לו בפרוזדור".

המוסיקה נעה בין רוק לג'אז, גל חדש. לחלק מן החברים רקע קלאסי מהבית. המוסיקה היא החלק הטוב אך עיבודים מבולבלים הורגים אותה. עדיין קשה לדבר על הרכב מגובש. מתואם. כסולנים הם טובים כך שנדמה שהחיבור הוא עניין של זמן. הזמרת אלונה דניאל לא החליטה עדיין באיזה סיגנון היא שרה — נינה האגן או קורין אלאלי היאבולעת שורות ולא תמיד מובנת. יש לה נוכחות שזקוקה לשפשוף. ערן צור, נגן הבאס, עושה עבודה טובה. מספק את החלק הפיוזני להרכב. הוא צריך לקחת יותר יוזמה. נגנית הקלידים, מיכל בן רון, מספקת מילוי סטנדרטי מידי. קלידים שגרתיים, ללא מעוף. אורי בלק, בתופים — בסדר אם כי צריך לרסן את עודף האנרגיה שלו.

למופע הצטרפו דובי מחרוק בכלי הקשה ויובל רבלין בחצוצרה. שמשום מה לא באה מספיק לידי ביטוי. הרוח החיה בהרכב והנגן המעניין הוא יובל מסנר בצ'לו. למסנר צליל עצום, עמוק. שנותן אווירה נכונה עם מגע אישי לכל הצליל של ההרכב. מסנר בונה את עצמו נכון והוא כישרון שעוד ידבר במוסיקה הישראלית.

קטע שלא אהבתי היה ביצוע ל„חווה לך ברח" שהיה נטול חידושים ולכן היה מיותר. קטע אחר שאהבתי היה „בלדה על איש קטן בטלוויזיה". קטע עם הומור ומרץ נעורים. אבל רק שלא יבנו את כל הערב בסיגנון הזה. בסה"כ הרכב סימפטי שצריך להמשיך ולקבל הזדמנויות להופיע.

ג'אז

משלבים

המרתף העליון בבית־לסין יארח לערב אחד את נגן הסקסופון ארני לורנס, שהגיע במיוחד מניו־יורק כדי לנגן ג'אז עם מוסיקאים צעירים ומקומיים.

שמעתי את לורנס מנגן קטע אחד בערב הג'אז עם ממלו והוא נשמע מעניין. נגינה אקספרסיבית, ביטוי בשילוב ג'אז מודרני. בבית־לסין הוא ינגן עם „צליל שכן" שילוב. שלפחות על הנייר נראה מבטיח. המופע ב־17.8 — 22.00 מרתף עליון.

יוסי ונונו

מבט ראשון

ד"ש מפריס

מוזיאון מסוכן

מאת דורית קדר

מוזיאון הלובר כותיש מאוד את הצופה. וזאת בגלל צורת הבאת היצירות. הלובר הסך למוזיאון בעל כורחו. מסדרונות־אולמות בארמון הענק הזה הסכו למאכלסי יצירות. אבל ברבות השנים האולכנות והחללים התמקדו ברכישות חדשות ופעילות זו נמשכת עד היום הזה.

מועל יוצא: שורות ארוכות מאוד של הטובות ביצירות האמנות מחד גיסא ומאידך גיסא — תעיה. גם של תרבויות עתיקות (מצרים, אטרוסקים, אשורים...) הפתרון היחידי — לחלק את תוכן המוזיאון למספר ימים — על מנת שהנראה יתעכל ויוסק כראוי. מועל כזה מקל על ההתבוננות ומונע „דילוגים" מבשילים.

לא ניתן בוודאי, לסקור את המוכל, אך מספר חוויות תסייענה להאיר על מפלצת מוזיאונית זו, שאין בה תאורה נכונה, כיתוב מספיק ושהתמונות בה, מוערמות אחת על גבי רעותה. ללא כל חישוב אסתטי. בעצם זהו מחסן ענק, אבל מפעים.

„מות הבתולה" של קרוואג'ו נמצא כאן. הבתולה הקדושה מתה, מושא להתבוננות אלגית על־ידי הקדושים, שעל סף מיטת המוות. בפלן הראשון מריה מגדלנה מאחור. אשה צעירה, נאה וחיה — בוכיה. וילון אדום מאוד מסוכך על הסצנה ומהווה הד לאודם שמלת המרונה. „אם האלוהים מונחת על מיטתה, כחפץ שאין לו הופכין. שער פזור ללא כיסוי מצניע, רגליה פשוקות ונפוחות וזרועותיה מוטלות לצדדים ומגלות את החזה. זאת היא אשה בשר ודם, שכל גינוני הקדושה נלקחו ממנה. המגלמת את החיים הארציים, שאפילו אם האלוהים לא הצליחה לחמוק מהם, וזו אחת מהיצירות המהפכניות ביותר בתולדות האמנות, הממוקמת לה במוזיאון ללא התראה, כמעט מוצנעת.

יחסים והרמוניות

אוסף גבול של פוסין מצוי כאן וניתן לראות בו את אביו הרוחני של פובים דה שכאן של הנאו־קלסיקה, בעצם האמנות המפשטת, הגאומטרית המבוססת על קצבים ודגמים בין צורניים. דמויותיו של פוסן תמיד מחושבות אחת ביחס לרעותה. התבוננות מעמיקה יכולה להזכיר את דבריו של ברק הקוביסט לאמר: אין הוא מתעניין באובייקטים, אלא ביחסים ובהרמוניות שביניהם...

בצורה דומה ניתן להתבונן על להנן כאבי הנטורליזם. אמנות של הכנה בפשוטי העם לא בנושא שעשוי לענג את העשירים אלא כנושא המעורר מחשבות ותיקונים חברתיים ולא יפלא, אם כן, שיצירה של להנן נמצאת באוספו הפרטי של פיקסו (מוזיאון פיקסו), אולי כמקור ההשראה לתקופה הכחולה שלו, לתקופה שהוקדשה לעלובי החיים.

את תחילת הרומנטיקה, את גדולתו אל הטבע, את עצם קדושתו, וראייתו בהשתקפות של האלוהות - ניתן לראות אצל (קלוד לורן). אבל טבע זה עדיין משעבר לרציונליזציה אנושית, ורק מאוחר יותר עם טרנר, הטבע יחמוק מיד האדם ויהפך לגורם הורה אסון ואמיתי.

אסתטיקה צרופה

חלק לא מבוטל מקריש המוזיאון ל„רוקוקו". תקופה הסובלת מתוויות ודעות קדומות. הרוקוקו, למעשה, מהווה אף הוא את אחת המהפכות הגדולות ביותר בתולדות האמנות. הוא משחרר עצמו מתכנים מקובלים, מתיר רסן ומרשה לעצמו לעסוק בצד הווירטואוזי הטהור. ביכולת הציורית. באסתטיקה צרופה, בחושניות לשמה. ללא הצדקות מיתולוגיות, יחד עם זאת הרוקוקו פתח צוהר להסתכלות ראשונית ובלתי משוחדת בחיים עצמם, שרגן רב אמן הרומם, הוגרט הסטירייקן האנגלי גרין, אמן שהולך בעקבות להנן, ומצייר את צער העולם — כולם נמנים על תקופה עשירה זו, שמשום מה אצלנו בארץ לא מקרישים לה זמן ומחשבה מספיק. המעבר מהאולם הענק, המוקדש לרנסנס האיטלקי, לאמנות הפלמית הינו מעבר מאידיאליזציה אחת למעין אידיאליזציה שניה. נכון שהרנסנס האיטלקי עוסק בתכנים דתיים ומיתולוגיים בשעה שהפלמים, ובעיקר אמורים הדברים לגבי הרנסנס הגבוה ותקופת הברוק - מעוגנים על חיי היומיום והטבע, אבל חיי היומיום נתונים בתוך מסגרת ... מחושבת ושקולה עד לפרייט האחרון, על ... „הספונטניות" הנראית כלפי חוץ.

באולם זה ניתן לראות את ניצני ... מונדריאן „הפשטת" היצירות מגלות ... השלה, את התכנון הגאומטרי, הקפדני. ואלו אמן צפוני כרובנס דווקא בוחר במערכול, בסחיפה, בלהט הצבע והיצר, בגדולת ... של בשר ודם, כהאלה, בערוב מיתולוגיה ... ומאורעות היסטוריים. מבליל זה, הנתון ... מההרכבים הרמיוניים, העובדות ... ההיסטורי — בונה האמן אגדה משלו תוך ... שימור אמיתות היסטורית וראה את האולם ... המוקדש לחייה של מריה מדיצ'י (1975־1610).

עולמות אקזוטיים

„תרגומים" היסטוריים מהולים בפנטזיות מעולמות אקזוטיים רחוקים, צבעים בוערים ויצריים נשפכים בלהט, מתוך האוסף הגדול ביותר שנמצא כאן משל דלקרואה: „מות סרדנפל", „נשות אלג'יריה", „הרצח בסקיו" ו„בונפרטה מבקר את המצורעים ביפו" — הינן סצנות של במאי היודע את נפשו מתכלליו ומפעיל את הסקרנות, התשוקה המיניות, הרחמים וההגות על דרכו של עולם בעת ובעונה אחת...

בונפרטה הגדול, שאינו ירא מלנגוע בחייליו המצורעים, באצבעות ערומות מאחוריו עומד אחר מקציניו, כפפות לידיו, מכסה אפו למנוע את הריח הרע המפעפע מהחולי והמוות... חלק מהנוכחים מסתכלים ומשתהה, בפני המעשה הנועז כביכול, וחלק אחר נותר אדיש לחלוטין, נשלט כבר על־ידי רוחות המוות שהשתכנו במקום ארור זה.

חתול מצרי — הממלכה המאוחדת
בין - 950־330 לפנה"ס

גדיקו, וגרו הקודמים לדלקרואה, משקפים בתמונות הענק את ההדר והתפארת של לפני המלחמות לעומת החידלון, השפלה והעלבון כאים אחרי... וישנם אמנים כגא לואי רוד, שהציגו את אלו המלאים בנאון הקבורה והמלחמה, אלו שילכו קרימה ויהי מה, בכדי לעמוד בהבטחה לעצם, נאמנות לאידאה. לרעיון כמו שניתן לראות ביצירה „שבועת ההורטי" או „החיילים המביאים לברוטוס את גופות בניו". בשני המקרים (על פי ההיסטוריה והאגדה) הגיבורים לוחמים ברגשות אישיים, חברים, ברגשות טבעיים כאבהות, בכדי לעמוד בשבועה במנהינים הדבקים לעקרונות... אבל דוד מראה את הצד האפל, במסווה, ברגישות ועם זאת עם נוכחות חזקה.

הקווים הישרים, המאפיינים את הלוחמים, באים בניגוד מוחלט לקווים המעוגלים והנפולים, המסמנים את הנשים האבלות... וברוטוס עצמו ממוקם במעין „בית־סוהר" פנימי בתוך הקומפוזיציה, „בית־סוהר" שהוא כפה על עצמו.

אוסף אחר, מרשים עד מאוד, הוא זה של אנגר, האמקרדשם הגדול והיירורי, הטוניק מכל הגררות מאפיינות (מידה שבעצם מהווה נחלתם של כל האמנים הגדולים), הוא בעל שליטה מוחלטת על הקו ועל הכתב, על אשליה של תלת מימד ורגש על הדרמטה. אמן היודע להלביש מיתוסים כראות עיניו.. נע בין לירית ואווירה של חלום לבין חשיבה קפרנית ומרוקרקת, השוקלת כל הנחת מכחול...

תגובות

נכים ונכים יותר

גימלת הנכה צריכה להיקבע על פי היכולת להתפרנס בכבוד ולא על פי מידת הנזק שנגרם. יוותרו כל אלה המסוגלים להתפרנס על גימלתם למען הנכים האמיתיים, ויזכו לכבוד רב

יש במדינת ישראל עשרות אלפי נכים מכל הסוגים ובכל המיגזרים, המקבלים גימלאות שמסתכמות במיליארדים. והשאלה היא, מהו הצדק האמיתי והאישי בכך. הגורם הקובע צריך להיות האפשרות להתפרנס בכבוד, ולא מידת הפגיעה הפיזית והנפשית.

צריך להתווכח ולהחליט מדי שנה, מהו ... לפרנסה בכבוד — ההכנסה הממוצעת ... או כל גודל אחר. וכל הנכים שיכולים להתפרנס מעבודתם ברמה המכובדת הזאת לא יקבלו גימלאות מקופת המדינה.

אין ספק שישנם עשרות אלפים „נכים" שאינם נכים בכלל. הם בוודאי נפגעו אי־פעם ... בעבודה או בתאונה, אולם חזרו ... פיזי ונפשי המאפשר להם קיום הוגן ומכובד. מדוע הם צריכים לקבל גימלאות מקופת המדינה? לעומת זאת לנכים האמיתיים, שאינם יכולים להתפרנס, יש לאפשר רמת חיים הנהוגה בישראל בכל המובנים. כך ייפסקו הרינונים המוצדקים כלפי הנכים שאינם נכים, גם אם הם נושאים תעודות כדין.

בצורה זאת אפשר לחסוך מיליארדים לנושאים לאומיים חיוניים, והנכים יהוו דוגמה אישית כיצד יש לנהוג במדינה שמגיעה כבר ל־40 שנה. המצב הקיים הוא בלתי־צודק לחלוטין. מצד אחד נכים של ממש סובלים חרפת רעב ומצד שני „נכים" שאינם נכים חיים חיים משוגעים על חשבון הציבור. עם משכורות עתק במפעלים ובחברות, או כמנהלים ועצמאיים. מן הראוי היה שכל הנכים המתפרנסים בכבוד מעמלם יוותרו מרצונם על הגימלה הממשלתית ושאר ההטבות הנובעות מכך, כולל השימוש בבנייני הפאר והמיתקנים המיועדים לנכים ממשיים בלבד, ולא „טרמפיסטים".

הכבוד שיזכו לו הנכים כולם וארגוניהם יהיה שווה את הממון הציבורי, שממילא אינו דרוש להם, כי יש להם די והותר ממקורות אחרים. את עגל הזהב יש לנפץ ואת הצדק והשוויון יש לטפח, אם מדינת ישראל היהודית רוצה להתקיים אלפי שנים ולא רק עשרות בלבד.

הדוגמה הצלבנית חייבת לחיות יום יום לנגד עיני כל היהודים, כי יש הרבה מאוד דמיון בין ציונות לצלבנות, לא רק גיאוגרפית ... נכה 70% (מלחמת העצמאות) על תתעודה. במציאות הרבה יותר – (120%).

האבובים דווקא בכיף

הפירסומים המוגברים על ריבוי האסונות בשיוט אבובים, התמיהו את בני קיבוץ שדה־נחמיה, הנמצאים בקרבת מקום. הבדיקה, שערכו במד"א ובמשטרת קריית שמונה, העלתה עובדות חדשות־מפתיעות.

לאור הפירסום ההיסטרי בו זכינו לאחרונה, באשר לריבוי האסונות בשיט האבובים ברצוני להבהיר מספר עובדות.

... מחוז הצפון של מד"א דיווח על 4 ... טביעה ו־40 פצועים (והם כמה קשה ...) במשך חודשיים וחצי, ואולם לאחר ימים ... משהוכו המספרים המוזרים כהלם את ... המקורבים, התגמשו באורח פלא העובדות ... התאריכים ומספר הנפגעים. קיבוץ ... נחמיה (חוליות) נמצא בקצה המסלול, ... לא תיתכן התרחשות של אירוע ... בעת שיוט אבובים, בלא שנדע על ... ואמנם משבירדנו במד"א ובמשטרת ... שמונה, שהם המופקדים על הבריאות ... באיזור וגם הם הגיבו בתמיהה ... המספרים וטענו שלהם לא ידוע ...

... לפני כחודש וחצי טבע בעת שיוט ... תייר מארה"ב, כאשר מדריך קבוצתו ... באופן שרירותי מהמסלול שנקבע לו ומתקנות בטיחות נוספות. זה היה מקרה הטביעה היחיד מזה שנתיים וחצי בשיוט האבובים.

שנתיים וחצי לפני כן טבעה מטיילת בטיול פרטי, בלא להשתמש באבובים, שירותים והדרכה הניתנים באיזור. הדבר היה בראשית מאי, בטרם נפתחו הנחלים לשיוט. אלו הם האסונות היחידים הידועים לנו בשנים האחרונות. על פצועים לא שמענו, אם כי יתכן שהיו מקרים, וזאת באשר בים התיכון, בכנרת ובשאר מקווי מים טובעים. לדאבון ליבנו, עשרות רבות של מתרחצים מידי עונה ואיש אינו מעלה על דעתו לסגור את החופים.

השנה בגלל ריבוי הגשמים עלתה כמות המים בנחלים והיא בערך פי שלושה מאשר בכל שנה אחרת. לשייטי האבובים זה מצויין והם מתייחסים לעצמת הזרם ולכמות המים, כפי שמתייחס גולש סקי למדרון המרופד היטב בשלג. לאחרים זה עלול להיות מסוכן ובשל כך, למשל, העלנו את גיל המינימום של הילדים משייטי האבובים (במסלול המתאימים כמובן) מ־7 ל־10.

אין לשער מה יעלה בגורלם של שייטי האבובים השנה, ללא ביקורת ופיקוח של החניונים בקיבוץ שדה־נחמיה (חוליות) ובמעיין ברוך. נושא כמו טביעה הוא נושא עצוב ורגיש למשפחה ולמקורבים, אך מכיוון שיש לי „תחושה" ומעבר לזה שאין העובדות נכונות, אני פונה למפרסמי „העובדות" ומבקש לפרסם ברבים את השמות, התאריכים ומקומות ההתרחשות של „ארבעת הטבועים" במרוצת הקיץ הנוכחי בשייט האבובים, ולא - לצאת בהכחשה לכל אותו פירסום אומלל. ואם התרחש אירוע כלשהו בירדן התחתון (קרי - איזור בנות יעקב - גשר הרודות) שאינם בתחומי והאסורים לשיט אבובים בתכלית באיסור - נבקש לציין זאת ולסיים בכך את „הפרשה שלא התרחשה".

מכאל בן־דרור
חניון אבובי חוליות
קיבוץ שדה־נחמיה

שייט אבובים. גיל המינימום הועלה.

שלום בלי פרטנר?

אין שום רע בהבעת משאלות של אישי ציבור, גם אם הן מצדדות ב„ישראל בלי ערבים" ● כל עוד אין סיכוי שאש"ף יוותר על חיסול המדינה — אנו אחים עד גבול מסויים

מאת שאול גולדמן

בעיתון „על־המשמר" מיום 7.8.87 ... יעל לוטן רשימה תחת הכותרת „לא אחים אנו" בה היא מבקרת קשות ... עיתונאים ואישי ציבור, כמו ... עוז, יו"ר הכנסת, דידי מנוסי ...

אלו העזו להביע משאלה „שהם היו ... ארץ־ישראל בלי ערבים" אך היות ... לדעתה, נימנים עם בני תרבות ... לעבודה, שזה רק חלום בלתי ניתן ... הם מעריפים לסיכך, לחלק את ...

... שעוקב אחרי כתיבתה בעיתוננו ... את השקפותיה הפוליטיות, אינני ... כלל. לכן אין לתמוהה, שברשימה זו ... היא תוקפת בזעם את אותם האישים ... מאיבוד אופיה של מדינתנו, ... יהודית דמוקרטית, תוך הבטחת ... של המיעוט הערבי החי בתוכה, נוכח ... הסיפוח מצד כוחות הלאומנים והקנאים של הימין הריאקציוני, מוסבר לנו על „רעיונות חוזישים" של „פלורליזם" שישרור בחברתנו ואנשים רבים ישראלים־יהודים ימשיכו לחיות באמונה לשלום ובזכות העם הפלשתיני להיות עצמאי, ככל העמים — אמונה שאינה עומדת בסתירה לנטיותיהם הטבעיות, להיפך, היא נובעת מתוך נטיותיהם הטבעיות".

עמוס עוז. משאלות

באשר לנטיותיהם של אותם אישי ציבור הנ"ל, רואה היא אותם בדמיונה, נגועים בווירוסים של נאצים קטנים, המסתתרים בסתר ליבם, אשר הודות להגינותם מצליחים הם לדכאם.

בעלת הרשימה אינה טורחת אפילו להסביר לנו על איזה בסיס ייבנה השלום בינינו לבין העם הפלשתיני וכיצד יובטח בטחונה של מדינתנו. הלוא ברור לכל בר־דעת שלשלום צריך שיהיה פרטנר מהצד השני, ואנו מכירים היטב את נטיותיהם הטבעיות של אנשי אש"ף; עם ערפאת בראש, הרוגלים ב„אמנה הפלשתינאית", הקוראת בגלוי לחיסולה של מדינתנו. ועד היום אין זכר לכך שיוותרו עליה.

לכן, לדעתי, אין זה כלל חטא, שאישים בעלי שעור קומה, שוחרי שלום לעילא מביעים את משאלתם להשתית את מדינתנו, את יחסינו וחיינו המשותפים עם שכנינו הערבים על יסודות לאומיים ודמוגרפיים בריאים, שאינם עומדים, על פי הכנתי, בסתירה להשקפתנו הציונית־הסוציאליסטית.

תיק חוץ

חופשיים עד כדי מיאוס

מימוש החופש של האמנים הסובייטים הגולים בניו־יורק, הצטמצם לחופש בחירה בחומרים ובסוגי אומנות בלבד, ואולם כתנועה הם אינם מעוררים עניין ● יצירתם חזקה ובעלת תכנים עמוקים יותר משל האמריקנים, טוענת פרופסור לאומנות רוסית־סובייטית, אך זה לא עוזר להם להשתלב

מוזיאון המטרופוליטאן בניו־יורק ● אמנים סובייטים מחוץ לתחום

מאת ג'ונתן לייונס

אמנים סובייטים אשר היגרו לארה"ב כדי לצייר, לכתוב ולרקוד שם, מצאו את החופש שחיפשו, אך לא את מימוש שאיפותיהם.

בבריה"מ הם משכו את תשומת ליבם של אוואנגארדיה אמנותית מחוייבת. של קהל קטן אך מתמיד, ושל מנגנון בטחוני גדול. ואילו בניו־יורק חשים רבים מהם בודדים ואבודים. הם חזרו לאותן תחבולות שנקטו בבריה"מ, כדי להגשים את חזונם האישי במקצוע שונה וחיים מחוץ למימסד.

„שם היה איכפת, למישהו־למדינה, לאמנים. לקהל", אמר המשורר והאמן הסמנוני הנרי חודיאקוב, המתגורר בחדר ארעי בעליית הגג של בית קטן בברוקלין: „עכשיו אני מרגיש חופשי, עד כדי מיאוס".

לאמנים רימה, וואלרי גרלובין ההגירה ממוסקבה, שבה נולדו, הביאה חופש לערוך ניסויים בסוגי מדיה חדשים ובחומרים בעלי איכות גבוהה. אך הם לא השתלבו בעולם האמנות המערבי.

„כאן אנו יכולים לעסוק בווידיאו, במוסיקה, לעבוד בעץ או במתכת", אמרה רימה. „שם עבדנו עם תזמורת קאמרית. כאן, בארה"ב זה כמו בית־אופרה שלם".

„אבל, לאיש לא איכפת לגבי אמנות המהגרים הרוסים כתנועה. בהתחלה היתה קצת התעניינות, אך עתה היא חלפה", הוסיף בעלה ואלרי. שלושתם שייכים לקהילת אמנים שהיגרה בשנות ה־70 מבריה"מ. הגיעה לכלל גיבוש על אדמת ארה"ב, אך נשארה במידה רבה מחוץ לזרם הראשי של עולם האמנות האמריקני.

במשך שנים משמשת ניו־יורק בדומה לפאריס, כאחד המרכזים הראשיים של האמנויות הפלאסטיות־הסובייטיות.

מחיצות מפרידות

„יצירתם של האמנים (המהגרים) בניו־יורק חזקה מאד, ברובה חזקה הרבה יותר מזו הנוצרת בבריה"מ", אומרת גייל רומן, פרופסור לאמנות רוסית וסובייטית במכללת ואסאר, במדינת ניו־יורק: „אך לרוע המזל אינני יכולה לומר שיש לה השפעה של ממש על אמנים אמריקנים". בין המחיצות המפרידות בין האמנים האמריקנים והסובייטים נמנים הרקע האינטלקטואלי של המהגרים, שהוא בדרך־כלל רחב יותר; שוק האמנות בארה"ב, שהוא בעל פוטנציאל של הכנסות גבוהות והמסורת הרוסית של אמנות כפוליטיקה — שתחילתה במשטר הצארי והמשכה כיום במשטר הסובייטי.

„לאמנות המהגרים עומק אינטלקטואלי רב יותר, אף כאשר היא אמנות גרועה", אמר ואלרי גרלובין, בראיון שהעניק בסטודיו השוכן באיזור התעשייתי בשולי סוהו, רובע האמנים בעיר התחתית של מנהטן, שם מתגוררים ועובדים הוא ואשתו.

„הפילוסופיה והאמנויות הפלאסטיות לא היו קיימות מעולם ברוסיה כ„דיסציפלינות טהורות", אמר. עקב כך גבלה האמנות הרוסית מאז ומתמיד בפילוסופיה ובספרות. מאניפסטים היו מאז ומתמיד חלק מן העולם האמנותי ממש כמו־כן הציור והפנקס הרישומים".

יצירתם של בני הזוג קרלובין אכן משקפת את המסורת העשירה הזאת. רימה, שזכתה להכשרה בפילולוגיה באוניברסיטה הממלכתית של מוסקבה, משתמשת במלים, במשפטים ובאותיות של סוגי כתב שונים, כחלק ממיבני העץ שלה. רבים מהם מזכירים את הספרים של הפוטוריסטים הרוסים מראשית המאה, ששילבו מילים, אותיות וגרמים גראפיים. ואילו ואלרי שיקע עצמו בינתיים בתורת הספרות ובפילוסופיה עתיקה, וכיסה שורה של ריקועי מתכת בספרות פיתאגוראיות וסינגיות־מסורתיות. תערוכה של יצירותיהם האחרונות נערכה בחודש יוני בגאלריה, שבאיסט ווילאג' בניו־יורק, ותערוכה נוספת — בשיתוף עם צלם — נקבעה לחודש נובמבר.

אל השוליים

שוק האמנות הניו־יורקי, ששם את הדגש שלו על מחיר גבוה ככל האפשר ליצירות של אמנים הזוכים לחסדיהן של גאלריות יוקרה־ רחק מהגרים רבים, שלא הורגלו להתחרות על „כסף גדול" — אל השוליים. כתוצאה מן השיטה הרווחת — אומרת משפחת גרלובין — מוקד האמנות האמריקנית העכשווית הוא בטכניקה ולא בתוכן.

„האמנות האמריקנית נראית יפה. ברוסיה הצופים רואים מאחורי כל יצירת־אמנות את האמן היוצר", אמרה רימה: „רבים מדי מבין אמני ארה"ב שואפים למכור היום. הם חסרים לגמרי את הפרספקטיבה ההיסטורית". כדי להגשים את חזונם האישי משתמשים הזוג גרלובין באותן שיטות שהשתמשו בהן כאמני מחתרת במוסקבה.

חודיאקוב, המחבר שירה קיצבית היפנוטית יוצר מקטורנים ועניבות בצבעים פסיכדליים ומצייר תמונות דמויות איקונין, מסתדר כמו שהסתדר בעבר — על־ידי חיים בצימצום ותמיכה מצד ידידים. „המצב (כאן) התחיל להידמות בעיני, לזה שהיה קיים בבריה"מ — אין מוצא", אמר חודיאקוב, בשעה שתלה איקונין מודרני מבריק בפינת הסטודיו שלו: „אני שוב איש הרחוב ואין כאן מקום לאמני רחוב. מבחינה חברתית אני כשלון. אך נשמתי טהורה".

החלטה פתאומית

כמו במוסקבה עוסקים רימה וואלרי גרלובין בעבודות שאינן אמנות צרופה; הם משקמים יצירות אמנות לגאלריות ומוזיאונים. זה משחרר אותם, לדבריהם, מדיהם של בעלי גאלריות, מו"לים ובעלי עסקים אחרים, שהיו מגבילים את כושר היצירה שלהם.

לדברי הזוג, החלטתם להגר לארה"ב היתה פתאומית. את הצעד האחרון לעזיבת בריה"מ עשו ב־1978, לאחר שרחוהו מדי שנה מאז 1974.

„התעוררנו בבוקר יום בהיר אחד וכו ביום קיבלנו את ההחלטה. לא היה שם די מרחב בשבילנו", אמרה רימה.

עכשיו יש להם מרחב, אולי יותר מדי — „האווירה השתנתה, אך חיי לא השתנו", אמר חודיאקוב.

„רויטר".

התנצחות במסיבת עתונאים בתל־אביב

סוירי: המשבר יתחסל
מילצ'ן: עיתוי טוב לזרים

מאת יצחק ויסהוף

"נציגי מכבי וביתי"ר בהנהלת ההתאחדות לכדורגל לא יופיעו לישיבת הנהלת ההתאחדות שתיערך ביום רביעי, לפני האסיפה הכללית הדו־שנתית" — דברים אלו אמר אתמול עוזריקם מילצ'ן, מ"מ יו"ר ההתאחדות לכדורגל במסיבת עתונאים שערכה הנהלת ההתאחדות לקראת האסיפה הכללית.

מילצ'ן הסביר כי היעדרותם הצפויה של נציגי מכבי וביתי"ר באה למחות נגד העובדה שמרכז הפועל, שהוא הגוף בעל הרוב בהתאחדות, מתנגד להבאת שחקנים זרים: "אני יודע שהיו"ר שאול סוירי הוא בעד זרים, כמו סוירי יש עוד חברים בהפועל התומכים בהבאת זרים. אני גם יודע שיש בעיות במרכז הפועל, בעיקר אצל המזכ"ל, יצחק אופק, אף לא שמעתי על החלטה המונעת מסיעה שלמה להצביע לפי רצון הפרט".

מילצ'ן נשאל אם ההחלטה סופית. תשובתו: "נכון לרגע זה, אנו לא מגיעים לישיבת ההנהלה".

קודם לתשובות אלו אמר מילצ'ן כי אין אדם שיטען כאילו הבאת זרים תזיק לכדורגל הישראלי: "כיום, כאשר עוזבים אותנו לאירופה זה העיתוי הטוב ביותר להביא זרים. אי־אפשר לעשות דבר והיפוכו".

ירידה בקהל

יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוירי, מנה את הישגי ההתאחדות לכדורגל בשנה האחרונה. "הצלחנו לצמצם את הליגות והבאנו לשינוי בשיטת המשחקים. הנערים שלנו השתלבו באירופה ופועלים כיום במסגרת אופ"א. נוצרו קשרים עם אישים שונים בצמרת הכדורגל האירופי".

היו"ר התייחס לירידה במספר הצופים בליגה הלאומית והארצית: "בסך־הכל צפו בשתי הליגות 716.614 צופים. בלאומית — 582.951 ובארצית — 133.663. בעונה הקודמת צפו במשחקי שתי הליגות 734.923 צופים".

"אנו מאמינים כי 14 קבוצות בליגה יצרו עניין במשחקים". לגבי משבר השידורים אמר סוירי: "כיום קיימים דיונים. ישנו משבר ואני מקווה כי יתחסל. אני מקווה כי לאחר הדיונים שייערכו ההחלטה תהיה רק לטובת הכדורגל הישראלי."

רשות השידור מתעללת

סוירי ומ"מ מילצ'ן הדגישו כי כיום אין הסדר עם רשות השידור לגבי העברת משחקי הליגה הלאומית בתוכנית "שירים ושערים": "ברשות השידור מתעללים בנו ומזלזלים בכל הפניות אליה. היא חושבת כי ברגע האחרון יגיעו להסדר. במידה שלא תבוצע התוכנית "שירים ושערים" הדבר לא יהיה באשמתנו".

מ"מ יו"ר ההתאחדות, מנחם אריאב, המסיים את תפקידו בהתאחדות, ביקש בדבריו לשמור על מסגרת הקדטים שהצליחה באירופה. אריאב תבע לפתור את בעיות ההתאחדות בתוכה, ולא בכלי התקשורת.

"בציבור ישנה סלידה מהויכוחים הנערכים בין כתלי ההתאחדות ויוצאים החוצה פומבי. צריך לפתור את הבעיות בפנים" — הדגיש אריאב.

סוירי לא קיבל מנדט

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל שאול סוירי, שביקש אתמול בישיבת מזכירות מרכז הפועל לקבל מנדט כדי לנסות ולסכם, במסגרת סיעת הפועל בהתאחדות לכדורגל, את בעיות הזרים בצד צמצום הליגות ל־12 קבוצות — לא נענה.

במזכירות התקבלה הצעת מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, לדחות את ההכרעה להנהלה החדשה.

האצן הקנדי בן ג'ונסון שרוע על הקרקע ומקבל טיפול בעקבות התנגשות עם צלם כעשרה מטר לאחר שחלף על פני ה"פיניש" בתחרות הבין־לאומית אתמול בקלן. ג'ונסון קבע זמן מצוין ב־100 מ' — 9.95 שנ'. תצלום: איי.פי.

ג'מצ'י התאמן במכבי ת"א

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

דורון ג'מצ'י נטל אמש חלק באימון הראשון של מכבי תל־אביב בעונה הזאת והזים בכך את השמועות כאילו מחרים את אימוני הקבוצה.

באימון נטלו חלק 13 שחקנים, כולל אבי שילר, שהועבר ממכבי ת"א למכבי רמת־גן. בין המתאמנים גם שחקני הנבחרת: מיקי ברקוביץ, חן ליפין ואיציק כהן, ועמם קווין מאגי, מוטי ארואסטי, מוטי דניאל, וילי סימס, גרג קורנליוס, גלעד כץ, יאיר אלכסנדרוני, והענק יוסי בן־נעים (2.15).

האימון נערך בהדרכת רלף קליין, ועוזרו בוריס ויקטור.

הבוקר היכן ישחק הכדורסלן קיט בנט, ששתי קבוצות חפצות בשרותיו: בית"ר ת"א והפועל ירושלים.

● במשחק־ידידותי שנערך אמש בראשל"צ גברה מכבי ראשון־לציון מהליגה הארצית על העולה החדשה לליגה הלאומית, אליצור נוה־דוד רמלה — 71:74 (37:42).

● נבחרת הקדטים של ישראל בכדורסל שבה אמש ממשחקי אליפות אירופה בהונגריה, שם סיימה במקום ה־9. הישראלים היו מאוכזבים מחוסר המזל שפקד אותם במשחקים.

גורדון לא התאמן בגלל "יבלת"

עדי גורדון לא נטל אתמול חלק באימון נבחרת ישראל בכדורסל. גורדון נכח באימון אך ישב בצד בגלל יבלת על כף רגלו.

באימון נטלו חלק כל יתר 12 הכדורסלנים.

הנבחרת תקיים מחרתיים משחק־מבחן נגד סגנית אלופת מערב־גרמניה, קבוצת לברקוזן, שהגיעה אתמול לישראל. במוצאי־שבת תיפגש הנבחרת פעם נוספת עם לברקוזן, הפעם באולם אליצור נתניה.

● גז דאומן, כדורסלן החיזוק הזר של הפועל חולון, יגיע לישראל רק מחר. מיכאל לפרדון, מזכיר הפועל חולון, מסר כי דאומן טרם החלים. הפועל חולון תחל הערב את אימוניה לקראת העונה החדשה.

● שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, שאול אלוני, יחליט

שחיין שהיה מכור לקוקאין זכה בזהב

השחיין האמריקני סטיב בנטלי, שזכה אתמול בבריסביין במדליית־הזהב ב־200 מ' חזה, היה מכור בעבר לקוקאין.

בנטלי סיפר כי נהג להוציא כ־500 דולאר לשבוע, במשך שנתיים, לקניית הסם; אתמול ניצח את חשיאן העולמי ויקטור דייויס מקנדה.

ישע כהן במסיבת עתונאים:

שילמנו למליניאק 5000 דולאר רק שלא יאמן...

מאת אביהו שטירא

"אריה מליניאק לא ענה על ציפיות הגליל־העליון, ולכן סוטר למרות שהיה עימו הסכם לעוד עונה. ההנהלה העדיפה לשלם למליניאק סכום של 5000 דולאר, ובלבד שלא יאמן את הקבוצה" — דברים אלה אמר אתמול ישע כהן, יו"ר הפועל הגליל־העליון, במסיבת עתונאים לציון פתיחת העונה.

האגודה הצפונית רואה את דבריו הבלתי־מבוססים והאשמותיו בחומרה רבה, "ונראה כי המאמן שפוטר עשה לו מנהג של קבע לירוק לבאר ממנה שתה" — אמר כהן.

למרות הדברים שנאמרו מאחלת הנהלת הגליל לאריה מליניאק הצלחה כעתונאי וכפרשן לענייני כדורסל.

במסיבה נמסר כי בגליל מקווים כי בסוף חודש דצמבר ייחנך אולם הספורט החדש בכפר־בלום, בו הושקעו 2 מיליון דולאר.

מאמן הגליל, מולי קצורין, הבטיח לעתונאים קבוצה צעירה ואטרקטיבית: "קבוצה זו תילחם על המקומות 3־6, אבל יהיה תענוג לבוא לראות אותה" — סיכם קצורין.

● ליגות באירופה

עשיות בהולנד

האלופה ההולנדית, פיליפס איינדהובן, הביסה את דן־בוש — 1:6, וספארטה רוטרדאם גברה על אוטרכט — 2:6, אתמול בליגה ההולנדית בכדורגל.

מחזיקת הגביע, אייאקס אמסטרדם, השיגה נצחון־חוץ על א.ז. אלקמאר — 1:2. פיינורד — וילהם 2:3.

נוישאטל כבשה תשיעיה

אלופת שוייץ בכדורגל, קבוצת נוישאטל, הביסה במחזור השלישי בליגה השוייצית את בזל 1:9, ומוליכה עם מלוא הנקודות (6), לפני לוזאן (6), שניצחה את לוצרן 1:3.

תוצאות נוספות: אראו — ציריך 2:2; סיון — סנט גאלן 0:4; גרסהופרס — סרבט 0:2; יאנגבויס — בלינזונה 0:2.

אנגליה תשחק בפברואר בר"ג בחגיגות ההתאחדות והמדינה

מאת יצחק ויסהוף

נבחרת הכדורגל של אנגליה תופיע בישראל ב־17 בפברואר 1988, בחגיגות 60 שנה להתאחדות הכדורגל בישראל ו־40 שנה למדינת ישראל.

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סוירי, אמר אתמול כי נבחרת אנגליה תשחק באיצטדיון ברמת־גן נגד נבחרת ישראל.

נבחרת ישראל תסיים במשחק זה את הפעולות לקראת הנסיעה לאוקיאניה והופעותיה במוקדמות המשחקים האולימפיים.

נבחרת אנגליה התמודדה בישראל ב־25 בפברואר 1986, וניצחה — 1:2.

מזרחי ולוסיאן השלימו רשימת הפועל לתאחדות

היועץ המשפטי בעניין שחר: עניין אישי ולא עקרוני

מזכירות מרכז הפועל אישרה בישיבתה אתמול את שמות שני המועמדים האחרונים של הפועל להנהלת ההתאחדות לכדורגל: ניבי לוסיאן נבחר כנציג מחוז הנגב ואברהם מזרחי כנציג מפ"ם.

לגבי דרישתו של יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, לעכב את בחירתו של דב שחר מלהמשיך לכהן כחבר בהנהלת ההתאחדות לכדורגל, הודיע מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, כי אם יהיו התפתחויות במישור המשפטי תזומן ישיבת מזכירות לדיון מיוחד מחר.

כפי שנמסר לכתבנו, מסר היועץ המשפטי של מרכז הפועל, עו"ד ליפא ליאור, חוות־דעת משפטית לגבי דרישתו של יעקב ישי לעכב את בחירתו של דב שחר להנהלת ההתאחדות לכדורגל.

בחוות־הדעת טוען היועץ המשפטי כי עניינו של שחר הינו מקרה מובהק של עניין אישי ולא החלטה עקרונית. "רק להחלטה עקרונית, לפי תקנון מרכז הפועל, יש זכות וטו להסתדרות." לפיכך, קובע עו"ד ליפא ליאור, אין ליעקב ישי אפשרות לעכב את ביצוע החלטת המזכירות בקשר לדב שחר.

בפתיחת אליפות צה"ל:

מה"ד — אכ"א 1:7
נח"ל — חיל־הים 1:2

משחקי אליפות צה"ל בכדורגל החלו אתמול באיצטדיון האוניברסיטה בת"א.

בהתמודדות הראשונה הביס מה"ד, בבית א', את אכ"א — 1:7, לאחר 0:2 במחצית. גיבור־הנצחון היה סרג'יו האוזל, שכבש ארבעה שערים (23, 20 בבעיטת־11, 46, 60). השלימו: רוני כהן (34), נתן לוזון (44) ואמיר אסולין (52). לאכ"א: יובל שיף (55).

בבית ב' גבר הנח"ל על חיל־הים — 1:2. שערים לנח"ל: רונן שפירא וגמליאל זיו. לחיל־הים: דוד סויסה.

בתום המשחק פרצה מהומה במגרש לאחר ששוטרים צבאיים ביקשו לעצור את אחד משחקני הנח"ל.

היום שוב ייערכו שני משחקים: 9 — פיקוד צפון — מפח"ש; 5 — מרכז — אמ"ן.

משך המשחקים — פעמיים 30 דקות.

ירושלמי זכה ב־933 אלף ש"ח

תושב ירושלים זכה יחידי בפרס הגדול בשבת בטוטו כשניחש את כל 14 משחקי הליגה האנגלית בכדורגל, ויקבל סכום של 932.833 ש"ח.

56 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 1990 ש"ח; 860 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 129 ש"ח; 7130 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 15 ש"ח ו־37.467 מנחשי 10 תוצאות נכונות יקבלו 2.60 ש"ח.

בהגרלה השמינית והאחרונה של טוטו־אוטו זכה במכונית רנו 11 בוריס טבדירישוילי מבאר־שבע.

56 חוליגאנים נעצרו בפתיחת העונה באנגליה

עונת הכדורגל באנגליה נפתחה בצורה אלימה בסקארבורו, שם נערך בשבת משחק בליגה הרביעית ונעצרו לא פחות מ־56 איש.

40 מבין 56 האוהדים, שנעצרו בעקבות תקריות שונות, הם תומכים של קבוצת וולבס המנודעת, המשחקת בליגה הרביעית. לסקארבורו, שעלתה לליגה הרביעית, היה זה משחקה המקצועני הראשון מאז נוסדה הקבוצה לפני 108 שנה.

בעקבות תקריות אלה, אמר דובר הליגה האנגלית, אנדי ויליאמסון, כי קבוצת וולבס תצורף לרשימת הקבוצות שיואסר עליהן, על־פי תכנית התאחדות הכדורגל האנגלית, למכור כרטיסים לאוהדים למשחקים מחוץ למגרש הבית. החלטה זו חלה כיום רק על לוטון־יוניטד, מהליגה השנייה.

תוצאות מצוינות בתחרויות בין־לאומית בקלן

ג'ונסון בדרך לשיא עולמי: רץ 100 ב־9.95

האצן המהיר ביותר בתבל, הקנדי בן ג'ונסון, התקרב עד כדי שתי מאיות השנייה לשיא העולמי של האמריקני קלווין סמית, כשזכה במרוץ 100 מטר בזמן של 9.95 שניות.

הישג זה הוא הטוב ביותר בעולם שנקבע בתנאים רגילים, בגובה פני הים, בעוד שהשיא העולמי של סמית נקבע בגבהי אינדיאנאפוליס, לפני ארבע שנים.

קלווין סמית סיים שני — 10.09 שניות, ואלוף משחקי אפריקה, הניגרי צ'ידי אימו, שלישי — 10.29 שניות.

זמן מצוין נוסף קבע הסומאלי אבדי בילה בריצת 1500 מטר — 3:31.1 דקות.

האלופה אולימפית ב־400 מטר משוכות, המרוקנית נאוואל אל־מוטאוואקיל, סיימה שלישית, בזמן של 55.18 שניות. המנצחת היתה האוסטרלית דבי פלינטוף — 53.95 שניות.

מרלן אוטי מג'מייקה ניצחה ב־100 מטר — 10.93 שניות, לפני האמריקנית פלורנס גריפית — 10.96. שיאנית העולם והאלופה האולימפית, האמריקנית אוולין אשפורד, סיימה שביעית — 11.13 שניות.

ביילי קונצלה מקניה ניצח ב־800 מטר — 1:44.17 דקה.

אלוף העולם ב־200 מטר, קאלווין סמית, ניצח למרחק זה בזמן של 20.31 שניות, והצרפתי טייר ויניירון זכה בקפיצה במוט — 5.72 מטר.

המערב־גרמני הארלד שמידט קבע זמן מצוין ב־400 מטר משוכות — 47.60 שניות, והניגרי אינוסנט אגבוניקה גמא 400 מטר ב־44.47 שניות, לפני האמריקני מייק פרנקס 45.12.

הבריטי מייק היל ניצח בהטלת כידון — 81.26 מטר, לפני שיאן העולם לשעבר, האמריקני תום פטראנוף — 79.54 מטר.

אזולאי קבע שיא אישי

הרץ שלומי אזולאי קבע אתמול שיא אישי בריצת 800 מ' כשעבר את המרחק ב־1:50.02 דק'.

את השיגו קבע בתחרות הבין־לאומית הגדולה בקלן.

סינית זכתה בזהב בשחייה במשחקי הפאסיפיק

לראשונה בתולדות אליפות הפאסיפיק בשחייה ששחיינית מסין נטלה מדליית־זהב. זוהי קייאן דונג, בת ה־15, שניצחה ב־100 מטר פרפר, בזמן של 1:00.39 דקה, לפני האמריקניות אנג'ל מאייר — 1:00.02 וג'נה ג'ונסון — 1:00.90 דקה.

האמריקני פאבלו מוראלס עבר 100 פרפר ב־53.37 שניות, לפני האלוף האולימפי, האוסטרלי ג'ון סיבן — 54.21 שניות.

האמריקנית וונדי שאו ניצחה ב־200 מטר חזה, בזמן של 2:28.58 דקות, לפני הסינית קסואומין הואנג — 2:29.66 דקות.

סטיב בנטלי מארה"ב היה ראשון ב־200 מטר חזה גברים ב־2:14.99 דקות, ואילו האלוף האולימפי ושיאן העולם, ויקטור דייויס מקנדה, סיים שלישי — 2:18.27 דקות. שיאו העולמי של דייויס הוא — 2:13.34 דקות.

שיאנית העולם ב־800 מטר, האמריקנית ג'נט אוואנס, נוצחה על־ידי האוסטרלית ג'ולי מקדונלד, שעברה את המרחק ב־8:23.18 דקות והקדימה ב־10 שנ' את האמריקנית. ב־1500 לגברים ניצח האוסטרלי מיכאל מק־קנרי — 15:08.08 דק'.

רביעיית שחייניות ארה"ב ניצחה במשחה שליחות 100x4 מעורב, בזמן של 4:09.50 דקות, ובעקבותיהן הלכו השחיינים, שקבעו זמן של 3:41.73 דקות.

ארה"ב צברה 24 מדליות־זהב, 11 כסף ו־7 ארד, לפני אוסטרליה 4־7־13; קנדה 3־8־8; סין 1־2־3; יפאן 0־2־1 וניו־זילנד 0־0־1.

יוס יקואל
(שבעה למותו)

נפגשנו לראשונה לפני כעשר שנים, כאשר יוס קיבל את ריכוז ענף השחייה במרכז הפועל. בתוקף תפקידו נבחר גם כסגן יו"ר הנהלת איגוד השחייה.

הנושא החדש היה זר לו, אך בשקדנות ובצינעה למד את מרכיבי השחייה התחרותית. לא קל היה לו לפעול בתוך חבורה של "זאבים" ותיקים ומנוסים, אבל אז נתגלו תכונותיו הטובות: שלוה נפשית, סדר וחוש תמידי. מעולם לא הרים קול גם כאשר הרגיזו אותו שותפיו לעבודה.

בתכונותיו ובאישיותו השרה אווירה חיובית ותרם רבות לניהול ענף השחייה בארץ.

יוס חי בצעירותו שנים רבות בקיבוץ בארי. למד הוראת חינוך גופני והתמחה בעיקר במחול הישראלי. היה רקדן מעולה ואף יצא עם להקת מחול יצוגית לפסטיבלים בין־לאומיים.

אהבת הארץ היתה בדמו. תמיד היה אופטימי, גם כאשר קשיים רבים נערמו בעבודתו למען השחייה. לאחר שבע שנים סיים את עבודתו במרכז הפועל, ובנה את ביתו החדש, עם משפחתו, בקיבוץ שפיים, התאקלם מהר ומצא את אושרו.

באופטימיות ובצניעות האופייניים לו, לחם גם במחלתו הקשה, שלבסוף הכריעה אותו.

יוס איננו. אך אנחנו שפעלנו במחיצתו — לא נשכח אותו.

דוד מיטר

לנדל ניצח את אדברג במונטריאול

הצ'כי איוואן לנדל, המדורג מספר 1 ניצח אמש את השבדי סטפן אדברג, בגמר האליפות הבין־לאומית בטניס במונטריאול, בשתי מערכות — 4:6, 6:7.

אדברג הפתיע קודם־לכן בנצחו בקלות את המערב־גרמני בוריס בקר בשתי מערכות — 2:6, 4:6, בעוד שלנדל גבר בקושי על האמריקני ג'ימי קונורס — 5:7, 4:6.

אוורט הכניעה את נאווראטילובה

הטניסאית האמריקנית הוותיקה, כריס אוורט, בת ה־32, גמלה למרטינה נאווראטילובה על הפסדה בחצי־הגמר בווימבלדון, כשניצחה אותה הפעם בחצי־הגמר בלוס־אנג'לס — 2:6, 1:6.

היה זה נצחונה ה־35 של כריס על מרטינה ב־74 המפגשים ביניהן.

אוורט תשחק בגמר עם הגרמניה שטפי גראף, שניצחה שוב את חברתה למשחק הזוגות, הארגנטינית גבריאלה סאבאטיני — 5:7, 5:7.

נצחונות לאמריקנים בפאן־אמריקה

מדליות־זהב נוספות העניקו לספורטאי ארה"ב במשחקי פאן־אמריקה באינדיאנאפוליס.

פלויד הארד גמא 200 מטר ב־20.25 שניות, והקדים ב־24 מאיות את הברזילאי רובסון סילבה.

לאבונה מרטין מארה"ב קבעה שיא משחקים ב־100 מטר משוכות — 12.81 שניות, והקדימה במפתיע במאית את האלופה, סטפאני הייטאואר.

בני נוער מבריטניה בפרוייקט התנדבות

ב־20 קבוצות בני נוער, מלווים ב־14 מדריכים מתנועות ציוניות בבריטניה, מסיימים באשקלון פעולות התנדבות בקייטנות לילדי השכונות ובמועדוני נוער.

בפגישה עם כתבים מסרה נציגת ההתאחדות, איווט טובול, כי מדי שנה מגיעים כמתנדבים 400 נערים וצעירות, הפועלים בחסות התאחדות יוצאי בריטניה בישראל, בתל־אביב, ירושלים, אשקלון, חיפה ודימונה.

טובול מסרה עוד, כי בישובי הקיבוץ בצפון, ממטולה ועד ראש־הנקרה, התפרסו הקיץ 150 מבוגרים לתקופות מ־3 ימים עד שבועיים והם משתפים פעולה עם מדריכי נוער במושבים ובקיבוצים. באשקלון הפכה מסורת ההתנדבות של נוער מבריטניה לקבועה, ומדי שנה פוקדים את העיר קבוצות השוהות מ־3 ימים ועד שנה.

מנהל התאחדות יוצאי בריטניה באשקלון, מרטי דיווים, מסר, שהמתנדבים פועלים במוסדות חינוך, נותנים שיעורי עזר באנגלית לילדים, מתנדבים לעבוד בבתי חולים ובמוסדות רווחה. המתנדבים מתגוררים בדרך־כלל אצל משפחות אשקלוניות, "המאמצות" אותם. אחרים שוהים במעונות מגורים בשכונות המצוקה. (עתים)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
"זמורה"
מודעה בהתאם לסעיף 149
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה" ע"י טולידנו מאיר בגוש: 3601 חלקה/מגרש 208 בקרית־עקרון בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת קומה לבית מגורים בשטח של 81.0 מ"ר.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה" רח' בית הפועלים 6, רחובות, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
צ. כהן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה"

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
עומר
בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ד־1964. ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר/גב' ארביב הרצל — סמטת הגורים 9/2 ב"ש.
הקלה נוספת בגובה הבית — 40 ס"מ — מעל המותר.
בגוש מיתר חלקה 4129 רחוב תמגע בניגוד לתכנית/שינוי תכנית 113/03/14.
כי הוגשה בקשה על ידי מר/גב' בן ארי ורדה ואבי.
הקלה בגובה הבית — 41 ס"מ — מעל המותר.
בגוש מיתר חלקה 2012 רחוב מורג מספר 9 בניגוד לתכנית/שינוי תכנית 113/03/14.
כי הוגשה בקשה על ידי מר/גב' פחימה ניסים ושושנה — דרך שמשון 10/8 ב"ש. הקלה בקו בניין צידי (צפוני) 25 ס"מ. בגוש מיתר חלקה 4211 רחוב ממשית בניגוד לתכנית/שינוי תכנית 113/03/14. כי הוגשה בקשה על ידי מר/גב' שוהט אברהם — רח' יעלים הקלה במטוס מחניה במגרש. בגוש מיתר חלקה 2215 רחוב יעלים מספר 2 בניגוד לתכנית/שינוי תכנית 113/03/14.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר. ברחוב רותם בימים: א', ד', ה' — בין השעות: 8.00־12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות: 17.00־19.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לוועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.
ז'ק ארז
חתימת יו"ר הוועדה המקומית עומר

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
גבעתיים
הודעה לפי סעיף 149־151 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965
גוש 6161 חלקה 146
רחוב גולומב מס' 60
תיק בניין מס' 1521
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה של 5%+6% עבור מעלית+מקלט על קרקעי להקלה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישורה של הועדה.
יצחק ירדן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה גבעתיים

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 125 בגוש 7059 רח' המצודה מס' 30 חולון הכוללת מתן הקלה כ: א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 1804/6 מ"ר.
ב. קוי בנין בקומת הקרקע בלבד.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים 2 קומות את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת. ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.
אלעזרוב מישאל
המצודה 30 חולון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
חיפה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
...
ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר שיאמת את העובדות שעליהן היא נסמכת.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
בת־ים
הודעה לפי סעיף 149(1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשו לועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשות למתן הקלות ...
אהוד קנמון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנית בת־ים

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבנית
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
...
אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

טלוויזיה

00.00 טלטקסט — עד כאן. 00.05 שעת כוכבה. 08.15 טוב טוב הגמר — פרק 7: הנברה טילי. 09.40 הלב — פרק 40: מרקו ניחבל עורה. 10.05 מחסומים — פרק 7. 10.30 הגבורה פרק 2: העילוי. מר פראלאן מנהל בית הספר מבקש מהמורים לקבל את פני הפסיכולוג, שיערוך מבחני אינטליגנציה לתלמידים. רוב המורים מתנגדים בטענה שזה יעורר את הטובים וירפה את ידיהם של החלשים. 11.25 הבלט הלאומי ההולנדי — להקת הבלט הלאומי ההולנדי בקטעים של פרוקופייב, סאטי, דביוסי ואחרים. כוריאוגרפיה: הנס ואן מאנן. 14.00 טלטקסט — עד כאן. 14.05 חובב הטבע — ארץ מקווי המים הטבעיים. 14.30 קסים קסם. 15.00 קשר משפחתי — קרן וייס היא אם לא נשואה. בנה אינו מכיר את אביו. על בעיה זו ואחרות היא משוחחת עם זוית אברמסון. 15.40 מאתיים שניות על מבואות ים — מכמורת. 15.45 שעת כושר. 16.00 והרוה — שידור חי. 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 דובי כפת לי — שם הפרק: המירוץ הגדול. בארץ אכפתיה נערך מירוץ המיכשולים השנתי. המנצח זוכה להיות מלך אכפתיה ליום אחד. מר ספחת מנסה את כוחו. 17.55 קונצרט לנוער — תחרות כישרונות צעירים. מריאן רוזנפלד משוויץ, בת 17, מנגנת שני קטעים (שני ושלישי) מתוך הקונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת מספר 1 של שופן. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 אלגרו. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 קשרי משפחה — הפרק החמישי: אוסס. נערה בצרה חברתה של מאלורי. אינה יכולה לפנות אל אמה ובאה לבקש עצה מאמא אחרת — אליז קיטון — אמה של מאלורי. 22.00 זה הזמן — תכנית אירוח שבועית. מנחה: רם עברון. 22.50 מיאמי, מחלק מוסר — שם הפרק: הפולשים. לוטננט קסטילו מתבקש לקבל לידיו חקירה של סדרת מעשי שוד במיאמי, שחקר לפני כן בלא הצלחה מאלונה. בעבר היה מאלונה נערץ על סאני. היש משהו משותף לכל מי שנפגעו במעשי השוד האלה. 23.35 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 עד סוף. 20.00 תקציר משפט דמיאניוק. 20.30 זמירות עם צמר רעים. 21.00 סוף 2.

רדיו

קול המוסיקה

05.58 אות רשת. 06.01 צלילי בוקר — בעריכת ארלט אברהם. 07.09 בהאזנה נינוחה — פרוקופייב: סימפוניה מס' 1 ברה מג'ור "הקלאסית"; מוצארט: סימפוניה קונצרטית במי במול מג'ור לחליל, אבוב, קרן, בסון ותזמורת; מנדלסון: סונטה מס' 1 בסי במול מג'ור לצ'לו ולפסנתר; דבוז'אק: סימפוניה מס' 1 ברה מינור. 09.00 קונצרט בוקר — בארטוק: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ולתזמורת; מרטינו: סונטה מדריגל לחליל כנור ופסנתר; מקס רגר: סוויטה בסגנון עתיק; טלמן: סוויטה בלה מינור לחליל ותזמורת כלי קשת; היידן: רביעיית כלי קשת בסול מג'ור; יוזף סוק: פנטסיה בסול מינור לכנור ותזמורת; ברהמס: סרנדה מס' 1 ברה מג'ור. 11.57 פינת השיר — משירי שמעון הלקין. 12.00 מן הסרטיה — קבלבסקי: שלושה פרלודים לפסנתר; סטרווינסקי: 5 קטעים קלים לפסנתר ב־4 ידיים; ברטוק: רביעייה מס' 1; קבלבסקי: סומוני ילדים; סקריאבין: שני ריקודים אופ. 73 לפסנתר. 13.05 בהאזנה נינוחה — שומאן: "פרפרים" ו"ערבסקות"; דוסקו: סונטה לנבל; דביסי: פורה, גונו: 3 שירים; ברליוז: הפתיחה "רוב רואי". 15.00 הסברה מוסיקלית — הנחיות הרגש — תכנית שביעית. 16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו — התזמורת הפילהרמונית הישראלית / מנצח: סטנלי ספרבר + המקהלה הלאומית רינת. סולנית: ריקי ספרבר — ג'זואלדו: 3 מדריגלים; סטרווינסקי: יד לג'זואלדו; בוקסטהודה: מגניפיקט; ברהמס: "גני" למקהלה + תזמורת אופ. 82; שוברט: פולונז בסי במול מג'ור, דוויטש 580; ארווסרת: "אחים" לתזמורת כלי קשת וכלי נקישה; שוברט: רונדו בלה מג'ור לכינור + כלי קשת. 18.00 דגש על הביצוע — על אחת כמה וכמה. 19.00 בין חברים — מעולם מטעמי המוסיקה — מילים על פריץ קרייזלר. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — התזמורת הסימפונית של רדיו זארבריקן — מרק ינובסקי 11/12/86 בטהובן: הפתיחה לאגמונט; בטהובן: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ותזמורת; שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 15 בלה מג'ור. 22.30 פעם ועוד — מריו דווידובסקי: סינכרוניזם מס' 5 לכלי נקישה ולסרט מגנטי, תנגון 3 פעמים. 23.00 מחזורי יצירות — ק.פ.ע. באך: סונטות ומוסיקה קולית.

רשת א'

07.30 "דרידיקל". 08.05 חוגה — עם בני תגרל. 08.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים. 18.05 שירים עבריים. 18.30 חדשות ויומן בצרפתית. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.08 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 צבעי הקשת — שירים לאחר־הצהריים — שיר וברכה לטומנים מורחים. 15.27 האוניברסיטה הפתוחה — הטלאי הצהוב — עליית הנוער מנקודת מבט אישית רוזה פריאר רל. 15.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים. 19.05 סיכום המשפט היומי. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן פקר.

רשת ב'

06.00 הבוקר הזה. 08.05 בראש צעיר — תכנית לילדים בחופשה. 09.00 כוכבי הבוקר עם המנטורים על־שם כריבה. 10.05 כל צבעי הרשת * מגזין יומי. 12.10 אלף־אלף בינית — עם אהוד מנור. 12.30 בחצי היום — חדשות ופזמונים. 14.00 בת צחוק — הומור והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 תוצרת הארץ — תכנית "בכתיבה" לשירים עבריים. 16.55 קוראתי ספר — קוראים ממליצים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 18.05 מפיק ודי — עם דלית אולמיאן וש"ח. 18.45 שירים עבריים. 19.00 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 סולם הזמירות — מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 קפה ראשי * חידונים עם שמוליק רוזן. 00.15 ג'אז ועוד.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — מדרש ואגדה — מדרשים מאוחרים. מרצה: דר' חננאל מאק. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 פתוח * אורלי יניב ודובי לנץ מארחים. 11.05 נכון לעכשיו * עם רפי רשף. 13.05 אחר אחר — להיטים עבריים. 13.55 לא לכבות את האור — פינה יומית בנושא ירידה מהארץ. 14.05 יום יום דג — עם אלי ישראלי ואורן טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים * שעה של שירים עבריים. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 ספרא וסייפא — ירחון לענייני ספרות צבאית. 18.45 משולש — עימות יומי בעניני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 19.05 שירים מכאן — שירים עבריים. 20.05 ספרים רבותי ספרים — המגאזין הספרותי של גל"צ וש"ח. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — מדרש ואגדה — מדרשים מאוחרים (ש"ח). 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם יהיעם פרן — משורר ועורך ספרים. 00.05 ציפורי לילה — עם יותם ראובני. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 סבבבבסים — אינפורמציה, רשי"ם, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 מסע הקסם המסתורי. 23.05 קול הג'אז הזה.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאויר — להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר * שירים עבריים. 09.05 בא לי — עם ינחם סרי. 10.05 שיחיה — שעה של ביטלס. 11.05 10 בצל — עם יקיר אביב. 13.05 כל טוב — פזמונים ומערכונים. 14.05 בטו־גב — עם יגאל עטרי. 16.05 מוסיקה לעניין. 17.05 משקפיים — עם מיכל קמואלי. 18.05 היה היו... — מצעד פזמוני העבר. 20.05 לי ולך — שיר וברכה. 21.05 קצת אחרת — סוס מתקדם — עם אורלי בורג. 23.05 כסביב לחצות — עם יוסי סיאס.

קולנוע

תל־אביב
אסתר: קינג קונג 5, 7.15, 9.40
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 1, 7.15, 9.10
בן־יהודה: א.ט. חבר מכוכב אחר 5, 7.15, 9.30
גת: בלוז לחופש הגדול 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: קנגרו 7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל 5, 7.15, 9.30
דרייב אין:
007 באזור מסוכן 7.45
חתיך אמריקאי 10.00
הוד: סופרמן 4 5, 7.15, 9.10
לימור חדש: פוטו רומן 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א: מותו של סוכן 7.30, 9.30
4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: אלדרין ומנורת הקסמים 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: אסקימו לימון 7 5, 7.15, 9.30
פאר: לא שם זין 5, 7.30, 9.30
פאריס: לבירינט 12, 2, 7.15, 9.30
רומן לילי 23.30
רב־חן:
חן 1: בי"ס למשמר אזרחי 5, 7.30, 9.50
חן 2: ליבו של אנג'ל 5, 7.25, 9.45
חן 3: אני והחברה 5, 7.40, 9.45
חן 4: הנוכל האוהבת והמאהבת 2.11, 5, 7.40, 9.45
חן 5: נשק קטלני 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: סוד ההצלחה 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
תכלת: החנות מעבר לפינה 4.30, 7, 9.35

רמת־גן
אואזיס: קינג קונג 2 4, 6.40, 9.30
לילי: לא שם זין 7.15, 9.30
ארמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 5, 7.30, 9.45
רב־גן:
גן 1: קרוקודיל דנדי 5, 7.20, 9.40
גן 2: בלוז לחופש הגדול 5, 7.20, 9.40
גן 3: אני והחברה 5, 7.30, 9.40
גן 4: ימי הרדיו 6.15, 9.15

ירושלים
אריסון: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.10
אורנע: קינג קונג 2 4.30, 9.15
בית אגרון:
אינדיאנה ג'ונס והמקדש הארור 15.45
מטורפים מטורפים האנשים 18.00
מסיבת רווקים 19.45
מועדון הכותנה 21.45
למות בער תשוקה 24.00
בסיר: ימי הרדיו 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: ליבו של אנג'ל 4.30, 7, 9.15
מיטשל: לא שם זין 7.00, 9.00
סמדר: ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.10
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון:
אור 1: פוטו רומן
אור 2: בקצב השעון 4, 6.30, 9
אור 3: חתיך אמריקאי 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: המוכטל בטיטו 6.10, 9.00
אור 5: שבוע עדין 4.10, 7.00, 9.00
עדן: סופרמן 4 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים:
שיחות מלוכלכות 10.45, 21.45

חיפה
אורה: פוטו רומן 4.30, 7.00, 9.15
חן: לבירינט 4.10, 6.45, 9.00
עצמון 1: המוכטל בטיטו 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: סופרמן 4 4.45, 7.15, 9.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים
4.30, 7.00, 9.15
רון: סוד ההצלחה 4, 6.10, 9.00
אמפי: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: ימי הרדיו 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: לא שם זין 7.00, 9.15

נתניה
שרון: לא שם זין 5, 7, 9.15
סבוריי: חנות קטנה ומטריפה 5, 7, 9.15

חולון
סביון: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
מגדל: נשק קטלני 6.00, 9.00
ארמון: 007 באזור המסוכן 5, 7.30, 9.30

בת־ים
עצמאות: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל: 007 באזור המסוכן
5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל – האודיטוריום
סיפור מהחיים — א' ב' ג' ה' 19.15, 21.30

באר־שבע
חן: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה
היכל 1: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
היכל 2: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30
היכל 3: משהו מכאי 5, 7.15, 9.30

עפולה
מפתרון: קרוקודיל דנדי 8.30

רעננה
אורות: המוכטל בטיטו 4.30, 7, 9.00

גבעתיים
הדר: סוד ההצלחה 4.30, 7.15, 9.30

ראשון־לציון
רון 1: סופרמן 4 4.30, 7.15, 9.30
רון 2: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.30

כפר־סבא
בית ברל: כסי בלו 8, 10

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 17.8
בדרך לברודווי: 20.30
בית ספר לנשים: 20.30
מירלה אפרת: אוד' חיפה

שרותים • עזרה • תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מזור — חביבה רייך 20.
חולון
אהרון — הופיין 52.
ירושלים
כרם אברהם — צפניה 19.
נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
חן — ז'בוטינסקי 99.
תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69.
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.
חיפה
פבזור — פבזור 27.
רחובות
כללית — בני משה.
רעננה־כ"ס
שועלי — א. יפה, רעננה.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244, חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים. הדסה ע"כ - כירורגית, אורטופדית. א.א.ג. שערי צדק - עיניים, פנימית. משגב לדך - נשים.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־08.00־20.00, בימי ו': 08.00־15.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.
ער ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנער - קו לנער במצוקה
ירושלים - 02־243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229468 (11.00־20.00)
גליל מערבי - 04־922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 16.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנסן 26, קומה ג', טל: 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריזננף מגדל שער 3 (ליד המשבירה) קומה א', טל: 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.
ער"ן נתניה — טל' 053־35316.

סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022, עפולה — טלפון 065־91334, טבעון — 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־823333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767, שח"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

פטנט ישראלי: „מכות" מים לפיזור מפגינים

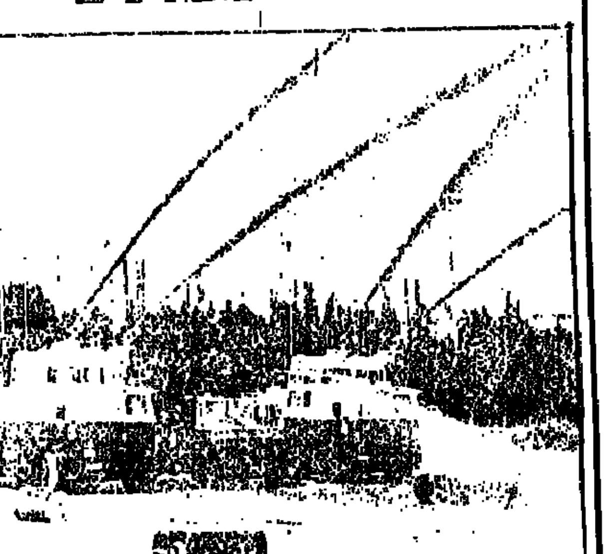

משטרת ישראל עומדת להפעיל בשרות מבצעי 2 דגמים חדישים של רכב לפיזור הפגנות (מכת"ז).

המכת"ז הגדול מסוגל להוביל 6000 ליטר מים, 200 ליטר צבע, 200 ליטר גז מדמיע. המכת"ז מצוייד ב־2 תותחי מים המסוגלים לפעול בזווית של 360 מעלות. טווח התותח הוא רב ומותקן בו פטנט ישראלי מקורי המאפשר בנוסף להתזה רצופה גם התזת „מכות" מים (בפולסים).

הרכב מצוייד באמצעים לסיכול התנפלות המון עליו וכן משוריינים חלונותיו ומרושתים. הוא אטום לגז וממוזג אויר. המכת"ז מורכב על מרכב של משאית פורד 1320 שהינה רכב תקני במשטרת ישראל. המכת"ז מופעל על ידי צוות בן 4 איש (נהג + מפקד + 2 מפעילי תותחי המים), ויש בו מערכת בקרה ושליטה אלקטרונית משוכללות באמצעותה ניתן בקלות להתיז מים, מים מעורבים בצבע או בגז מדמיע בהתאם לצורך.

הדגם השני קטן יותר מסוגל להוביל כ־2500 ליטר מים (כולל גם גז וצבע). הוא מופעל על ידי צוות של 2 שוטרים ומורכב על רכב מרצדס. יתרונו של מכת"ז זה טמון בכושר התמרון הרב שלו, דבר המאפשר הפעלתו בסמטאות צרות בכפרים ובמקומות בעלי עבירות קשה.

2 הרכבים פותחו במפעלי בית אלפא על פי מפרטים שהוכנו על ידי מומחי משטרת ישראל על סמך הנסיון שנרכש במשטרה בתחום זה.

נודע, כי בעקבות רכישת המכתזים על ידי משטרת ישראל מתעניינות משטרות נוספות ברכישת דגמים אלה.

ערב כניסתם לשירות מבצעי הוצגו אתמול דגמי המכת"ז בפני המפכ"ל וסגל הפיקוד במטא"ר.

(צילום: אליהו הראתי)

צעיר נפצע קשה בפיצוץ במכונית בפתח־תקווה

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

צעיר בן 21 נפצע קשה בפיצוץ שאירע אתמול במכונית „קורטינה" בפתח־תקווה. הצעיר נמצא ליד הרכב כשידו ורגלו פגועות והועבר במצב קשה לבית־החולים תל־השומר.

הפיצוץ אירע בשעה 12 בצהריים במכונית שחנתה במגרש חנייה ברחוב וולפסון 20 בפתח־תקווה. המשטרה שהוזעקה למקום מצאה את הצעיר שוכב פצוע ליד המכונית.

הרקע לפיצוץ הוא כנראה פלילי והמשטרה סבורה שהצעיר ניסה להניח מטען במכונית שהתפוצץ קודם זמנו וגרם לפציעתו.

בעל המכונית, פרג' סלח תושב נתניה, בא אתמול לבית המשפט בפתח־תקווה, שם הוארך מעצרו של אחיו, החשוד במעורבות ברצח שאירע לפני 10 ימים.

המשטרה חקרה את בעל המכונית והוא שוחרר. החקירה נמשכת.

שוחרר החשוד בנסיון לרצוח הצעירה מחצרים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

החשוד בנסיון לרצוח את רותי כליפה בת ה־19 מקיבוץ חצרים בחוף נווה־ים לפני למעלה מחודש שוחרר אתמול בערבות בבית־משפט השלום בחיפה.

החשוד, שבית־המשפט הטיל איסור על פרסום שמו, שוחרר בהסכמת המשטרה, לאחר שנציג המשטרה אמר כי חקירתו נסתיימה והוא אינו דרוש עוד לחקירה. השופט שיחרר אותו בערבות של 3000 ש"ח.

נודע, כי המשטרה חושדת באדם נוסף כמעורב בפרשה זו, אולם הוא טרם נעצר. חשוד נוסף בפרשה זו שוחרר לפני כשבועיים.

המקרה אירע בראשית יולי כאשר אלמוני התנפל על רותי כליפה, שיצאה בערב לחוף נווה־ים, ושיסף את גרונה. היא הגיעה בכוחותיה האחרונים לביתו של המציל וזה הזעיק את המשטרה ואת מד"א.

לעדה והילדים ולקיבוץ דליה
לבלה וילפנר
ולמשפחות בעין השופט והזורע
משתתפים בצערכם על מותו של
יואב בר־און ז"ל
חברים בקיבוץ חצור

„הנציב הקטן" סווישה תובע את שב"ס על שלילת זכויותיו

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

האסיר רפי סווישה, הידוע בכינויו „הנציב הקטן", מוסיף להשפיע על עולם הפשע שמחוץ לכלא, בתחומים רבים, בהם סחר בסמים ומאבקי שליטה על שוק הסמים, אלימות וחיסולי חשבונות. כך נאמר בתצהיר שהגישה קצינת המודיעין של שירות בתי־הסוהר בתיה עדיקא.

התצהיר הוגש בתגובה לעתירה שהגיש סווישה נגד שב"ס, ובה הוא תובע להתיר לו לצאת לחופשות, השללות ממנו זה שנה וחצי.

כתבתנו ציינת, כי „הנציב הקטן" נחשב אחד ממנהיגי האסירים בבתי־הכלא בארץ, וכמי שעמד מאחורי כמה ממרידות האסירים הגדולות, בעיקר בכלא באר־שבע. סווישה, בן 32, נשוי ואב לילד בן חמש, טוען בעתירתו, כי מעולם לא הוצג בפניו כל חומר של ממש אשר יצדיק את שלילת זכויותיו, ולפיכך העונש מנוגד לחוק.

„מהווה סכנה לציבור"

בתשובות שב"ס לעתירה נאמר, כי סווישה מהווה סכנה לציבור. קצינת המודיעין מוסרת, כי הוא מרצה כעת עונש של מאסר בפועל של שמונה שנים על שורה ארוכה של פשעים, בהן נסיון לרצח בכוונה תחילה, נסיון לשוד ולחטיפה, היזק מכוון בחומרי נפץ, חבלה חמורה על־ידי אדם מזויין, סחיטה בכוח, תקיפת שוטר, נשיאת נשק שלא כדין, פציעה, חבלה, הטרדת עדים, התפרצויות ועוד.

לפי מידע מודיעיני מהימן, אומרים בשב"ס, ממשיך סווישה, מלבד פעילותו מחוץ לכלא, גם בפעילות פלילית בתוך כתלי הכלא. הוא אחראי לאיומים ולכוונות פגיעה בסוהרים ובסגל שב"ס ולאיומים על אסירים.

השופט יצחק שבתאי דחה את ההחלטה בעניין האסיר ב־15 יום. לדבריו, לא קיבל אינפורמציה מספקת באשר לפעילות האסיר בכלא. הוא ביקש מהממונים הישירים על האסיר בכלא באר־שבע להגיש לו חוות־דעת בנוגע לתיפקוד האסיר.

הנאשם בקשר עם המודיעין המצרי נעצר עד תום משפטו

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע הורה אתמול להאריך עד תום ההליכים המשפטיים את מעצרו של עודה אבו־ראשד, בדואי המתגורר סמוך לאופקים, המואשם בקשירת קשר עם המודיעין המצרי ובנסיון לספק לאנשיו נשק וחומרי חבלה.

בכתב־האישום נאמר, כי בחודשים אפריל־מאי בשנה זו קשר אבו ראשד קשר עם שני תושבי רצועת עזה שנשלחו על־ידי המודיעין המצרי. הוא נענה לבקשתם לקבל, להחזיק ולהוביל חומרי חבלה וכלי נשק שהוסתרו באיזור ביר־עסלוג'. הנאשם לא הספיק לבצע את המעשה.

אתמול הודיעו נציגי התביעה, כי ביום שישי הוביל הנאשם את חוקריו למקום מחבוא ובו רובה „עוזי". סניגורי הנאשם טענו, כי מציאת ה„עוזי" נודעה להם לראשונה אתמול מפי השופט. השופט איפשר להם להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטתו להאריך את המעצר. כמו כן נענה לדרישתם לעיין בכל חומר התביעה, שעד עתה, לטענתם, הוסתר מהם.

בהחלטתו אמר השופט כי „אין ספק שמדובר במעשים חמורים לכשעצמם, על אחת כמה וכמה שאותם מעשים או חלק מהם הם פרי יוזמתו העויינת של המודיעין המצרי... מדובר במידע קשה שיש לו השלכות על בטחון המדינה. במקרה זה גם עברו הנקי של הנאשם אינו יכול להושיע, שכן בנושאים אלה האינטרס הציבורי ושיקולי בטחון המדינה צריכים להכריע את הכף".

טלקס

● **קאונטרי־קלאב הסתדרותי בעכו**

עיריית עכו תקים פרויקט תיירותי משותף עם ההסתדרות שיכלול קאונטרי־קלאב ומרכז [illegible] ונופש על שטח של כמה עשרות דונמים. על כך סוכם בין ראש העיר, אלי דה־קסטרו, לבין מזכיר מועצת הפועלים, יהושע כץ.

פרויקט זה, הראשון מסוגו בגליל המערבי, זכה לתמיכת ההסתדרות.

חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, גדעון בן־ישראל, שהיה אורח העירייה, מסר, כי ההסתדרות תשקול הקצאת משאבים לצורך זה.

יהודה צור

● **„חודשה שאיבת המים ב„גולני 1"**

„מקורות" חידשה את השאיבה בקידוח צומת גולני 1, לאחר שמומחי החברה התגברו על התקלה ואיפשרו חידוש פעולת המשאבה, הנמצאת בעומק 550 מטר מתחת לפני האדמה.

מזה כשבועיים משובת קידוח צומת גולני 1 ו„מקורות" סיפקה מים לשתיה לישובי הגליל התחתון מהכינרת. קידוח גולני 1, הוא אחד ממקורות המים העיקריים של הגליל התחתון והוא מזרים 400 מ"ק מים בשעה.

עם חידוש השאיבה מהקידוח חזרו חיים בישובי הגליל התחתון למסלולם הרגיל, לאחר שהתושבים נאלצו בשבועיים האחרונים לחסוך במים ונמנעו מלהשקות את שדותיהם. (עתי"ם)

לקיבוץ אילון ולמשפחה
אתכם באבלכם
במות
מנחם רז (מנקה) ז"ל
קיבוץ יחיעם

למשפחה ולקיבוץ אילון
אבלים על מותו של
מנחם רז (מנקה)
גבעת חביבה
והמכון ללימודים ערביים

להילה, ליאור, המשפחה וקיבוץ דליה
משתתפים בצערכם הכבד על מותו הפתאומי של
יואב
חבר העובדים והחניכים
במוסד הרי אפרים

לאברהם אסנה ולמשפחה
תנחומים במות
האח
קיבוץ סאסא

לדליה זמירי והמשפחה
אתכם בצערכם במות
האב
חבר העובדים
מוסד חינוכי שקמה

לחברתנו שרה עמיר והמשפחה
וקיבוץ מעברות
אתכם בצער במות
פינקו דוד ז"ל
קיבוץ שער־העמקים

למשפחת בר־און וקיבוץ דליה
משתתפים בצערכם הכבד
על מות
יואב ז"ל
מוצרי תכן
ההנהלה והעובדים

עם משפחת רז וקיבוץ אילון
אבלים אתכם על מותו של
מנחם רז (מנקה)
קיבוץ ברעם

לחברתנו בקה דוד ומשפחתה
ולקיבוץ מעברות
אתכם בצער במות האח
פנחס דוד (פינקו)
קיבוץ שריד

למשפחת בר־און
ולקיבוץ דליה
אתכם באבלכם על מותו הפתאומי של
יואב בר־און ז"ל
דורות מפעלי יציקה ומתכת
קיבוץ דורות

ועדי העובדים הבטיחו לפעול להפסקת העיצומים במספנות

בעקבות פניית מ.פ. חיפה ● העובדים הפסיקו לעבוד שעות נוספות במחאה על שכרם הנמוך לעומת שכר המועסקים על־ידי קבלנים פרטיים ● המנכ"ל: המשך העיצומים עלול להביא לסגירת מספנות ישראל

מאת קוקי מנדל, כתב „על המשמר" בחיפה

ועדי הפועלים והעובדים במספנות ישראל נענו אתמול לפנייתו של מחזיק תיק המספנות במועצת פועלי חיפה, יהודה בן־נון, והבטיחו להפעיל את מלוא השפעתם בקרב ציבור העובדים כדי שיאותו להגביר את קצב עבודתם ולעבוד שעות נוספות לכשיידרשו, כדי לעמוד בלוח הזמנים בביצוע העבודות במספנות.

לפני כשבוע החליטו העובדים, שלא על דעת הוועדים, להפסיק לעבוד שעות נוספות, במחאה על שכרם הירוד לעומת שכרם של העובדים המועסקים במפעל מטעם קבלנים פרטיים. אתמול התפזרו נציגי העובדים במפעל ושוחחו עם ציבור העובדים, כדי להביא להפסקת העיצומים.

הכללים נשברו

מחזיק תיק המספנות במועצת פועלי חיפה, יהודה בן־נון, מסר אמש לכתבנו, כי תעסוקת העובדים מטעם קבלנים הינה בניגוד להסכם העבודה. „תמיד עבדו במספנות קבלנים פרטיים. אך היה זה לעבודה מוגדרת ובפרקי זמן קצובים בלבד. עתה נשברו הכללים הללו ואין עוד כל פרופורציה במשך שעות העבודה בפועל שבין פועלי מספנות ישראל לבין הפועלים מטעם קבלנים פרטיים. שעות העבודה של העובדים מטעם הקבלנים הפרטיים זהות כמעט לשעות העבודה של פועלי המספנות."

הדבר פוגע, לדבריו, בצורה קשה במוטיבציה של הפועלים, בשל העובדה ששכרם של העובדים מטעם קבלנים פרטיים גבוה פי שניים ויותר משכרם של פועלי המספנות העובדים באותה עבודה. לדבריו, ניתן למצוא הסדר לבעיה זו אם תהיה נכונות מצד ההנהלה לצמצם העסקת העובדים מטעם קבלנים פרטיים.

התנגדות לפיטורי אלמליח

עוד ציין בן־נון, כי מישל אלמליח ממשיך להיחשב במועצת פועלי חיפה כעובד לכל דבר, למרות שפוטר לפני למעלה משבוע על־ידי מנכ"ל המספנה. בן־נון מתח ביקורת על המנכ"ל זאב אלמוג, על שפיטר את מישל אלמליח.

„למרות שמועצת פועלי חיפה מסתייגת מצעדם של הפועלים אשר השתלטו על לשכת הדירקטוריון הרי שמדובר בהחלטה של כל הוועד ולא של אדם אחד. ניתן היה להתגבר על בעיה זו לו פנה המנכ"ל למוסדות ההסתדרות, שלה רשויות המטפלות במקרים מסוג זה. כשם שהיינו צד בהסכם העבודה שנחתם בחודש שעבר ללא הסכמת העובדים, יכולנו גם במקרה זה לנסות לפתור את המשבר לפני שהוחלט על פיטוריו של אלמליח", אמר בן־נון.

מנכ"ל המספנות הזהיר אמש, כי אם יימשכו עיצומי העובדים ולא ניתן יהיה לעמוד בלוח הזמנים, עלול הדבר להביא לסגירת המספנות.

מרצים מהאוניברסיטה העברית ישולבו בתוכניות לימוד ייחודיות בי"ם

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

בשנת הלימודים תשמ"ח תופעל בשמונה בתי־ספר בירושלים תוכנית ייחודית בשיתוף האוניברסיטה העברית, שבה ישתלבו אסיסטנטים ודוקטורנטים מהפקולטה למדעי הטבע בשיפור הוראת מדעי הטבע, הדרכת מורים ובטיפול לימודי בקבוצות תלמידים ייחודיות.

פרוייקט זה מהווה גולת כותרת בשיתוף הפעולה הפורה בין האוניברסיטה העברית בירושלים ומחלקת החינוך העירונית, שבמסגרתו מופעלים תכניות לימוד ייחודיות, פרוייקטים, סדנאות ותוכניות המקיפות מוסדות חינוך רבים.

בין היתר תופעלה תוכנית העשרה מיוחדת לתלמידים מצטיינים, שקובצו לכיתה אחת באזור שכונת קרית־מנחם, שפותחה על־ידי הפקולטה למדעי הטבע בהנחיית ביה"ס לחינוך.

בחטיבת הביניים החדשה בביה"ס המקצועי „אורט" תופעל השנה תוכנית העשרה במדעים בתיאום עם המרכז להוראת המדעים באוניברסיטה העברית.

כן הופעל בקיץ זה מחנה קיץ לתלמידים בפיזיקה ויש כוונה להרחיב מסגרת זו, כשבנוסף לה יתקיימו מחנה „נוער שוחר טכנולוגיה" בשיתוף עם בית־הספר למדע שימושי ותעשייה, ויריד מדעי, שמטרתו לשלב תלמידים מכל בתי הספר בעיר בבניית דגמים מדעיים על מנת להגביר את המוטיבציה המדעית. פרוייקט זה יונחה על ידי אנשי הפקולטה למדעי הטבע ואנשי בית הספר לחינוך.

בפגישה שנערכה בעיריית ירושלים בהשתתפות ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, נשיא האוניברסיטה העברית, פרופ' פזי, ראשי הפקולטות, אנשי משרד החינוך ומערכת החינוך העירונית, צויין, כי תוכניות אלה הן רק חלק משיתוף הפעולה הפורה. קולק שיבח את האוניברסיטה על המאמץ ומעורבות בחיי העיר ובבעיות החינוך המורכבות בעיר בעלת פרופיל חברתי כירושלים.

ראש העיר ציין, כי בין היתר התוכניות הנדונות כיום, הקמת מרכז מדעי בגבעת רם שישרת הן את המגזר היהודי והן את המיגזר הערבי ויתרום למגמה להרחיב את התשתית החינוכית המדעית למען קידומה של ירושלים כעיר מדע ותעשייה.

מתייקרים: שוקולד ודברי מאפה; הוצאו מפיקוח: ספרים ועיתונים

מאת כתבינו הכלכליים, וכתבנו לענייני חקלאות

מחירי השוקולד יועלו היום ב־6 אחוזים ומחיריהם של ביסקוויטים, עוגיות, וופלים לא מצופים ודברי מאפה דומים יועלו ב־2 אחוזים.

דובר משרד־התעשייה והמסחר מסר, כי האישור להעלאת מחירי המוצרים האלה ניתן לאחר בדיקה מדוקדקת של כלכלני המשרד. על־פי הערכת הכלכלנים, יביאו ההתייקרויות האלה לעלייה במדד של פחות מעשירית האחוז.

משרד־המסחר והתעשייה הודיע אתמול על מהלך נוסף של הוצאת מוצרים ושירותים מהפיקוח על המחירים. בעקבות צעד זה נותרו בפיקוח מינהלי רק כשליש מהמוצרים והשירותים במשק.

המוצרים אשר הוצאו מן הפיקוח כוללים שימורי פירות וירקות, סרטי צילום, שטיחים ארוגים, תקליטים וקלטות לווידאו ולרשם־קולים, תנורי חימום חשמלים, עיתונים יומיים, מוצרי קמח, תכשירי כביסה וניקוי, מורנים, ספרים למעט ספרי לימוד.

דובר משרד־התעשייה הדגיש כי המשרד ימשיך לעקוב אחרי התפתחויות המחירים של המוצרים אשר הוצאו מן הפיקוח וכי בכל מקרה של עליות מחירים חריגות, לא יהסס המשרד מלנקוט בצעדים שונים.

תובעים התאמת מחירים

אי־העלאת המחירים של מוצרי בעלי חיים (חלב, עוף קפוא וביצים) והתאמתם למדד גרמו להעלאת הסובסידיה למוצרים אלה — אמר אתמול חיים מולכו, יו"ר האגף המשקי במרכז החקלאי, בפגישה עם פעילי הענף.

גישה זו של האוצר היא בניגוד לעמדת החקלאים, המעדיפים להתאים את המחירים מדי חודש או חודשיים כדי ששיעור הסובסידיה לא יגדל. מאז תחילת השנה, אמר מולכו, לא עלו המחירים למוצרי בעלי־חיים, למרות שהתקציב השנתי לסובסידיות, בסך 160 מיליון שקל, אזל והולך. לפיכך, טען מולכו, יש להעלות את מחיר המוצרים הנ"ל בשיעור ניכר או להגדיל את תקציב הסובסידיות.

החקלאים, טען חיים מולכו, תבעו מן האוצר התאמת המחירים למדד, כדי שאחוז הסיבסוד ממחיר המטרה לא יגדל. אולם האוצר מנע את ההעלאה המתחייבת משיקולים של מדד והתנגדות ההסתדרות לעליית מחירים, ולא נותר אלא להגדיל את הסיבסוד.

הלימודים באוניברסיטה העברית לא ייפתחו אם לא יאושר תקציב מאוזן

שנת הלימודים באוניברסיטה העברית בירושלים לא תיפתח בחודש אוקטובר הקרוב, אם לא יאושר תקציב מציאותי ומאוזן — כך קבע הוועד הפועל של האוניברסיטה העברית בירושלים שהתכנס אתמול למושב חירום כדי לדון במצב הכספי הקשה של האוניברסיטה.

הוועד הפועל קרא לממשלה למלא את התחייבויותיה בסיוע לאיזון התקציב השוטף לאוניברסיטה לשנים 1987־88 ולהגיע להסכם ארוך טווח עם הנהלת האוניברסיטה, אשר יחלץ את האוניברסיטה מהמשבר הכספי בו היא נתונה כיום.

בישיבת הוועד הפועל אושרה תכנית ההבראה שהוגשה על ידי נשיא האוניברסיטה, בה מוצעת „עיסקת חבילה" ששותפיה הם הנהלת האוניברסיטה, עובדיה, תלמידיה והממשלה.

על־פי החלטת הנהלת האוניברסיטה ועובדיה, ימשיכו בתוכנית הייעול והקיצוצים, מבלי לפגוע ברמת הלימודים האקדמית.

שכר הלימוד אותו משלמים התלמידים יועלה ובמקביל יוגבר גיוס הכספים לאוניברסיטה. הממשלה מצדה תיתן סיוע מיוחד בנוסף לתקציב הרגיל — בכך ניתן יהיה לכסות את הגרעון השוטף שנוצר בשנה הלימודים שעברה.

הוועד הפועל אישר גם את החלטת ועדת הקבע של הנהלת האוניברסיטה שקבעה את שכר הלימוד לשנת הלימודים תשמ"ח ל־3000 ש"ח.

מועד נוסף להתכנסות חברי הוועד הפועל של האוניברסיטה נקבע ל־23 לחודש אוקטובר, במטרה לבחון, אם נוצרו תנאים מתאימים מבחינה תקציבית לפתיחת האוניברסיטה במועד המתוכנן. (עתים)

● יריות נורו במוצאי שבת על בית מגורים בכפר אום־אל־פחם. תושב הכפר התלונן במשטרה, כי במוצאי שבת, סמוך לחצות, נורו לעבר ביתו מספר רב של יריות שבדרך נס לא פגעו בו ובבני משפחתו.

שיבושים בבנק הבינלאומי בשל עיצומי העובדים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

שיבושי עבודה היו אתמול בסניפים של הבנק הבינלאומי, בעקבות הוראת ועד העובדים לכל עובדי הבנק להפסיק את העבודה בשעה 13, במקום בשעה 14.

בהנהלת הבנק טוענים, כי למעשה נסגרו שעה קודם רק 8 מתוך 90 סניפי הבנק, וב־82 הסניפים האחרים ניתנו שירותים בנקאיים רגילים (ב־19 מהם על־ידי חלק מהצוות וב־63 עבד כל הצוות). העילה לשיבושי העבודה היא דרישת הוועד להקל עליהם בשעות הפתיחה שהונהגו בסוף 86.

ראשי ועד העובדים עברו אתמול בסניפים של הבנק, כדי להסביר לעובדים את הרקע לשיבושי העבודה, ובמקומות שונים התפתח עימות מילולי בין נציגי הוועד ומנהלי סניפים.

השיבושים בעבודת הבנק אמורים להימשך גם בימים הקרובים. אולם בהנהלה רואים בתוצאות העיצומים אתמול הוכחה כי רוב העובדים מרוצים מהסדר השעות הנוכחי, ומצפים כי מחאת הוועד תדעך בימים הקרובים.

נחתם הסכם קיבוצי בענף מכוני התערובת

מאת כתבנו לענייני עבודה

לאחר משא־ומתן ממושך בין נציגי ההסתדרות לבין אנשי מכוני התערובת ומרכזי, נחתם באחרונה הסכם עבודה קיבוצי בענף מכוני התערובת.

מזכיר הסתדרות עובדי המזון, משה כהן־סבן, מסר, כי על־פי ההסכם החדש הינה הטבלה החדשה מורכבת מ־12 דרגות. דרגה א' — שכר תחילי 710 ש"ח לחודש, דרגה י"ב — 1780.80 ש"ח לחודש. כן נקבע אחוז לכל שנה כתוספת וותק אחוזית וותק מקסימאלי — 30 שנה, ומענק שנתי לכל עובד שמטיים שנות עבודה.

ממצאי החקירה בפרשת מחנה „כך" – לחריש

צוות חקירה מיוחד שהקימה משטרת ישראל בעקבות חשיפתו של מחנה האימונים של צעירי תנועת „כך" ממשיך בחקירתו. ראש צוות החקירה ניצב בדימוס אלכס איש־שלום מהיחידה לחקירות פשעים חמורים במטה הארצי צפוי להעביר את מימצאי החקירה ליועץ המשפטי לממשלה כדי לבדוק אם היתה הפרה של החוק בנושא שימוש בנשק במסגרת מחנה האימונים של צעירי תנועת „כך".

„אני יכול לומר שהחקירה של המשטרה טרם הסתיימה, אבל היא קרובה לסיומה, ועדיין לא הגיעה המשטרה לשום מסקנה שנעשו פעולות בניגוד לחוק", אמר שר־המשטרה, חיים בר־לב אתמול ב„קול ישראל", בתשובה לשאלה אם בוצעה עבירה פלילית בפעילות מחנה הקיץ של תנועת „כך".

השר ציין, כי בתמונה שפורסמה בעיתון, בקשר למחנה הקיץ של תנועת „כך" ניתן לראות צעיר המחזיק בתת־מיקלע עוזי, שמוחזק באופן חוקי לצורך אבטחת המחנה. הנשק ניתן בודאי לנער לצרכי צילום, מאידך לא נראה על ידי העיתונאי שביקר במחנה, שבמקום נערכו אימוני נשק.

השר אמר, כי בחקירה עד עתה לא הועלו שום ממצאים, המראים שנעשו פעולות לא חוקיות או בוצעה עבירה פלילית במחנה הקיץ. (עתים)

2 מיליון פרחים מהולנד יוטסו לתערוכה בחולון

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

שני מליון פרחים יוטסו ישירות מבורסת הפרחים באלסמייר שבהולנד לתערוכת הפרחים הבינלאומית ה־11 שתיערך בחולון — על כך הוסכם בין מנהלי הבורסה לפרחים בהולנד, שהיא הגדולה בעולם, לבין מנכ"ל תערוכת הפרחים ה־11, שלמה אברהמי, שלדבריו תהיה זו „התערוכה הגדולה, המגוונת והצבעונית ביותר שנראתה אי־פעם בישראל".

בתערוכה, שתיפתח ב־6 באוקטובר, יהיו שלושה ביתנים: יפאני, בינלאומי וישראלי. שגרירות יפאן, שהביתן בחסותה, תתמקד השנה בסידור פרח „איקבנה" האופייני ליפאן ובמספר פרחים אקזוטיים אחרים. הביתן הבינלאומי יעוצב על־ידי מעצבים נודעים שיגיעו מאירופה ומארה"ב ובביתן הישראלי ישולבו פרחים, פירות ומים שיאגדו את שבעת המינים.

תוקם ועדה לשיפור השירות לחברי קופ"ח

הוועדה המרכזת קיבלה אתמול את הצעת מזכ"ל ההסתדרות להקמת ועדת היגוי, בהשתתפות שניים מנציגי העובדים, שתגבש תכנית אופראטיווית לשיפור השירות של המוסדות הארגוניים של ההסתדרות, בכללם קופת־חולים, מועצות פועלים ועוד לשיפור השירות לחבר.

ההחלטה שהתקבלה לאחר דיון מקיף בנושא, שהועלה לסדר היום על ידי גדעון שגיא — יו"ר האגף למינהל, כח־אדם ותכנון. שגיא הטעים שחבר ההסתדרות זכאי ליחס ענייני והוגן בכל מוסד הסתדרותי אליו הוא פונה ולעזרה קיימות חריגות המחייבות תיקון המעוות. לאור האמור יש לנקוט בצעדים המתאימים שיביאו לשיפור השירות. לדברי גדעון שגיא, הצעדים שננקטו עד כה לשיפור השירות אינם מספיקים. (שע"ה)

שני הרוגים ופצוע קשה בתאונת דרכים בחיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שני אנשים נהרגו ואחר נפצע אנושות בתאונת דרכים שהיתה אתמול בלילה ליד גשר פז בחיפה.

התאונה ארעה סמוך לשעה 1 אחר חצות כשמכונית מסוג פיאט 131 עשתה דרכה מצומת צ'קפוסט לכיוון העיר התחתית בחיפה. בהגיעה לגשר פז היא ניסתה לעקוף מונית ואז היא סטתה מסיבה בלתי ברורה, התנגשה בעמוד חשמל, במעקה בטיחות והתהפכה לתעלה בצד הדרך.

נהג המכונית, מוריס סוסן בן 54 מחיפה, והנער איוב חורי בן 14 מחיפה נהרגו במקום. נוסע נוסף שהיה במכונית נפצע אנושות והוא הועבר על־ידי מד"א לבית־החולים רמב"ם בחיפה.

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 29־18; רמת־הגולן 30־18; צפת 29־18; נמל חיפה 31־23; טבריה 37־27; עפולה 32־23; השומרון 31־20; הקריה תל־אביב 32־24; נמל התעופה לוד 31־22; יריחו 38־26; עזה 29־24; באר־שבע 34־21; אילת 41־26. (עתים)